

SĂRBĂTORIND PARTENERIATUL ROMÂNNO-AMERICAN

SĂRBĂTORIND PARTENERIATUL ROMÂNNO-AMERICAN

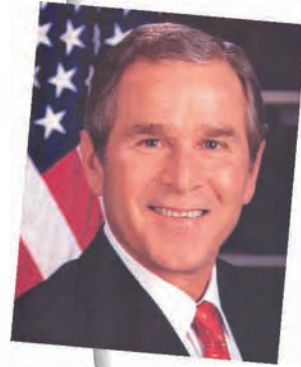
ASISTENȚĂ PENTRU DEZVOLTARE 1990-2007

SĂRBĂTORIND PARTENERIATUL ROMÂNNO-AMERICAN:

ASISTENȚĂ PENTRU DEZVOLTARE 1990-2007

THE WHITE HOUSE
WASHINGTON

September 12, 2007

His Excellency
Traian Basescu
President of the Republic of Romania
Bucharest

Dear Mr. President:

On behalf of the American people, I congratulate you and the people of Romania on the successful conclusion of the assistance program administered by the United States Agency for International Development. Since 1990, the American people have provided over \$560 million in economic assistance to Romania to expand the private sector, strengthen local democratic governance, and improve health and child welfare services. We are pleased that this partnership has contributed to Romania's full integration into the Euro-Atlantic community as a member of NATO and the European Union.

In 2002, Laura and I stood in Revolution Square with tens of thousands of Romanians and paid tribute to your emergence from decades of tyranny into a world of liberty and opportunity for all Romanians. Your path to freedom was not an easy one, but your achievements stand as inspiration for other countries striving for freedom.

Although we are concluding this phase of government assistance, the American people will continue to support the strengthening of your institutions and economy. I am proud of the role the United States has played in Romania's progress toward a brighter future and look forward to our continued partnership.

Sincerely,

George W. Bush

Stimate Domnule Președinte,

În numele poporului American vă felicit pe Dumneavoastră și poporul Român pentru încheierea cu succes a programului de asistență administrat de Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională. Începând cu 1990, poporul american a oferit asistență economică în valoare de peste 560 milioane de dolari României, pentru dezvoltarea sectorului privat, consolidarea guvernării democratice la nivel local, și pentru îmbunătățirea serviciilor medicale și cele de protecție a copilului. Suntem mulțumiți că acest parteneriat a contribuit la integrarea deplină a României în comunitatea Euro-Atlantică ca membru NATO și al Uniunii Europene.

În 2002, eu și soția mea Laura eram în Piața Revoluției împreună cu zeci de mii de români onorând trecerea României de la zeci de ani de tiranie la o lume a libertății și oportunității pentru toți românii. Drumul către libertate nu a fost ușor, însă realizările voastre servesc drept model pentru alte țări care luptă pentru libertate.

Deși această fază a asistenței guvernamentale se încheie, poporul american va continua să susțină consolidarea instituțiilor și a economiei din țara Dumneavoastră. Sunt mândru de rolul pe care Statele Unite ale Americii l-au avut în progresul României către un viitor mai luminos și privesc cu încredere continuarea parteneriatului nostru.

Cu stimă,

George W. Bush

ROMÂNIA

PREȘedintele ROMÂNIEI

Letter from President Traian Băsescu

The celebration of seventeen years of Romanian-American partnership grants me a good opportunity to review its current status and look back upon some of its achievements. Today, Romania and the United States of America enjoy a relationship that both countries regard as strategic, and which spans several key areas of cooperation. Honesty, openness and pragmatism are strong values that we share, which now stand at the core of Romania's relationship with the United States.

Ever since I assumed the duties of President of Romania, the relationship with the United States has been a defining component of our country's foreign policy. This component, together with our European commitments, proved to be a valuable catalyst for Romania's domestic reforms – political, economic and military. American support in all these fields has helped shorten the process, as well as facilitate it.

Our country's privileged relationship with the United States, the most important global security provider and a keystone NATO member, directly influences the security of the region we are a part of. As a result of our country's efforts over the last two years, the attention of the United States and of the wider euro-atlantic community has turned to the security challenges of the Wider Black Sea Region – primarily its instability-inducing political developments.

The strategic vision of the Romanian – American relationship is to be found in our cooperation on projects designed specifically for the Wider Black Sea Region, NATO's eastern frontier since Romania became a member in 2004. We have worked together with the United States in promoting democratic reform, economic development and in supporting the euro-atlantic aspirations of the countries from this region. In order to succeed in our efforts, we must assure a stable and secure environment, which can foster development. In accordance with the agreement signed in 2005, starting this year, American troops will be stationed in military facilities on the shores of the Black Sea. This will be an important asset in our common efforts to improve and consolidate security in the region.

Scrisoare din partea Președintelui Traian Băsescu

Sărbătorirea celor șaptesprezece ani de parteneriat româno-american reprezintă pentru mine o bună oportunitate de a analiza stadiul actual al acestuia și a trece în revistă câteva din realizările sale. În prezent, România și Statele Unite ale Americii se bucură de o relație pe care ambele țări o consideră strategică și care cuprinde mai multe domenii esențiale de cooperare. Onestitatea, deschiderea și pragmatismul sunt valori puternice pe care le împărtășim, valori care stau la baza relației dintre România și Statele Unite ale Americii.

Încă din momentul în care am preluat mandatul de Președinte al României, relația cu Statele Unite ale Americii a reprezentat o componentă definitorie a politicii noastre externe. Această componentă, alături de angajamentele noastre față de Europa, s-a dovedit a fi un important catalizator pentru reformele interne ale României în domeniul politic, economic și militar. Sprijinul acordat de poporul american în toate aceste domenii a contribuit la reducerea duratei procesului de reformă precum și la facilitarea desfășurării lui.

Relația privilegiată pe care țara noastră o are cu Statele Unite ale Americii, cel mai important actor în asigurarea securității mondiale și membru de bază al Organizației Tratatului Atlanticului de Nord, influențează în mod direct securitatea regiunii din care facem parte. În urma eforturilor depuse de țara noastră în ultimii doi ani, atenția Statelor Unite și a comunității euro-atlantice s-a îndreptat spre provocările cu care se confruntă Zona extinsă a Mării Negre în materie de securitate - în primul rând dezvoltarea unor politici care induc instabilitate.

Viziunea strategică a relației româno-americane, poate fi indentificată în colaborarea noastră pe proiecte ce vizează în special Zona extinsă a Mării Negre, care reprezintă granița de est a NATO, începând cu anul 2004 când România a devenit membru NATO. Împreună cu Statele Unite ale Americii am depus eforturi importante pentru promovarea reformei democratice, a dezvoltării economice și pentru sprijinirea aspirațiilor euro-atlantice ale țărilor din această regiune. Pentru ca eforturile noastre să fie încununate de succes, trebuie să asigurăm un climat de stabilitate și securitate, condiție esențială a progresului. În baza acordului semnat în 2005, începând cu anul 2007, trupe americane vor staționa în bazele militare de la țărmul Mării Negre. Acesta este un punct important în eforturile noastre de consolidare a securității în regiune.

The existence of a close, strategic relationship between Romania and the United States greatly improved our economic cooperation. The volume of both the commercial exchanges and the American investments in the Romanian economy increased as a result of our excellent political relations. The most important American IT companies already tapped on the young, skilled Romania workforce and this is likely to remain a key area for future cooperation.

American support and assistance has proved an important factor in the modernization and transformation process of the Romanian Army. The reform of the armed forces was a critical requirement for the accession process to the North Atlantic Alliance. Today, Romanian professional armed forces are deployed and serve in all major NATO operations.

Romania is now an EU-member state and, from this position, we support a strategic and complementary EU-US relationship. From our perspective, the underpinning of such a relationship is an honest, pragmatic and comprehensive trans-atlantic dialogue on the most stringent issues on the international agenda. Romania has already substantiated its readiness and capacity in this respect by working as a political bridgehead in the EU-US dialogue on issues related to the Black Sea region, and adjacent areas.

The value of our partnership is not outlined solely by the support that the United States has already lent us through defining moments. Rather, it is now based on a reciprocal relationship in which Romania itself shores up American and allied commitments internationally. Romania invested ample resources and substantial efforts in being acknowledged as a reliable and trustworthy partner, and retaining that status remains high on our agenda.

Most recently, through our contribution to the global campaign against terrorism, we have given our allies and partners solid evidence of our determination. We participated, together with our partners, to the overall effort to enhance security and stability in several theaters of operation, as well as to creating the environments in which reconstruction and democratization can be carried out. We are also translating our political commitments into a close cooperation with countries that share the same international agenda. We remain committed to the fight against terrorism and other emerging threats, to fostering regional development and to the promotion of peace and democracy.

Traian BĂSESCU
President of Romania

Existența unei relații strânse, cu caracter strategic, între România și Statele Unite ale Americii a impulsionat puternic cooperarea economică dintre țările noastre. Ca urmare a excelentelor noastre relații politice, volumul schimburilor comerciale și a investițiilor americane în economia românească a crescut. Cele mai importante companii americane din domeniul tehnologiei informației se bazează deja pe talentul și pregătirea tinerei forțe de muncă din România și se preconizează ca acesta să fie unul din principalele domenii de cooperare și în viitor.

Sprijinul și asistența oferite de poporul american s-au dovedit un factor important în modernizarea și procesul de transformare a Armatei române. Reforma forțelor armate a fost o cerință esențială pentru procesul de aderare la Alianța Nord-Atlantică. În prezent, forțe armate profesioniste din România sunt desfășurate și servesc în toate operațiunile principale ale NATO.

România este astăzi un stat membru al Uniunii Europene și, din această poziție, sprijină o relație strategică și complementară UE-S.U.A. Din perspectiva noastră, a pune bazele unei asemenea relații reprezintă inițierea unui dialog trans-atlantic onest, pragmatic și multilateral privind cele mai stringente subiecte de pe agenda internațională. România și-a demonstrat deja disponibilitatea și capacitatea în această direcție, acționând ca un cap de pod în cadrul dialogului UE-S.U.A. pe teme privind zona Mării Negre și regiunile adiacente.

Valoarea parteneriatului nostru nu reiese doar din sprijinul pe care Statele Unite ale Americii ni l-au acordat în momentele cele mai importante. În prezent, acest parteneriat se bazează pe o relație reciprocă în care România, la rândul ei, sprijină angajamentele asumate de poporul american și aliații săi pe plan internațional. România a investit importante resurse și eforturi pentru a fi recunoscută ca un partener de încredere, iar păstrarea acestui statut reprezintă un punct prioritar pe agenda noastră.

Recent, prin contribuția pe care am adus-o la campania internațională împotriva terorismului, am oferit aliaților și partenerilor noștri o dovadă incontestabilă a fermității noastre. Am participat, împreună cu partenerii noștri, la efortul comun de sporire a securității și stabilității în mai multe teatre de desfășurare a operațiunilor, precum și la crearea climatelor în care pot avea loc procesele de reconstrucție și democratizare. De asemenea, traducem angajamentele noastre politice printr-o strânsă colaborare cu țările ce au o agendă internațională comună. Rămânem angajați în lupta împotriva terorismului și altor amenințări internaționale, în eforturile de susținere a dezvoltării regionale și de promovare a păcii și securității.

GUVERNUL ROMÂNIEI

PRIM-MINISTRU

Bucharest, August 2007

To the People of the United States of America

Dear friends,

Here we are at the end of the first decade of the Strategic Partnership between my country and the United States of America. It gives me a tremendous pleasure to join this joyous moment of celebration by extending the gratitude of my Government, as well as of the people of Romania to the American Government and people for all the help received over the years. The assistance granted to us by your successive governments has stimulated the natural drive of the Romanian people toward democracy and freedom and has played an important role in building the new Romania as it is today, a country deeply committed to Western values, a strong member of the democratic community in the trans-Atlantic realm.

The Romanian people have put to a very good use the generous assistance the United States has granted it. We have managed to turn Romania into one of the new but extremely dynamic members of NATO and the EU, as well as of the international community at large, a staunch supporter of the values promoted by the United States since its foundation. Political life, economy, military and defense, culture, arts and education, social and natural environment – almost every field of the societal construction in my country has benefited from the expertise and material support of the United States.

The basic concept of the Strategic Partnership launched in 1997 between our two countries had just a few dimensions, but all of them were essential for laying the foundation of a strong bilateral relationship and also for assisting in the reform process of Romania. These dimensions were political (including unconventional risks), strategic (military), economic / trade and education/public awareness/human contacts. We can now look back with satisfaction to our work together on these tracks, as our joint efforts have born fruit to a much larger extent than what our predecessors had imagined. By saying this, I am happy to underline that our partnership has turned into a fully fledged alliance between our nations, a rich and comprehensive bilateral relationship and – as far as Romania itself is concerned – it has meant multidimensional, well-targeted and thereby highly-effective contributions to the reform process in Romania. The various shapes of the aid granted by the United States to my country – with a particular acknowledgement of the United States Embassy and the USAID Mission in Bucharest – have helped Romania

Către Poporul American

Dragi prieteni,

Iată-ne la finalul primului deceniu de Parteneriat Strategic între țara mea și Statele Unite ale Americii. Am deosebită plăcere de a mă alătura acestui fericit moment de sărbătoare exprimând în numele Guvernului meu, precum și în numele întregului popor român, recunoștința pe care o purtăm Guvernului și poporului american pentru tot sprijinul pe care l-am primit de-a lungul acestor ani. Asistența acordată de guvernele care s-au succedat la putere în Statele Unite, au stimulat dorința înnăscută a poporului român pentru democrație și libertate și a jucat un rol important în construirea noii României, așa cum este ea azi, o țară total devotată valorilor occidentale, un membru de seamă al comunității democratice a parteneriatului trans-atlantic.

Poporul român a folosit eficient asistența generoasă acordată de Statele Unite. Am reușit să transformăm România într-unul dintre cei mai dinamici membri NATO și ai UE, precum și al comunității internaționale în general, un susținător de nădejde al valorilor promovate de Statele Unite încă de la înființarea acestora. Viața politică, economică, militară și de apărare națională, cultura, arta și educația, mediul social și natural – aproape toate domeniile de construcție socială din țara mea – au beneficiat de experiența și sprijinul material al Statelor Unite.

Conceptul de bază al Parteneriatului Strategic lansat în anul 1997 între cele două țări a fost construit pe doar câteva coordonate, dar toate au fost esențiale pentru stabilirea fundamentului unei strânse relații bilaterale și, de asemenea, pentru susținerea procesului de reformă din România. Aceste coordonate au fost politice (inclusiv riscurile neconvenționale), strategice (militare), economice/comerciale și de educare/informare publică/contacte umane. Acum putem privi în urmă cu satisfacție la eforturile pe care le-am depus împreună în aceste direcții, întrucât ele au dat mult mai multe roade decât și-ar fi imaginat predecesorii noștri. Spunând acestea, sunt bucuros să subliniez faptul că parteneriatul nostru s-a transformat într-o alianță matură între națiunile noastre, o relație bilaterală amplă și fructuoasă și care, în ceea ce ne privește, s-a concretizat în contribuții multidimensionale, bine țintite și, ca urmare, extrem de eficiente pentru procesul de reformă din România. Asistența pe care Statele Unite au acordat-o țării mele sub diverse forme – și aici aș dori să menționez în special Ambasada Statelor Unite și Misiunea USAID la București – a contribuit într-un mod semnificativ și ireversibil la progresul României

advance significantly and irreversibly on its path to become what it is today, a free-market democracy, a state of law, a responsible and active member of the international community, in short – a valuable friend and ally of the United States of America.

Dear American friends,

Today, we can see the value of the Romanian – American friendship, partnership and alliance in many parts of the world and in international organizations where our representatives work together in various fields. We, Romanians, add our voice to those of the United States and other democratic nations across the world, supporting together with our friends from this side or across the Atlantic peace, stability and freedom in the world, be it in our adjacent area or beyond.

We are looking forward to continuing to consolidate our strategic partnership and to develop our bilateral relationship. The challenges of our times request deep commitment and an extremely frank and open dialogue between partners and allies – the way it actually is between Romanian and American leaders and peoples. I believe that, based on the genuine trust that has come to characterize our partnership, Romania and the United States will continue to develop their historic friendship and solid bilateral bonds, as well as bring an effective contribution, both separately and jointly with our other friends, to peace and stability in the world.

Gălin POPESCU-TĂRICEANU

către ceea ce este astăzi, o democrație bazată pe valorile pieței libere, un stat de drept, un membru activ și responsabil al comunității internaționale, pe scurt, un prieten de valoare și un adevărat aliat al Statelor Unite ale Americii.

Dragi prieteni americani,

Astăzi putem vedea valoarea prieteniei, parteneriatului și alianței româno-americane în numeroase părți ale lumii, cât și în organizații internaționale în cadrul cărora reprezentanții noștri colaborează în diferite domenii. Noi, românii, ne alăturăm vocile celor ale cetățenilor din Statele Unite și alte națiuni democratice din întreaga lume, sprijinind împreună cu prietenii noștri din această zonă și de peste ocean pacea, stabilitatea și libertatea în lume, atât în regiunea noastră cât și în alte regiuni ale globului.

Așteptăm cu deosebit interes continuarea consolidării parteneriatului nostru strategic și dezvoltării relației noastre bilaterale. Provocările actuale presupun un angajament total și un dialog extrem de sincer și deschis între parteneri și aliați, exact așa cum este el atât între liderii cât și între cetățenii români și americani. Consider că, în baza încrederii reale ce caracterizează parteneriatul nostru, România și Statele Unite vor continua să dezvolte relația lor istorică de prietenie și legăturile bilaterale solide, aducând astfel o contribuție reală, atât separat, cât și cu ceilalți prieteni ai noștri, la climatul de pace și stabilitate în lume.

CUPRINS

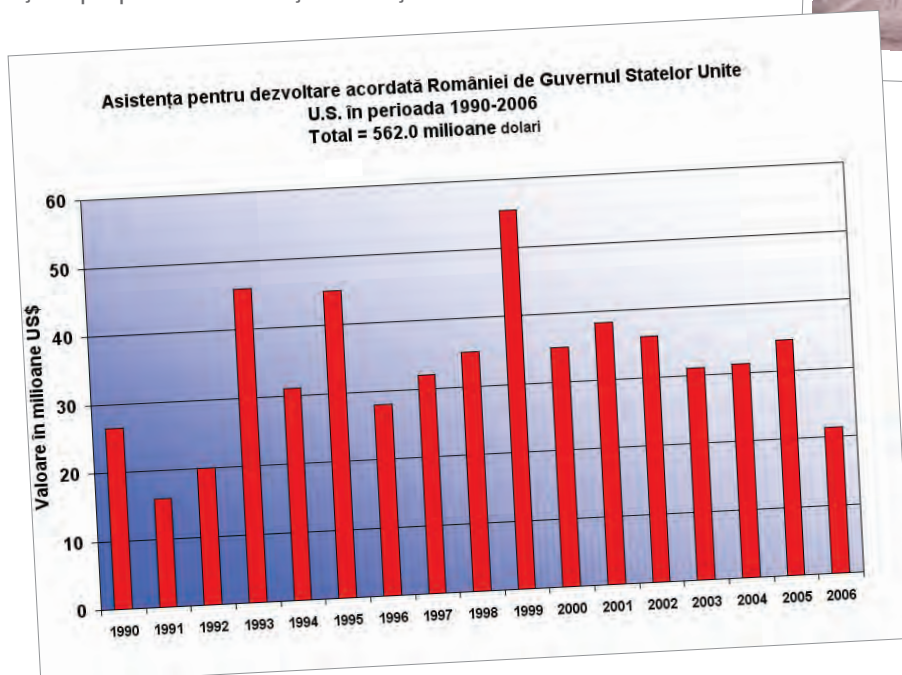
INTRODUCERE	1
DE LA ECONOMIA CENTRALIZATĂ LA ECONOMIA DE PIAȚĂ:	
Parteneriat pentru dezvoltare	3
Undă verde pentru afaceri în România	3
Cum să acumulăm capital pentru a finanța întreprinzătorii	9
Acordând împrumuturi micilor întreprinzători	12
Stimularea agriculturii și dezvoltării rurale	14
Grija pentru mediul înconjurător	23
Reforma în domeniul energetic	26
DE LA DICTATURĂ LA DEMOCRAȚIE:	
Parteneriat pentru o mai bună guvernare	29
Construind societatea civilă	29
Încurajând independența mass-mediei	35
Asigurând un proces politic mai transparent	36
Reinventând administrația publică locală	37
Întărirea statului de drept	43
DIN GRIJA STATULUI ÎN GRIJA FAMILIEI:	
Parteneriat pentru protecția copilului și îngrijirea sănătății femeilor	49
Închiderea orfelinatelor de stat-Întoarcerea copiilor în comunitate	49
Îmbunătățind serviciile medicale pentru femei	55
Schimbând atitudinea populației față de cei mai puțin norocoși	61
SĂ FIM PREGĂTIȚI:	
Parteneriat în pregătirea pentru dezastre naturale	67
Sprijinul acordat în urma inundațiilor devastatoare	67
Pregătiți să luptăm cu gripa aviară	71
DE LA ASISTENȚA PENTRU TRANZIȚIE LA REALIZAREA DE INVESTIȚII PRIVATE:	
Viitorul parteneriatului româno-american de Ambasadorul Taubman	73
ANEXĂ:	
Principalii parteneri care au contribuit la implementarea programelor de dezvoltare	75

INTRODUCERE

În ultimele zile ale anului 1989, românii au răsturnat dictatura comunistă impusă cu atâta brutalitate de Nicolae Ceaușescu și și-au început drumul către construirea unui stat democratic bazat pe o economie de piață, membru activ al unei Europe prospere. Însă România nu avea instituțiile și nici resursele necesare pentru a parcurge cu ușurință această perioadă de tranziție. Cei aproape cincizeci de ani de comunism practic anulasera orice structură a pieței libere, orice proces politic transparent, cât și orice formă a societății civile. România nu avea cadrul legal, agenții de reglementare, piețe de capital, bănci private și multe alte elemente de bază necesare unei economii de piață funcționale. Întreprinderile de stat dominau economia. Multe dintre organizațiile care susțin o democrație lipseau. Guvernul fusese controlat de un singur partid politic timp de multe decenii, iar partidele de opoziție nu existau. Nu exista societate civilă, iar oamenii erau suspicioși și reticenți față de orice inițiativă de a forma grupuri care să le sprijine interesele comune.

În 1990, România a început să construiască o societate democratică și o economie de piață beneficiind de ajutorul oferit de multe țări, inclusiv Statele Unite ale Americii. În urma prăbușirii blocului comunist din Europa de Est, Congresul Statelor Unite a adoptat în luna ianuarie 1989 Actul pentru Sprijinirea Democrației în Europa de Est (Actul SEED), prin care se ofereau fonduri și asistență fostelor țări comuniste. Principalele obiective ale Actului SEED sunt "... să contribuie la înființarea instituțiilor democratice și a pluralismului politic..." și "... să promoveze dezvoltarea sistemului pieței libere ..." (Actul SEED, secțiunea 2, litera b).

Între anii 1990 și 2006, poporul american a oferit 562 milioane de dolari ca asistență pentru dezvoltare, în medie 33 milioane de dolari în fiecare an*. Inițial, fondurile au fost utilizate pentru a asigura ajutoarele de urgență către populație, cât și pentru reabilitarea economiei care se prăbușise imediat după revoluție. Din anul 1993, românii au folosit asistența oferită de guvernul american pentru a pune în aplicare ambițioase programe în domeniul economic, democratic și social, menite să accelereze tranziția către o economie de piață bazată pe valori democratice ce și-au propus să îmbunătățească viața tuturor românilor.

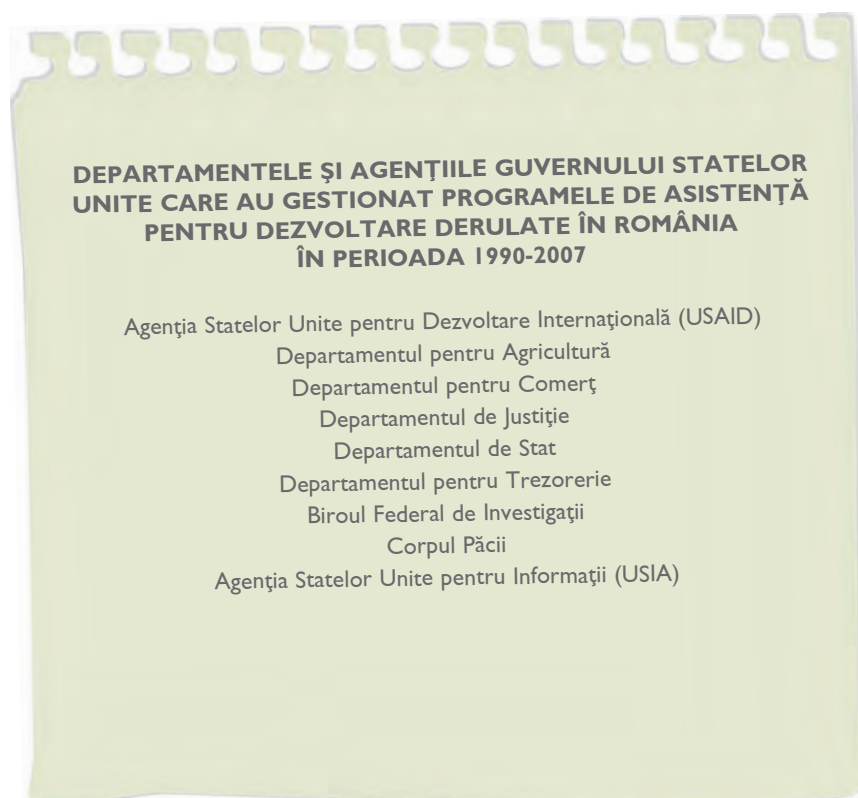
*Aceste sume nu includ fondurile pentru Fondul Româno-American pentru Investiții sau pentru programele regionale USAID.

La data de 1 ianuarie 2007, România a devenit stat membru al Uniunii Europene, gata să participe în mod activ la toate instituțiile democratice și ale pieței libere din cadrul Uniunii. Asistența bilaterală oferită de Statele Unite se va încheia în anul 2007.

Această carte prezintă rezultatele programelor de cooperare dintre români și americani derulate în ultimii 17 ani, fără a reprezenta o listă exhaustivă a tuturor programelor implementate în parteneriat. Cartea încearcă să prezinte toate aceste realizări din perspectiva impactului uman, reliefând schimbările apărute în viața unora dintre cei ce au participat la numeroasele parteneriate formate pentru implementarea acestor programe.

Cartea are cinci capitole. Primele patru prezintă programe derulate în parteneriat ce au stimulat dezvoltarea economiei, o mai bună guvernare și implementarea unor valori democratice solide, au îmbunătățit sistemul de protecție a copilului și sănătatea femeilor, dar au și răspuns la situațiile de criză și au oferit soluții de pregătire pentru dezastre. În ultimul capitol, ambasadorul Statelor Unite ale Americii, dl. Nicholas Taubman, ne împărtășește opiniile domniei sale cu privire la parteneriatul româno-american și modul în care, pe viitor, acesta se va baza în principal pe schimburi comerciale și investiții, iar nu pe asistență pentru dezvoltare.

În anexă este prezentată o listă a principalilor parteneri care au contribuit la implementarea programelor de dezvoltare româno-americane.

DE LA ECONOMIA CENTRALIZATĂ LA ECONOMIA DE PIAȚĂ

PARTENERIAT PENTRU DEZVOLTARE

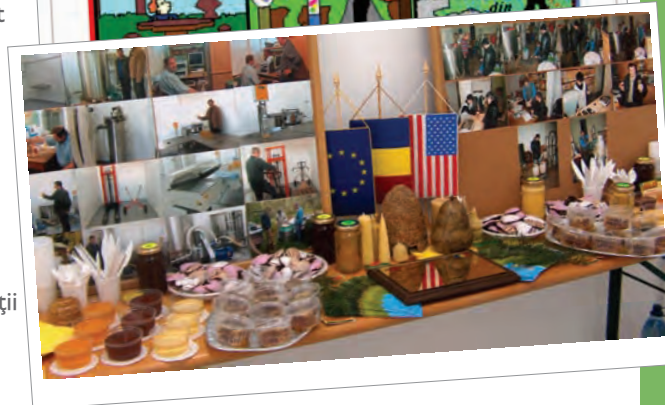
UNDĂ VERDE PENTRU AFACERI ÎN ROMÂNIA

După ce au răsturnat regimul comunist în decembrie 1989, românii au trebuit să construiască un nou tip de economie. Însă România nu avea cadrul legal, instituțiile necesare, piețe de capital, bănci private și multe alte elemente de bază necesare unei economii de piață funcționale. Puțini dintre românii de atunci știau ce reprezentau toate acestea și cum ar fi trebuit să funcționeze. Trecuseră peste două generații de la apariția economiei de piață în România. În 1990, economia era dominată de sute de întreprinderi de stat. Multe dintre acestea erau ineficiente și neprofitabile, reușind să supraviețuiască doar datorită subvențiilor acordate de stat. Multe s-au prăbușit la scurt timp după revoluție, lăsând în urmă mii de oameni fără un loc de muncă.

Noul guvern trebuia să elaboreze legile și reglementările necesare pentru ca noua economie de piață și afacerile private să poată prospera. Totul trebuia să se întâmple cât mai repede, aplicând procedurile democratice, care însă nu erau bine înțelese. La începutul anilor '90 această misiune părea aproape imposibil de realizat.

Șaptesprezece ani mai târziu putem spune că rezultatele obținute sunt majore. Multe dintre aceste realizări au fost posibile datorită parteneriatelor româno-americane. Economia românească a căpătat treptat un caracter stabil și mediul de afaceri a devenit demn de încredere. Datorită noilor legi și reducerii birocrăției a devenit mult mai ușor să înființezi o afacere și, teoretic, mult mai profitabil. Începând din anul 2001 a apărut o nouă cultură a inițiativei private care a evoluat într-un ritm alert.

Românii au solicitat experților americani cunoștințe de specialitate și asistență necesară pentru a putea face față numeroaselor provocări ale noii economii. Au colaborat pentru a face posibilă apariția și dezvoltarea inițiativei private în România. Au colaborat la elaborarea unor legi și norme metodologice, la înființarea de asociații profesionale menite să sprijine dezvoltarea afacerilor, la înființarea unor autorități de reglementare pentru noua economie de piață, au colaborat la crearea piețelor de capital necesare pentru finanțarea marilor afaceri și au oferit credite micilor întreprinzători. Au stimulat, de asemenea, agricultura și dezvoltarea rurală, au instruit specialiști pe probleme de protecția mediului și au promovat reforma în sistemul energetic.

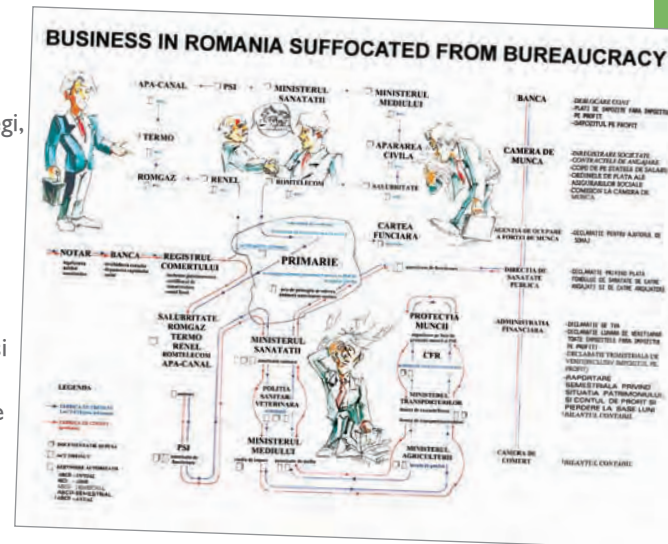

Acest capitol vă prezintă rezultatele obținute și impactul acestora asupra populației României, oferind exemplul câtorva dintre parteneriatele care au contribuit la dezvoltarea inițiativei private și a economiei de piață.

NOI LEGI ȘI REGLEMENTĂRI PENTRU ÎNTEPRINDERI

Românii au adoptat multe legi necesare pentru a putea avea o economie de piață funcțională. Două dintre cele mai importante legi, la elaborarea cărora consultanții americani au jucat un rol semnificativ, sunt Codul Fiscal și Legea microfinanțării.

Codul fiscal a fost completat și îmbunătățit de-a lungul mai multor ani. Este o lege complexă și amănunțită, care precizează cum se percep taxele și impozitele pentru serviciile de bază, cum sunt acestea colectate și transferate bugetelor de stat la nivel național și local. Legea microfinanțării face posibilă înființarea unor instituții financiare nebancale, de creditare pentru mici întreprinzători care nu pot obține finanțare de la băncile comerciale. Mai multe astfel de instituții nebancale, precum Express Finance, Opportunity Microcredit România și CAPA Finance au fost înființate sau sprijinite de experți americani, oferind în prezent împrumuturi IMM-urilor din majoritatea județelor României.

Poate că una dintre cele mai dramatice schimbări a reglementărilor existente cu un impact benefic a fost simplificarea procesului de înființare a firmelor. În România nu mai fuseseră înregistrate firme private din 1946. Drept urmare nu existau procedurile necesare. La începutul anilor '90 a apărut un sistem confuz și complicat prin care viitorii întreprinzători, pentru a obține autorizația de funcționare a societății, erau nevoiți să piardă luni de zile pentru eliberarea aprobărilor necesare din partea unui număr mare de birouri sau organizații guvernamentale. Doar cei cu adevărat hotărâți răzbeau prin hățșurile sistemului. Mulți se lăsau păgubași și intrau de la bun început în zona "economiei gri".

Pe măsură ce economia de piață se îndrepta, șchiopătând, spre finele primului său deceniu de existență, era din ce în ce mai evident că trebuiau luate măsuri pentru a elimina obstacolele ce îngreunau începerea unei afaceri.

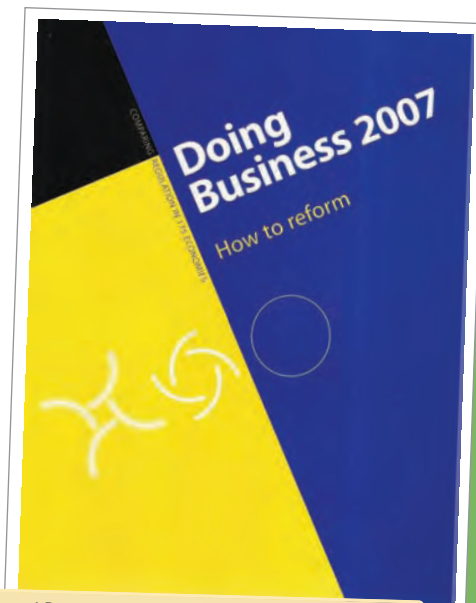
RADIOGRAFIA BIROCRĂȚIEI ȘI ÎNFIINȚAREA BIROURILOR UNICE

În 2000, o echipă de tineri români pregătiți în metode de conducere moderne a afacerilor au elaborat un raport ce a devenit ulterior cunoscut drept "Analiza birocrăției". Acest raport a schimbat radical modul în care sunt înregistrate în prezent societățile comerciale.

Timp de aproape un an, cu sprijinul consultanților americani, ei au luat contact cu peste 250 de societăți din întreaga țară, cărora le-au pus întrebări dificile despre obstacolele birocratice care îngreunau procesul de înregistrare a firmelor. Camerele de comerț au ales în mod aleator, în fiecare județ al țării, firme, cărora li s-a solicitat să răspundă la chestionarul elaborat în acest scop. După ce erau mai întâi asigurați de stricta confidențialitate a răspunsurilor, oamenii de afaceri deveneau foarte sinceri. Ei vorbeau despre un lanț complicat de inspecții și proceduri administrative costisitoare, despre timpul pierdut pentru a se deplasa de la un birou la altul, chiar și de mai multe ori, precum și despre micile "atenții" pretinse pentru a putea obține autorizațiile solicitate. Pentru a îndeplini toate formalitățile necesare era nevoie de aproximativ șase luni, timp în care se completau o groază de formulare și se stătea la cozi interminabile pentru a obține hârtiile cu semnăturile și ștampilele dorite. După ce s-au analizat rezultatele studiului, au avut loc ample dezbateri publice în marile orașe din țară pentru a discuta constatările. La aceste dezbateri publice au participat atât asociațiile oamenilor de afaceri, cât și autoritățile locale. Odată ce raportul a fost făcut public, nimeni nu a mai putut găsi nicio justificare în favoarea aplicării în continuare a vechiului sistem. În anul 2000, pentru înființarea unei firme erau necesare în

medie 269 de autorizații și permise, pentru care depunerea tuturor documentelor dura între 50 și 100 de zile, la care se adăugau încă 30 până la 100 de zile până la emiterea deciziei de constituire.

Imediat după finalizarea discuțiilor pe marginea analizei birocrăției, a fost înființat un grup de lucru format din reprezentanții mai multor ministere și asociații. Principalul obstacol în calea reformei a fost, la început, ezitarea atât a reprezentanților guvernamentali, cât și a întreprinzătorilor, fiecare tabără fiind neîncredătoare că nevoile sale ar putea fi înțelese corect de către cealaltă. Pe de o parte, firmele private își pierduseră încrederea în capacitatea guvernului de a face ceva cum trebuie, pe de altă parte autoritățile nu știau cum să gestioneze situația apărută în anii '90, odată cu înființarea a numeroase firme particulare.

Raportul Băncii Mondiale în care România ocupă locul doi în topul țărilor cu cele mai ușoare formalități de obținere a autorizațiilor de funcționare a societăților comerciale

Țimp de peste un an grupul de lucru s-a întrunit lunar și în cele din urmă s-au pus bazele unei relații bazate pe încredere. Căpătând simțul unui obiectiv comun, membrii grupului de lucru au reușit să elaboreze o procedură de înființare a firmelor care putea fi finalizată în numai trei zile. În anul 2006 durata medie de înregistrare fiind de unsprezece zile. La fel de important este faptul că au reușit să facă acest proces mai transparent, reducând posibilitățile de apariție a micilor fapte de corupție și netezind terenul pentru apariția de noi firme.

Grupul de lucru a elaborat proceduri care au oferit publicului posibilitatea de a fi informat cu privire la deciziile ce urmau a fi luate, precum și mecanismele necesare, cum ar fi audierile publice, pentru a participa la luarea deciziilor. Aceasta a fost o schimbare radicală față de mersul lucrurilor din România în anii comunismului, când nici măcar nu se știa ce înseamnă transparență. Procesul a contribuit foarte mult la apropierea dintre guvern și mediul privat de afaceri.

În urma eforturilor depuse de grupul de lucru a apărut "biroul unic pentru înregistrarea societăților comerciale". Acesta este biroul unde cei ce doresc să își înființeze o firmă pot depune dosarul de înregistrare, procedura fiind finalizată în numai câteva vizite.

Impactul psihologic al înființării birourilor unice a fost imens. Deodată, oamenii de afaceri, în special micii întreprinzători, au simțit că în sfârșit au șanse de izbândă. Investitorii din alte țări au început să vadă o schimbare în mediul investițional și să privească mult mai serios România. Reprezentanții guvernamentali au început să înțeleagă că era în avantajul lor să invite și reprezentanții ai asociațiilor de afaceri la discuțiile despre reformele legislative. Organizarea dezbaterilor publice înaintea adoptării legilor a fost ulterior consfințită în Legea transparenței decizionale în administrația publică.

Asociațiile de sprijinire a afacerilor care au militat pentru ducerea la bun sfârșit a acestor reforme au înregistrat un succes extrem de important. Înainte, membrii lor nu erau convingși că aceste organizații ar fi putut avea un scop și un obiectiv real pentru a funcționa. Acum însă, ei înțeleg cât de importantă poate fi o asociație. Acesta a fost cu adevărat un moment de cumpănă în drumul României către o economie de piață viabilă.

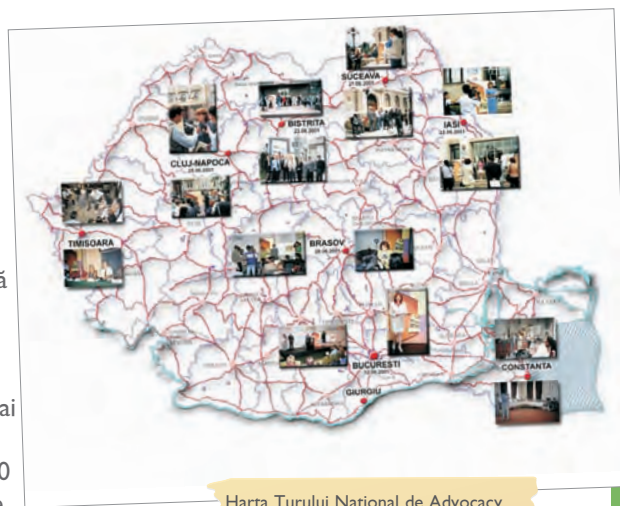
România a fost prima dintre țările Europei de Sud-Est care a înființat birourile unice. Țările vecine i-au urmat în scurt timp exemplul.

STIMULÂND DEZVOLTAREA ASOCIAȚIILOR PROFESIONALE

Asociațiile pentru sprijinirea afacerilor, precum camerele de comerț și asociațiile profesionale au devenit elemente de bază ale economiei de piață. Cu sprijinul experților americani, noi asociații s-au înființat în România, demonstrându-și rolul extrem de important pe care îl pot juca în dezvoltarea și întărirea economiei de piață. Astfel de asociații, pe lângă promovarea intereselor membrilor lor, le asigură acestora și o voce puternică în cadrul dezbaterilor publice. Ele consolidează valorile democratice prin însuși modul în care își administrează propriile organizații.

Statele Unite au ajutat asociațiile de sprijinire a afacerilor din România în diverse moduri. Au fost organizate numeroase vizite de studiu în Statele Unite pentru liderii grupurilor de afaceri și foarte mulți experți americani au fost aduși în România pentru a asigura consultanță directă la înființarea acestor organizații.

Întreprinzătorii din România s-au numărat printre primii participanți la activitățile de advocacy, o nouă abordare introdusă în România prin mai multe activități. Dintre acestea putem aminti Turul Național de Advocacy în cadrul căruia o echipă de consultanți americani a vizitat 10 orașe și s-a întâlnit cu camerele de comerț locale și cu alte asociații de afaceri pentru a promova activitățile de advocacy. Pentru mulți români proaspăt intrați în rândul oamenilor de afaceri cărora încă nu le era clar ce presupune o guvernare democratică, ideea de a-și uni vocile pentru a influența modul de gândire al legiuitorilor părea interesantă, însă nu extrem de convingătoare. Vizita organizată în Statele Unite le-a schimbat total viziunea.

Harta Turului Național de Advocacy

În tot acest timp, organizații profesionale precum Asociația Română a Cărnii, făceau cunoscute guvernului îngrijorările și problemele cu care se confruntau, iar alte asociații asistau cu interes la tot ceea ce se petrecea. Pe măsură ce economia de piață din România se maturiza și devenea tot mai complexă, problemele cu care se confruntau societățile comerciale deveneau din ce în ce mai complicate și era nevoie de organizații profesionale, neutre din punct de vedere politic, care să promoveze interesele non-partizane ale firmelor private. Astfel, în 2002 a apărut Academia de Advocacy, un ONG constituit cu sprijinul Statelor Unite ale Americii.

Academia s-a format din cinci asociații de afaceri din Timișoara. A devenit o organizație națională și o forță pe care înalții funcționari guvernamentali au început să o respecte tot mai mult. În broșura sa de prezentare se menționează că "Academia sprijină dezvoltarea unui sector privat competitiv, care să nu fie expus corupției, impozitării excesive și intervenției abuzive din partea statului. Prioritățile noastre sunt prioritățile comunității de afaceri din România."

Întreprinzătorii au început să devină interesați de activitățile de advocacy și au participat la "Zilele de Advocacy", un eveniment ce a avut loc în iunie 2003. Timp de trei zile, oamenii de afaceri și liderii organizațiilor de afaceri din întreaga țară au venit în București pentru a se întâlni cu reprezentanți ai guvernului și parlamentului și pentru a discuta subiecte de interes. Douăzeci și patru de grupuri s-au întâlnit cu membri ai parlamentului pentru a-și face cunoscute punctele de vedere cu privire la anumite probleme.

Practic, nici unul dintre cei prezenți nu mai participase la vreo discuție față în față cu un parlamentar. Toți au fost impresionați de atenția cu care au fost ascultați și și-au exprimat liber părerile. Ei au înțeles imediat conceptul de advocacy și faptul că puterea le aparține celor ce se asociază. S-au întors de la "Zilele de Advocacy" convinși de eficiența acestei modalități noi și s-au angajat să împărtășească și altora experiența lor.

În ultimii ani, cu sprijinul consultanților americani, au fost înființate alte două grupuri influente de advocacy. Ele funcționează mai degrabă ca și coaliții, nu neapărat ca organizații

profesionale, canalizându-și eforturile pe probleme concrete și nu pe aspecte organizatorice. Prima dintre ele, Coaliția Tech 21, este formată din asociații profesionale din domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor. Constituită în 2001, aceasta înaintea în mod regulat guvernului propuneri legislative, stabilind astfel relații de lucru strânse cu multe autorități și mass-media. Multe dintre propunerile legislative pe care le-a susținut au fost introduse în legislația aplicabilă domeniului de IT.

Cea de-a doua, Coaliția Asociațiilor Femeilor de Afaceri, a fost înființată după ce organizațiile femeilor de afaceri au remarcat succesul înregistrat de alte grupuri de advocacy. Femeile ce fac parte din această coaliție subliniază faptul că sunt interesate strict de afaceri, nu de alte probleme

Întâlnire de lucru Coaliției Asociațiilor Femeilor de Afaceri din România

pe criteriile de gen. Printre altele, ele au militat pentru vânzarea activelor statului pe piața de capital, iar justificarea propunerii lor, care s-a dovedit corectă, s-a bazat pe obținerea unor prețuri mai bune și pe o transparență mai mare a procesului de vânzare.

La început, multe femei de afaceri vorbeau despre obstacolele cu care se confruntau. Cu sprijinul experților americani, ele au realizat mici reportaje filmate despre succesul unor femei de afaceri și despre experiențele personale care le-au ajutat în carieră. Când alte femei au văzut interviurile, s-au simțit mai puternice și mai încrezătoare în propriile forțe, înființând sau dezvoltându-și propria afacere.

Asociațiile de afaceri nu se limitează doar la activități de advocacy, ci își sprijină membrii în creșterea productivității și a vânzărilor. În ianuarie 1995 companiile din industria de prelucrare a cărnii din întreaga Românie s-au întâlnit cu specialiști americani cu ocazia unor ateliere de lucru pe probleme de calitate a produselor. În timpul acestor discuții au aflat cum funcționează Asociația Americană a Procesatorilor Cărnii și cum membrii acesteia, deși concurenți pe piață, conlucrează pentru soluționarea problemelor de interes comun.

Mulți dintre micii procesatori care au apărut la începutul anilor '90 erau sceptici în ceea ce privește înființarea unei asemenea organizații în România, iar reprezentanții marilor fabrici de prelucrare a cărnii aflate încă în proprietatea statului nu aveau niciun interes să se asocieze. Cu toate acestea, mulți alți agenți economici din industria prelucrării cărnii erau destul de curioși și au mers în Statele Unite ale Americii pentru a-i întâlni personal pe reprezentanții Asociației Americane a Procesatorilor Cărnii. Ei au remarcat în special un program denumit "marca de calitate". Produsele din carne care întruneau anumite standarde de siguranță și calitate, puteau primi marca de calitate, al cărei simbol putea fi astfel afișat pe produse expuse în galantare. Astfel, românii din industria națională de prelucrare a cărnii s-au hotărât să își înființeze propria lor organizație.

Odată întorși în România, ei au înființat un laborator pentru testarea siguranței cărnii. Au început, de asemenea, să înțeleagă că pentru a face față concurenței din țările învecinate, trebuiau să introducă metode de ambalare și etichetare de o calitate superioară.

Marca de calitate a fost introdusă în 1998 de nou formată Asociație Română a Cărnii. Consumatorii au reacționat imediat, cumpărând cantități mult mai mari de produse ce purtau această marcă. Procesatorii de carne care nu erau membri ai organizației au început să înțeleagă beneficiile asocierii. Mulți s-au hotărât să se alăture asociației, inclusiv marile fabrici aflate încă în proprietatea statului, în special după privatizare. Afluența de noi membri și volumul contribuțiilor lor au dat asociației puterea și resursele de a susține anumite puncte de vedere în fața guvernului.

La sfârșitul anilor '90, asociațiile au folosit asistența acordată de Statele Unite ale Americii pentru a îmbunătăți calitatea produselor și pentru a crește eficiența operațiunilor lor. Când România a devenit stat membru al Uniunii Europene, membrii asociațiilor puteau face față competiției pe o piață mult mai mare.

Alte exemple de asistență acordată de experții americani asociațiilor de afaceri sunt prezentate în secțiunile dedicate dezvoltării rurale (pagina 19), turismului ecologic (pagina 21) și protecției mediului (pagina 23) din acest capitol.

Nivelul de calitate și modalitățile de desfacere a produselor din carne se îmbunătățesc în permanență

Sistemul de gradare a carcaselor de porc

ÎNFIINȚAREA AUTORITĂȚILOR DE REGLEMENTARE A PIEȚEI LIBERE

Pentru ca o piață să poată fi cu adevărat liberă trebuie să funcționeze legal, corect și să fie deschisă pentru toți operatorii interesați. Ca urmare, este nevoie de organisme independente care să supravegheze funcționarea mecanismelor pieței și să reglementeze activitățile derulate. Acest principiu se aplică cu precădere în domeniul utilităților publice precum apă, energie și comunicații, domenii în care interesele consumatorilor trebuie reprezentate pe piață împreună cu cele ale industriilor de profil și ale guvernului.

Autoritățile de reglementare trebuie să poată aplica proceduri coerente, bine stabilite, justificabile și transparente și în același timp să trateze echitabil pe toți cei implicați. Ele au nevoie de personal competent, apolitic și familiarizat cu bunele practici în domeniul reglementării. Trebuie să știe cum să stimuleze concurența și să aplice politicile unei piețe libere, ținând cont în același timp de interesele consumatorilor. Trebuie să se supună unor cerințe procedurale stricte care să garanteze integritatea, independența, transparența și responsabilitatea factorilor de decizie. Având în vedere sumele mari vehiculate în industriile vizate și influența pe care o exercită, independența și eficiența autorităților de reglementare sunt esențiale pentru succesul sistemului pieței libere și pentru bunăstarea societății.

AGENȚIA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE ÎN COMUNICAȚII (ANRC)

Din ce în ce mai mulți locuitori ai României folosesc internetul și telefonia mobilă. Pentru a se asigura că piața telecomunicațiilor este accesibilă tuturor și este operată în mod transparent, în conformitate cu voința publică, Guvernul a înființat Agenția Națională de Reglementare în Comunicații.

Pentru a înscrie domeniul telecomunicațiilor în parametrii pieței libere, agenția a beneficiat de asistența experților americani. În urma vizitelor de studiu și a cursurilor de pregătire la care a participat, personalul agenției a elaborat proceduri simplificate pentru furnizorii de servicii internet, eliminând aproximativ 79 de autorizații ce trebuiau obținute în vederea funcționării unui asemenea operator, în prezent fiind necesare doar trei. Deja 4 furnizori mari și aproximativ 1.000 mici funcționează alături de fosta societate de telecomunicații de stat ce deținea monopolul asupra pieței. Agenția colaborează cu toți acești furnizori de servicii pentru a îmbunătăți calitatea telecomunicațiilor pentru toți românii.

Seminar pe tema serviciului universal la ANRC

În mai, 2000, Fondul Național de Investiții s-a prăbușit. Mii de investitori, în special pensionari care își investiseră economiile de-o viață, au pierdut totul. În pragul disperării, ei au ieșit în stradă și au protestat atât de vehement, încât poliția a fost nevoită să folosească gaze lacrimogene pentru a-i împrăștia. În mod evident, ceva trebuia făcut pentru ca sistemul de pensii să devină mai stabil.

O echipă de specialiști care includea și consultanți americani a sprijinit reforma piețelor financiare și a fondurilor private de pensii. Cel mai important rezultat al eforturilor grupului de lucru pentru pensii a fost adoptarea în 2005 a Legii pensiilor private facultative. Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private a fost, de asemenea, înființată.

Românii au participat la vizite de studiu în Statele Unite și țările Uniunii Europene și au înțeles că fondurile private de pensii sigure reprezintă un mijloc de a aduna capital ce poate fi ulterior reinvestit în dezvoltarea și

finanțarea afacerilor. În același timp, personalul din cadrul noii Comisii de Supraveghere a participat la cursuri de specialitate necesare pentru a elabora și pune în aplicare noua legislație.

Românii au beneficiat de parteneriate cu experții americani și la înființarea agențiilor de reglementare în domeniul energiei și gazelor naturale (v. pagina 27).

CUM SĂ ACUMULĂM CAPITAL PENTRU A FINANȚA ÎNTREPRINZĂTORII

Pentru ca economia României să devină viabilă, trebuia să atragă capital de la investitorii străini sau autohtoni. Pentru a câștiga încrederea acestor investitori, România trebuia să înființeze piețele de capital și să întărească sectorul bancar. În acest scop românii au solicitat asistența consultanților americani.

Unul dintre rezultatele acestei asistențe este crearea RASDAQ, o bursă electronică ce a fuzionat recent cu Bursa de Valori București. Un alt rezultat este îmbunătățirea modului de cotare a societăților la bursă și a reglementărilor administrative aplicabile. Un proiect care a dezvoltat modele de oferte publice inițiale (IPOuri) pentru firme le-a ajutat pe acestea să obțină capital la bursa de valori. Instrumente financiare noi continuă să asigure capital pe termen lung și încurajează și alte firme să-și finanțeze dezvoltarea prin emisiune de acțiuni sau obligațiuni, sau prin listare la bursă.

PRIVATIZAREA SOCIETĂȚILOR DE STAT

Înainte de a fi introduse procedurile simplificate de înregistrare, consultanții români și americani au lucrat îndeaproape cu sute de întreprinderi de stat pentru a le pregăti de privatizare. România a înființat Fondul Proprietății de Stat (FPS) pentru a gestiona acest proces, însă personalul din FPS nu mai fusese implicat în ceva similar și, evident, nu știa cum trebuie procedat.

Echipele de la FPS, formată din tineri români foarte bine pregătiți profesional, a participat timp de mai multe luni la cursuri intensive de pregătire în afaceri și finanțe ținute de consultanți americani. După ce cursurile s-au încheiat, ei erau formați pentru a pregăti întreprinderile de stat în vederea privatizării.

Echipele s-au ocupat de societăți din întreaga țară din diferite sectoare industriale, inclusiv construcții, agricultură și prelucrarea produselor alimentare, hoteluri, construcții de mașini și producție. I-au instruit pe directorii întreprinderilor de stat cum să își prezinte societatea pe piață, cum să evidențieze ce știu să facă mai bine și cum să întocmească un plan de afaceri.

Șantierul naval din Brăila, după privatizare

Echipele au pus la punct un mecanism pentru vânzarea societăților de stat prin licitații electronice pe piața RASDAQ, instruind personalul din filialele FPS cum să organizeze licitațiile publice în întreaga Românie. Peste 5.000 de societăți de stat, de toate tipurile și dimensiunile, au fost cotate la bursa electronică RASDAQ.

În același timp, a fost lansat un program important de educație publică. Acesta a inclus crearea unei pagini web care atrăgea peste 15.000 de vizitatori lunar și prezența situația actualizată a proprietăților

disponibile pentru vânzare. Această inițiativă a stimulat interesul investitorilor interni. În mai puțin de 30 de luni, aproximativ 300 de societăți au fost vândute. În plus, a fost creat un mecanism funcțional care să sprijine vânzările ulterioare. Transparența licitațiilor i-a deranjat pe cei ce sperau să își folosească influența pentru a schimba rezultatul tranzacțiilor. Acest proces a contribuit la schimbarea modului în care se fac afacerile în România.

BANCA AGRICOLĂ - RESTABILIND ÎNCREDEREA ÎN BĂNCI

Privatizarea fostelor întreprinderi de stat nu a fost întotdeauna un succes. Multe dintre întreprinderi nu valorau mare lucru și nu-și puteau găsi cumpărători. Cu toate acestea, o privatizare de succes a avut un impact pozitiv asupra întregii economii românești.

Pentru a oferi capitalul și experiența necesare sprijinirii mediului privat de afaceri și pentru a susține transferul societăților din proprietatea statului în proprietate privată, Congresul Statelor Unite ale Americii a înființat în anul 1994 Fondul Româno-American pentru Investiții (FRAI).

În 2001, cea de-a doua mare bancă din România, Banca Agricolă, era în pragul prăbușirii. FRAI a intervenit. Cu ajutorul experienței financiar-bancare a personalului său și cu suma de 5 milioane dolari din fonduri proprii, Fondul a reușit să îi ofere Bancii Agricole perspectiva privatizării. Însă apăreau numeroase piedici iar necesitatea găsirii unui cumpărător era iminentă. În timp ce Banca Mondială și Fondul Monetar Internațional exercitau presiuni puternice în direcția reformei economice, mai mulți investitori potențiali au venit și au plecat.

În cele din urmă, FRAI a reușit să încheie o tranzacție cu Raiffeisen Bank S.A., o bancă austriacă ce a investit peste 200 milioane dolari. Rezultatul îl vedem astăzi. Banca este o instituție solidă, cu peste 200 de sucursale și 3.500 de angajați în întreaga țară. Achiziția făcută de Raiffeisen a fost în repetate rânduri menționată în presa internațională ca un semn al climatului investițional din ce în ce mai favorabil din România. Guvernatorul Băncii Naționale a României a declarat că această tranzacție a restabilit încrederea în sistemul bancar românesc.

Raiffeisen Bank-sucursala Buzău în sediul fostei Bănci Agricole

Alte exemple de parteneriate ce au sprijinit privatizarea întreprinderilor de stat sunt prezentate în secțiunea dedicată sectorului energetic de la finalul acestui capitol (pagina 28).

INTRODUCEREA CREDITULUI IPOTECAR ÎN SPRIJINUL CELOR CE ÎȘI DORESC PROPRIA LOCUINȚĂ

Pe măsură ce acțiunile de revendicare a titlurilor de proprietate au început să se soluționeze și afacerile au început să prospere în noua economie de piață, românii au devenit din ce în ce mai nerăbdători să își cumpere propriile locuințe. Însă acest lucru era posibil numai dacă se utilizau economiile proprii sau se luau bani cu împrumut de la rude ori prieteni, deoarece băncile nu acordau împrumuturi pentru locuințe. În plus, rata dobânzii era atât de mare în haosul economic din anii '90, încât nimeni nu și-ar fi putut permite în mod realist așa ceva.

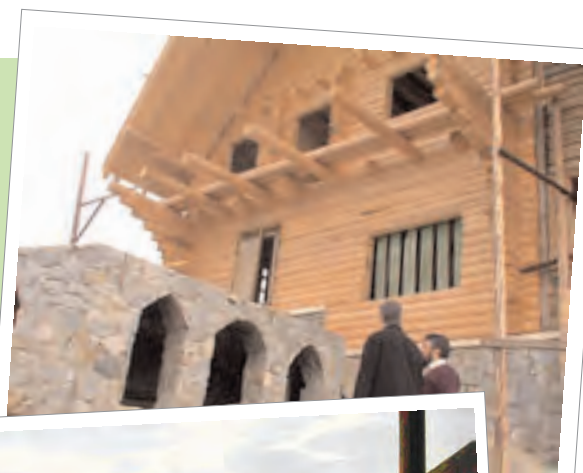
România avea nevoie de o firmă care să acorde credite ipotecare, însă mai întâi trebuia adoptat cadrul legislativ necesar. Un grup de lucru care număra și experți americani, a elaborat un proiect de ordonanță de urgență care avea să facă posibilă acordarea de credite ipotecare. Această ordonanță a fost aprobată în 2002.

Inițial, creditele ipotecare erau acordate prin Fondul Româno-American pentru Investiții (FRAI), însă amploarea luată de această activitate a justificat crearea unei societăți financiare non-bancare, de sine stătătoare, denumită Domenia Credit. În ciuda condițiilor economice potrivnice din momentul înființării, până în 2006 Domenia Credit dăduse împrumuturi de peste 40 milioane dolari pentru achiziționarea de locuințe și terenuri. Vânzarea societății Domenia Credit în septembrie 2006 către compania GE Money, o mare corporație financiară americană, a confirmat încrederea pe care investitorii o aveau în această instituție de credit ipotecar.

UN ARTIST FERICIT ÎȘI TERMINĂ CASA ÎNAINTE DE TERMEN

Armand Kuchta din Buhalnița, Neamț, își construia o casă cu o vedere minunată spre Lacul Bicăz și munții de dincolo de el. Deoarece nu avea banii necesari pentru a asigura continuitatea lucrărilor, construcția dura foarte mult. În acest timp, Domenia Credit și-a deschis un birou în Iași pentru a oferi credite celor ce doreau să își cumpere sau să își construiască o locuință.

"I-am contactat pe cei de la Domenia Credit din Iași și mi-au dat un împrumut de 26.500 dolari. Astfel, visul meu a devenit în final realitate. Depășisem foarte mult termenul pe care mi-l fixasem pentru a mă muta efectiv în casa nouă. Cel mai mult a contat pentru mine aprecierea pe care cei de la Domenia Credit au arătat-o față de munca mea, respectiv lucrări de restaurare a frescelor și picturilor din biserici. Aceasta este pasiunea mea... Pentru mine un alt aspect important a fost modul în care am fost tratat la Domenia, cu amabilitate, foarte diferit de ceea ce avusesem parte la celelalte bănci. Gândindu-mă la modul în care mi s-a aprobat împrumutul, recomand cu căldură Domenia Credit tuturor cunoștințelor mele."

Vedere din casa construită de Armand Kuchta

Pentru a asigura mai multe fonduri pentru românii care doreau să contracteze credite ipotecare, FRAI a continuat să joace un rol important în elaborarea legislației pentru piața secundară a creditului ipotecar. În martie 2006 a fost adoptat și publicat un pachet de legi care face posibilă crearea unei piețe secundare a creditului ipotecar.

ACORDÂND ÎMPRUMUTURI MICILOR ÎNTRERINZĂTORI

Economia românească numără peste jumătate de milion de întreprinderi mici. Până de curând, pentru acestea obținerea capitalului necesar dezvoltării era foarte anevoioasă, drept urmare întreprinzătorii erau nevoiți să se bazeze pe împrumuturile acordate de rude și prieteni. Băncile comerciale nu erau dispuse să suporte cheltuielile administrative necesare gestionării micro-creditelor, în special pentru firmele localizate în afara principalelor centre comerciale.

În acest context, FRAI oferă împrumuturi și servicii solicitate de multe întreprinderi mici și mijlocii. De asemenea, Fondul face investiții în firme private în curs de dezvoltare adunând capitalul necesar din surse publice și private. Mai mult, facilitează stabilirea de relații de afaceri între companii românești și americane și totodată, pentru întreprinzătorii care doresc, le asigură pregătirea în practicile financiare moderne și gestionarea afacerilor. Pe lângă FRAI, au fost înființate și alte instituții financiare non-bancare ca urmare a parteneriatelor româno-americane. Spre exemplu, în 2005, a apărut Express Finance ca rezultat al unui proiect care a venit în sprijinul întreprinderilor mici și mijlocii. Rețeaua sa numără în prezent 17 birouri, care acoperă 60% din județele României și este în continuă expansiune. La sfârșitul lunii martie 2007, Express Finance acordase 2.256 împrumuturi în valoare totală de 2 milioane dolari.

PROGRAMUL ROMÂNNO-AMERICAN DE MICRO-CREDITE:

- a acordat peste 14.500 împrumuturi cu o valoare totală de 106 milioane dolari
- a creat peste 21.700 locuri de muncă
- a susținut peste 85.000 locuri de muncă
- a ajutat 154 agricultori și oameni de afaceri din mediul rural să obțină 4 milioane dolari din alte surse
- a creat instituții de creditare ce au devenit "prima opțiune" pentru foști clienți ai acestor instituții în multe localități ale României

O FABRICĂ DE MOBILĂ ÎȘI MODELEAZĂ VIITORUL

Vasile Berghea, fondator al societății Sibel Impex, produce în Sibiu articole de mobilier la prețuri accesibile. Mobila sa era atât de solicitată de clienți, încât abia reușea să facă față comenzilor. Vânzările au depășit valoarea de 30.000 dolari pe lună.

Pentru a crește volumul producției și a-și mări portofoliul de clienți, avea nevoie de echipamente noi. Berghea a constatat că nu putea obține un împrumut de la bănci deoarece se cereau garanții pe care mica sa afacere nu le putea oferi, întrucât își pusese deja fabrica drept garanție pentru a deschide o linie de credit atât de necesară.

Programul de microfinanțare sprijinit de Guvernul Statelor Unite ale Americii i-a aprobat lui Berghea un împrumut de 10.000 de dolari acceptând ca și garanție echipamentul cumpărat cu acești bani. Odată creat precedentul, și alți mici întreprinzători precum Berghea s-au calificat pentru împrumuturi.

Astăzi, Vasile Berghea își prezintă cu mândrie noul său ferăstrău mecanic, cumpărat din împrumutul obținut care îl ajută să își extindă vânzările și în țările vecine și chiar să exporte în Spania și Italia. El este mândru că are 20 de salariați, dintre care patru femei, și intenționează să angajeze personal suplimentar.

Echipament modern folosit de producătorii români de mobilier

ANDRAFRUCT RESPECTĂ STANDARDELE EUROPENE

Într-o locație centrală de pe unul dintre bulevardele principale din Târgu Mureș, SC Andrafruct SRL. vinde diverse produse printre care fructe și legume proaspete. Pregătindu-se pentru aderarea la Uniunea Europeană, proprietarii afacerii au avut nevoie de un chioșc nou pentru a respecta standardele europene în materie de condiții igienico-sanitare. Inițial, au mers la una dintre bănci pentru a solicita un împrumut, însă au fost refuzați. Cu toate acestea, s-au calificat cu succes pentru un micro-credit în valoare de 4.500 dolari cu care au acoperit valoarea materialelor de construcție.

Acum în spațiul mai mare și modernizat pot vinde mai multe fructe și legume, precum și gem, fructe uscate, băuturi răcoritoare și alte produse. Vorbind despre planurile de viitor, proprietarii nu exclud posibilitatea de a solicita un alt împrumut pentru a achiziționa un autoturism cu care să asigure încărcarea, transportul și livrarea produselor.

DE LA REPREZENTANT AVON LA CONTRACTANT AVON

DeChanel SRL este o societate deținută de Tatiana David. Din experiența de reprezentant Avon în Alba Iulia, Tatiana știa că ambalajele atrăgătoare sunt căutate ca și materialele decorative din hârtie colorată.

Ca urmare, s-a hotărât să își deschidă propria afacere constând în producția și desfășurarea de pungi de cadouri realizate manual, hârtie de ambalaj, decorațiuni pentru zile festive și alte articole asortate precum șervețele, fețe de masă sau lumânări parfumate.

În 2002, cu un împrumut de 5.000 dolari a făcut o achiziție esențială: un utilaj industrial de laminare cu care să producă hârtie lucioasă, materialul de bază pentru produsele sale manuale. Utilajul a îmbunătățit calitatea pungilor și a crescut semnificativ productivitatea și vânzările.

Tatiana își distribuie acum produsele în județul Alba Iulia și a încheiat un contract cu o reprezentanță locală Avon pentru care asigură ambalarea produselor sub formă de cadouri atrăgătoare. Cifra de afaceri a crescut de patru ori și intenționează să solicite un alt împrumut pentru a-și deschide propriul magazin.

NIC TRADE S-A DEZVOLTAT

În 1993, familia Ildico a înființat societatea Nic Trade pentru a comercializa echipamente electronice și consumabile în Timișoara. În februarie 1997, un împrumut de 5.000 dolari i-a permis să achiziționeze un număr mare de echipamente. În iunie, 2004, societatea a folosit un al doilea împrumut de 15.000 dolari ca și avans la un contract de leasing pentru cumpărarea de produse electronice. În octombrie 2005, au obținut un al treilea împrumut de 20.000 dolari pentru a-și renova magazinele și pentru a achiziționa un stoc suplimentar de produse.

Astăzi, mama și fiica dețin trei magazine în Timișoara și administrează o afacere prosperă, cu 18 angajați, dintre care nouă sunt femei.

Aceste scurte instantanee dovedesc faptul că la baza succesului programelor de microfinanțare a stat de fiecare dată hotărârea românilor de a-și asuma riscuri majore pentru dezvoltarea afacerilor. Acești români au avut curajul și perspicacitatea de a folosi micro-creditele în folosul lor.

STIMULAREA AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

După revoluția din 1989, marile unități agricole cooperatiste de stat s-au prăbușit și mulți oameni au rămas fără un loc de muncă. Guvernul a început imediat să restituie terenurile familiilor care dețineră proprietăți agricole înainte de instaurarea comunismului. Echipamentele agricole din fostele cooperative nu au fost date agricultorilor, ci în cele mai multe cazuri au fost lăsate pradă ruginei. În același timp, sute de fabrici de stat din orașele mici au fost închise. Astfel, mulți au ajuns șomeri și s-au văzut nevoiți să se reîntoarcă în satele părintești unde familiile lor dețineră pământ.

Cultură experimentală cu porumb dulce irigat prin picurare la Asociația Utilizatorilor de Apă din Călărași

Fără echipamente agricole adecvate, familiile au început să cultive parcele mici pentru a-și asigura minimul necesar supraviețuirii. Suprafața totală restituită unei familii s-a limitat la 2-3 hectare, de cele mai multe ori fărâmițată în parcele mici răspândite în jurul satului. Productivitatea acestor terenuri era extrem de redusă. Dacă în anii '30 România era cunoscută ca și "grâнарul Europei", în anii '90, cu peste 40% din populație lucrând în agricultură, a devenit un mare importator de produse alimentare. Întregul sistem agricol trebuia reconstruit. Era nevoie de le noi, în special cu privire la tarifele pentru importurile și exporturile de produse agricole și trebuiau adoptate metode de producție eficiente care să asigure protecția mediului înconjurător. Era necesară o politică la nivel național pentru promovarea schimburilor comerciale și investițiilor în agricultură.

România a salutat asistența oferită de Statele Unite ale Americii pentru dezvoltarea tehnicilor agricole moderne și a economiei rurale. Cele două națiuni au colaborat pentru a înființa telecentre în sate, pentru a sprijini asociațiile de agricultori, pentru a restabili metodele de irigație în agricultură, pentru a îmbunătăți accesul la credit și a acorda burse de studiu în Statele Unite pentru tinerii oameni de știință din domeniul agricol, cât și pentru a promova alternative de ocupare profesională în mediul rural prin dezvoltarea, printre altele, a turismului ecologic și a agroturismului.

COMUNITĂȚILE RURALE SE CONECTEAZĂ LA RESTUL LUMII

Prin apariția Internetului, probabil cea mai importantă invenție tehnologică de la descoperirea telefonului încoace, revoluția politică din România s-a suprapus unei revoluții la fel de spectaculoase a comunicațiilor la nivel global. Anterior, multe comunități îndepărtate nu aveau nicio posibilitate de comunicare cu orașele învecinate, ca să nu mai vorbim de restul lumii înșă odată cu intrarea într-o epocă nouă a comunicațiilor, au apărut posibilități nesperate de a conecta chiar și cel mai mic și îndepărtat sat la lumea exterioară.

Livrarea către telecentru a computerelor cu ajutorul "mijloacelor locale de transport"

Candidatura României la statutul de stat membru al Uniunii Europene a presupus adoptarea Legii serviciului universal pentru toți cetățenii. Legislația UE prevede că toate statele membre trebuie să asigure accesul la tehnologia informației chiar și în cele mai izolate așezări. Înșă, ar fi fost extrem de costisitor să se instaleze cabluri de comunicații pentru telefonia fixă în întreaga țară sau să li se asigure tuturor locuitorilor câte un telefon mobil și, ca urmare, acest sistem era practic imposibil de realizat. În consecință, în comunitățile îndepărtate, românii au hotărât să includă într-o clădire publică telecentre dotate cu telefon, fax și acces la internet. În cadrul parteneriatelor publice-private, societățile de comunicații au pus la dispoziție echipamentele necesare și au asigurat instalarea acestora pentru a testa diferite modalități de conectare a localităților îndepărtate.

Un parteneriat între agențiile din România și Statele Unite a înființat mai multe telecentre pilot pentru a îmbunătăți accesul la resursele de comunicare și pentru a încuraja micii întreprinzători și asociațiile de afaceri să folosească internetul pentru a se informa și perfecționa profesional. Aceste centre pilot au oferit și beneficii suplimentare. Astfel, a crescut gradul de transparență a autorităților locale și s-au îmbunătățit serviciile de bază oferite. Toate aceste rezultate importante sunt prezentate în capitolul următor (pagina 39).

Asociația producătorilor de covoare folosind telecentrul din Bălășești

În 2003, au fost inaugurate patru telecentre în comunitățile izolate din județele din estul țării. Anul următor a fost deschis un birou de informații de tip call center în Valea Jiului și a fost implementat un sistem informatic integrat la Agenția pentru Protecția Mediului din Vâlcea. În 2005, au fost lansate portaluri (website-uri) pentru promovarea agriculturii din județele Galați, Bacău, Buzău, Vaslui și Vrancea. În plus, municipiul Sibiu și-a lansat o pagină de internet dedicată turismului pentru a se promova ca și capitala culturală europeană în anul 2007.

Impactul telecentrelor nu a întârziat să apară. Localnicii, cei care anterior erau nevoiți să își planifice înainte cu o zi deplasarea într-un oraș mai mare doar pentru a avea acces la telefon, puteau acum să îl folosească de lângă casă. În ciuda scepticismului cu care fusese întâmpinată la început inițiativa, telecentrele au devenit în scurt timp viabile din punct de vedere financiar.

Câteva și-au extins serviciile inițiale, oferind posibilitatea folosirii facilităților de poștă electronică și camere video pentru teleconferințe prin internet.

Mai mult, Uniunea Europeană a acceptat telecentrele ca reprezentând o soluție viabilă pentru respectarea obligativității serviciului universal, iar guvernul a organizat 260 de licitații pentru deschiderea de telecentre în zonele rurale dezavantajate.

În satul Bălășești, o asociație de producători de covoare utilizează acum telecentrul pentru a-și vinde produsele cumpărătorilor din Statele Unite și din alte țări. În Constanța, o bunicuță în vârstă de 82 de ani a învățat la telecentru să utilizeze calculatorul, apoi și-a cumpărat din economiile agonisite propriul său calculator. Tot la telecentrul din Constanța Radu Vasile, un voluntar nevăzător, lucrează câte 20 de ore pe săptămână, activitatea sa aducându-i satisfacția de a fi de folos întregii comunități.

BIROUL DE INFORMAȚII PENTRU AFACERI DIN VALEA JIULUI

Datorită dependenței de mineritul aflat în monopolul statului, Valea Jiului se afla de mult timp în recesiune economică. Ca urmare, liderii comunităților de afaceri au salutat cu entuziasm înființarea unui centru de informare care este în același timp un call-center generator de venituri. Amplasat în Universitatea din Petroșani, acest call-center oferă servicii de promovare prin internet și comerț electronic pentru companiile din afara Văii Jiului, inclusiv pentru unii clienți internaționali. Între timp, micii întreprinzători interesați în a-și îmbunătăți și extinde afacerile, plătesc pentru a putea folosi serviciile oferite de centru, făcându-l astfel viabil.

Clienți interesați obținând informații de la biroul din Valea Jiului

ÎNFIINȚAREA ASOCIAȚIILOR DE AGRICULTORI TERENURILE AGRICOLE IRIGATE SUNT REINTRODUSE ÎN CICLUL PRODUCTIV

Când cooperativele agricole s-au prăbușit în anii '90, România trebuia să reintroducă terenurile în producție pentru a reuși să își hrănească populația. Terenul a fost restituit agricultorilor, însă fărâmițat în mai multe parcele răspândite ici și colo, iar echipamentele agricole, inclusiv sistemele de irigații aflate încă în proprietatea statului erau într-o stare precară. Fermierii, lucrând individual, nu aveau resursele necesare pentru a reabilita sistemele de irigații.

Canal de irigare ce necesită reparații

Guvernul a continuat să folosească și să întrețină canalele principale și secundare importante. Din moment ce costul echipamentelor de irigații, chiar și pentru cele mai mici rețele locale, depășea cu mult sumele pe care și le putea permite un agricultor, trebuia găsită o soluție de a unifica terenul în suprafețe mai mari și mai eficiente din punct de vedere economic. Soluția aleasă a fost înființarea asociațiilor de agricultori.

Data fiind experiența agricultorilor din timpul colectivizării comuniste, majoritatea erau sături de asemenea forme de asociere. Ministerul Agriculturii, cu ajutorul consultanților americani, a colaborat cu aceștia pentru a înființa asociațiile utilizatorilor de apă. Vechile echipamente de irigații au fost date în folosința asociațiilor, care le-au reabilitat și au început să le folosească. Mai mulți lideri ai asociațiilor au participat la vizite de studiu în Statele Unite ale

Americii, Mexic, Portugalia și Spania pentru a vedea la fața locului cum sunt organizate alte asociații ale utilizatorilor de apă și noile tehnologii de irigații din țările respective.

Ulterior, s-au folosit loturi demonstrative, precum lucernă, soia și căpșuni pentru testarea diferitelor metode de irigații, de la cele tradiționale, prin aspersiune, la cele noi, prin picurare. Un alt rezultat a fost crearea unei unități de monitorizare a înființării acestor asociații, care le oferă în continuare serviciile necesare.

Asociațiile funcționează ca și organizații private, gestionându-și necesitățile de natură tehnică și administrându-și parcelele și canalele. Astfel, agricultorii români au învățat să lucreze împreună pentru a reabilita terenurile irigate. Au mai învățat și să planteze culturi care asigură producții mai mari, acoperindu-se astfel costul irigațiilor și crescând veniturile.

În cadrul proiectului au fost înființate 187 de asociații ale utilizatorilor de apă și au fost redade circuitului productiv 560.000 hectare de teren. Modelul de succes al asociațiilor a făcut posibilă acordarea de către Banca Mondială a unui împrumut în valoare de 80 milioane dolari, atât pentru înființarea altor asociații, cât și pentru reabilitarea și modernizarea sistemelor de irigații.

EFORTURI PENTRU CREEREA COMPETITIVITĂȚII ȘI IDENTIFICAREA DE NOI PIEȚE PENTRU PRODUSELE AGRICOLE

După cum o arată exemplele de mai jos, alături de asociațiile din industria de prelucrare a cărnii menționate anterior (pagina 7), asociațiile de agricultori au o contribuție importantă la modernizarea agriculturii în România.

ASOCIAȚIA BIOAGRICULTORILOR "BIOTERRA"

În timpul regimului comunist, majoritatea fermierilor nu aveau resursele materiale pentru a achiziționa pesticide și substanțele chimice de fertilizare a solului. Ca urmare, majoritatea terenurilor care nu au fost colectivizate sunt acum adecvate pentru practicarea agriculturii ecologice.

Fermierii din zona Clujului au profitat de această oportunitate încă din 1992 și au înființat Asociația bioagricultorilor Bioterra. Membrii conducerii Bioterra au apelat la asistența experților americani pentru a negocia acorduri cu organizații din Ungaria capabile să certifice autenticitatea și calitatea produselor ecologice românești, din moment ce în România nu existau în acel moment astfel de organisme de certificare. De asemenea, li s-a oferit asistență și în domeniul promovării produselor și al relațiilor publice.

Asociația a publicat, trimestrial, revista Bioterra cu ediții în limbile română și maghiară. A publicat și un Ghid legislativ pentru agricultura ecologică, care este revizuit anual pentru a include noile reglementări europene în domeniul agriculturii ecologice. Primele ediții ale acestor publicații au fost tipărite cu sprijinul acordat de Statele Unite ale Americii.

Cea mai importantă realizare a organizației Bioterra este Conferința Internațională Anuală pentru agricultură ecologică. Începând cu 1999, Bioterra a găzduit importante întruniri ale agricultorilor și experților din mai multe țări, dedicate metodelor moderne ale agriculturii ecologice. Bioterra are acum peste 5.000 de membri din rândul fermierilor din întreaga țară. Pe măsură ce producția acestora crește, crește și piața de desfacere. Cumpărătorii din țările Europei Occidentale care preferă produsele ecologice caută acum tot mai mult produsele românești.

ASOCIAȚIA CULTIVATORILOR DE MERE DIN VOINEȘTI

Regiunea Voinești din România este una dintre zonele cele mai propice pentru creșterea merelor din Europa, fiind renumită pentru mai multe soiuri de mere acre, ideale pentru prelucrare. Cu toate acestea, cu zece ani în urmă, producătorii români de sucuri din mere nu cumpărau mere de Voinești. Ei preferau să folosească suc de mere concentrat importat din alte țări, susținând că producția de mere din România nu este demnă de încredere. Ca urmare, cultivatorii de mere din zonă depindeau de vânzările la marginea drumului și în piețele în aer liber, câștigând doar o mică parte din cât ar fi valorat merele lor pe piața extinsă.

Pentru a-și comercializa mai eficient fructele, cultivatorii au înființat o asociație de promovare și au cerut sfatul experților americani. Asociația a renovat o bază de refrigerare părăsită aflată într-o stațiune de cercetare proprietate de stat. Membrii asociației au mai organizat un festival anual al merelor pentru a promova marca Voinești și pentru a atrage cumpărătorii.

Pe măsură ce numărul membrilor a crescut, asociația le-a putut oferi o poziție mult mai solidă la negocierile cu producătorii de sucuri. Pentru a putea oferi informații tehnice, juridice și comerciale celor interesați, au înființat un centru de informare și asistență pentru producătorii de fructe. În prezent producția, calitatea și vânzările de mere au crescut, la fel și profitul.

România are o istorie bogată și tradiții culturale vechi în producția de vinuri. Însă în ultimii 50 de ani a fost cunoscută mai mult pentru cantitatea și nu neapărat pentru calitatea și varietatea vinurilor sale. Astăzi, datorită vinurilor de calitate superioară, Românii aspiră să devină membri importanți ai comunității internaționale a producătorilor de vin.

ASOCIAȚIA PRODUCĂTORILOR ȘI EXPORTATORILOR DE VINURI

Consultanții americani au ajutat producătorii români de vinuri să extindă și să dezvolte asociația producătorilor și exportatorilor de vinuri. Asociația realizează studii de piață, materiale promoționale, face pregătirile necesare pentru participarea la târgurile internaționale de vinuri, organizează mai multe promoții anuale în România și își ajută membrii să mențină calitatea ridicată atât de necesară pentru a supraviețui pe piața internațională.

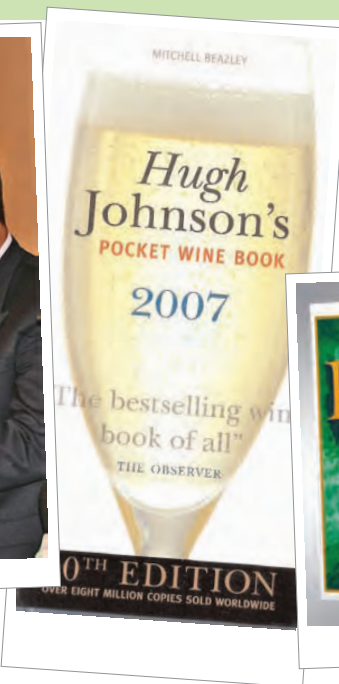
În 2005, asociația a participat pentru întâia dată la Târgul Internațional de Vinuri și Băuturi Spirtoase din Rusia. În

urma acestei participări, Cramele Recaș au încheiat un contract important cu unul dintre principalii importatori ruși. Contractul a fost reînnoit în 2006, când un alt producător de vinuri, Cotnari, a semnat un contract cu un alt distribuitor rus.

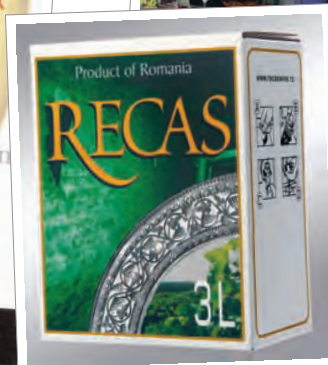
Recent, 14 producători de vinuri au fost menționați în prestigioasa publicație Hugh Johnson's Pocket Wine Book, ediția 2006. Cartea reprezintă o sursă de informații cu autoritate privind calitatea vinurilor din întreaga lume.

Negustorii de vinuri Murfalar prezentându-și produsele ziariștilor specializați

Vinurile românești bucurându-se de recunoaștere pe plan internațional

În România, apicultura este o ocupație tradițională și, datorită rolului său economic, ecologic și social, reprezintă o parte importantă a tradiției naționale. Apicultorii au înființat mai multe asociații regionale și, beneficiind de asistența experților americani, se concentrează atât asupra metodelor de îmbunătățire a calității mierii ecologice și a altor produse apicole, cât și asupra identificării de piețe noi mai profitabile pentru produsele lor de calitate superioară.

Asociațiile de apicultori îmbutelind mierea cu ajutorul echipamentelor finanțate de Guvernul Statelor Unite

MIERE ECOLOGICĂ AURIE

Peste 100 de apicultori din județele Hunedoara și Bacău, cu toții membri ai asociațiilor județene a producătorilor de miere (Apicola), au obținut certificarea pentru mierea ecologică pe care o produc. Confirmarea calității produsului a fost obținută după o vizită la Târgul Internațional BioFach din Nürnberg, Germania - cel mai important târg cu vânzare de produse ecologice din întreaga Europă. Deplasarea a fost organizată și sponsorizată în cadrul unui program finanțat de Guvernul Statelor Unite ale Americii. Înainte de a merge la BioFach, nici unul dintre producători nu exportase miere. Acum ei au mai multe comenzi internaționale decât pot onora și sunt în căutare de noi membri care să se alăture asociațiilor lor.

Stupina bio a apicultorului Voicu Borza din județul Hunedoara

AJUTÂND FERMIERII ȘI FIRMELE DIN MEDIUL RURAL SĂ OBTINĂ ÎMPRUMUTURI

Deși mai multe organizații donatoare, printre care Uniunea Europeană și Banca Mondială, au pus la dispoziția agricultorilor și firmelor din mediul rural fonduri de dezvoltare importante, o mare parte din bani nu a fost utilizată deoarece cei mai mulți dintre aceștia nu știau cum să aplice pentru obținerea finanțării atât de necesare. Birourile de consultanță agricolă din zece județe, consultanții financiari locali și experții americani au gândit un program care să ajute agricultorii și firmele din mediul rural să acceseze aceste fonduri. Consultanții publici din cadrul birourilor județene și consultanți financiari privați au asigurat asistența și instruirea necesare pentru obținerea de fonduri nerambursabile și împrumuturi. În primii doi ani ai programului, fermierii au obținut împrumuturi în valoare totală de 4 milioane dolari și au depus aplicații pentru alte 12 milioane dolari. Programul s-a extins în 24 de județe. Fondurile au fost folosite în special pentru activități de agroturism, producție de cereale, carne și miere.

DE LA FOST ANGAJAT C.A.P. LA PATRON

Cu câteva informații și un mic ajutor din partea biroului local de consultanță agricolă, viața familiei Preda s-a schimbat radical. Înainte de 1989, Ion Preda lucra ca mecanic într-un C.A.P. de lângă Iași. Apoi, deodată a rămas fără locul său de muncă.

Adunase niște bani, cât să înceapă o afacere. Din economiile agonisite, a cumpărat două tractoare vechi de la cooperativă, le-a reparat și a început să execute arături pentru vecini. A mai reparat o combină veche și a început să facă recoltări în patru județe. Ion a înțeles că, dat fiind climatul în schimbare din România, avea nevoie de mai multe informații despre oportunitățile și riscurile derulării unei afaceri.

La sfârșitul anilor '90, mergea regulat la Biroul județean de consultanță agricolă din Iași. În 2000, a obținut un împrumut de 3.000 dolari ca să achiziționeze o camionetă la mâna a doua și niște vaci.

A început să vândă brânză de casă în orașele învecinate. Apoi a început să pună pe picioare o afacere de producere a legumelor. și-a construit o sera de 260 metri pătrați după ce a obținut o finanțare nerambursabilă de la UE. În 2004, funcționarii de la biroul județean i-au spus despre programul de microfinanțare al ProCredit Bank și l-au sfătuit pe el și pe fiul său să aplice pentru un împrumut ca să își dezvolte afacerea. Ion a obținut un împrumut de 35.000 dolari pentru modernizarea culturii sale de legume, iar fiul său, Cristinel, a primit un împrumut de 90.000 dolari pentru a cumpăra un camion cu care să transporte legumele la piață. Acum familia administrează o prosperă afacere cu legume.

PREGĂTIND VIITORUL AGRICULTURII

Aproximativ 45% din locuitorii României trăiesc în comunități rurale. România, odinioară cunoscută drept grâнарul Europei, este nevoită în prezent să importe produse alimentare pentru hrana propriei populații. Rezultatele slabe din agricultură fac ca acest sector să contribuie în 2006 doar cu 10% la produsul intern brut. Nevoia unui schimbări este evidentă pentru toată lumea.

Mai multe programe mixte româno-americane au fost derulate în domeniul siguranței alimentare, al creșterii animalelor și bio-tehnologiei. Universitățile americane au donat echipamente institutelor de cercetare din România și au elaborat proiecte de cercetare împreună cu specialiști români. România și-a trimis cei mai buni tineri profesioniști și oameni de știință la burse de studiu la cele mai faimoase universități din Statele Unite. Până în prezent, 54 de tineri profesioniști și oameni de știință au fost pregătiți în domeniul noilor metode de cercetare, științelor agricole și alimentare, în elaborarea de politici sectoriale, cât și în economia agrară. Un program similar de schimburi între studenți a fost demarat în 2005 în parteneriat cu Universitatea din Kentucky.

Grație acestor schimburi, producția agricolă și promovarea produselor din România s-au îmbunătățit considerabil. Participanții au stabilit relații solide între instituțiile române și cele americane, relații care vor continua mult timp după încheierea programului finanțat de Guvernul Statelor Unite.

TINERII OAMENI DE ȘTIINȚĂ ÎNVAȚĂ DESPRE NOUA TEHNOLOGIE AGRICOLĂ

Programul "Tinerii Oameni de știință" a început în 2002 în România și a fost repetat în același an în Bulgaria, Serbia și Macedonia. În 2004, conceptul a fost aplicat pe plan internațional sub denumirea de Programul Internațional "Norman Borlaug" de burse pentru știință și tehnologie. Acest program oferă tinerilor din România posibilitatea de a lucra cu lideri de talie internațională din domeniul agriculturii de la Universitatea de Stat din Iowa și Universitatea din Winsconsin. Prin intermediul acestor programe participanții vin în contact cu ultimele descoperiri științifice din domenii diverse, precum siguranța alimentară, biotehnologie, genetica animalelor, nutrețuri pentru vacile de lapte, gestionarea resurselor, promovarea produselor și comerț internațional. La întoarcerea în România, tinerii oameni de știință susțin seminarii și întâlniri de lucru la agențiile sau universitățile din care fac parte.

Unul dintre participanți, medicul veterinar Iudith Ipate, ne relatează, "Cea mai grozavă experiență am avut-o la Centrul de Biotehnologie din Madison, unde am putut aplica cele mai avansate tehnologii în domeniul fertilizării in

vitro și congelarea embrionilor - ceea ce mi-am dorit din totdeauna și ceea ce voi continua să fac și în cercetările mele viitoare."

Cultură experimentală de porumb irigat

Agricultorii români prezentând cu mândrie realizările obținute cu sprijin American

DEZVOLTÂND TURISMUL RURAL, ECOLOGIC ȘI CULTURAL

Turismul rural, ca o industrie generatoare de venituri, este un concept relativ nou în România. Condițiile decente de cazare, gazdele primitoare și serviciile de calitate nu erau apreciate în timpul regimului comunist. Acum românii muncesc din răsuputeri să dezvolte industria turismului, atrăgând turiști din țară și de peste hotare. Consultanții americani au colaborat îndeaproape cu grupuri de români pentru a aduce industria la standarde internaționale și pentru a promova turismul românesc în întreaga lume.

Pline de entuziasm, mai multe asociații de turism și birouri de turism ale autorităților locale au publicat, cu ajutorul consultanților americani specializați în promovarea turismului, hărți în mai multe limbi, reviste, broșuri și ghiduri. Acum turiștii pot găsi punctele de atracție din împrejurimile Brașovului pe o hartă turistică a județului Brașov. Pot alege una dintre excursiile individuale de o zi la bisericile săsești din Transilvania, prezentate pe o hartă ilustrată. Ei se pot hotărî la care dintre festivalurile tradiționale din județele Sibiu, Maramureș sau Bucovina să participe consultând broșurile publicate anual.

În București, cu ajutorul hărții panoramice, turiștii se pot plimba în zona Lipskani, situată în centrul istoric al orașului. Harta a fost realizată și publicată de Pro Patrimonio cu finanțarea Ambasadei Statelor Unite, pentru a încuraja conservarea acestei zone culturale importante.

În 2006, un proiect de dezvoltare a afacerilor finanțat de Guvernul Statelor Unite a adus la aceeași masă Autoritatea Națională pentru Turism și National Geographic Society care au semnat Carta pentru geoturism a României. Geoturismul îmbunătățește caracterul geografic al unui loc: mediul său înconjurător, cultura, estetica, tradițiile și bunăstarea locuitorilor acestuia. Semnarea Cartei reprezintă o realizare importantă pentru România, având în vedere că numai alte două țări, Norvegia și Honduras, semnaseră carte similare înainte de 2006. În spiritul Cartei, România a demarat procesul de aliniere a strategiei turistice la principiile geoturistice. National Geographic Society, beneficiind de o finanțare acordată de Guvernul Statelor Unite, a publicat și un

ghid pentru România menit să promoveze turismul.

TURISMUL RURAL PĂSTREAZĂ FARMECUL VIEȚII LA ȚARĂ

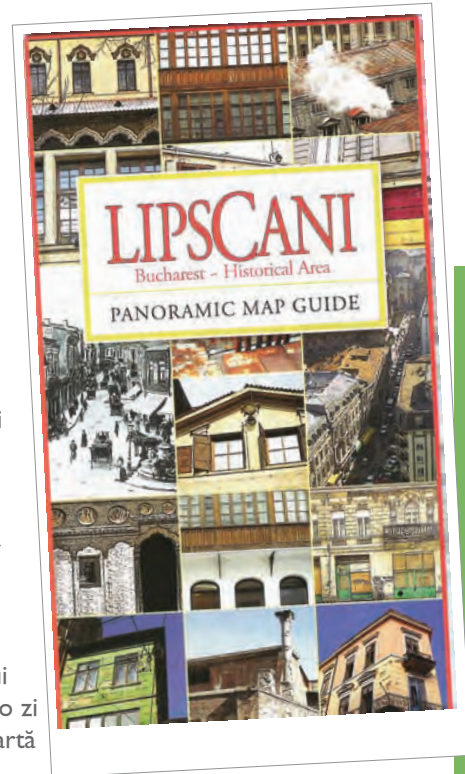
Odată înființată Asociația Regională de Turism și Agroturism Montan și Ecologic (ARTAME) din Făgăraș, mulți localnici din sudul Transilvaniei s-au hotărât să își transforme propriile locuințe în pensiuni turistice destinate celor ce doresc să-și petreacă o vacanță la țară. Proprietățile a trei dintre membrii fondatori ai ARTAME reflectă diversitatea experiențelor rurale cu care zona Făgăraș întâmpină turiștii.

Complexul cu moară al lui Catalin Stoica se află în inima satului Ohaba. Complexul include moara de apă construită în 1873 și care încă mai funcționează, casa renovată a străbunicilor săi care păstrează obiectele ce cu un secol în urmă făceau parte din existența de zi-cu-zi a locuitorilor. Acum casa primește oaspeții în căutarea unui loc pitoresc unde să înnopteze. La o distanță de aproximativ cincisprezece kilometri în Munții Făgăraș, Ovidiu Bochian

are o cabană de vânătoare cu șase camere. La hotelul său din apropierea Făgărașului, Mariana Mirea are o herghelie de zece cai, printre care și un lipițan. Caii săi au atras grupuri de călărie din Franța și vânători din Germania.

Lipițanul de la hotelul dnei. Mirea

DESTINAȚIILE RURALE INCLUSE ÎN CIRCUITUL INTERNAȚIONAL

Marilena Stoian era în căutarea unor soluții pentru a ajuta locuitorii din zona rurală în care crescuse. Știa cât de fermecătoare și liniștitoare erau peisajele și câți turiști ar fi putut atrage artizanii locali, în special pe amatorii de agroturism aflați în căutare de locuri noi, mai puțin cunoscute.

În 1993, Marilena a auzit de un program finanțat de americani care oferea asistență directorilor din industria turismului. S-a alăturat programului și în mai puțin de un an, Marilena a mers într-o vizită de studiu în Statele Unite ale Americii. A participat la cursurile Academiei de Management în Turism și a vizitat zona rurală din Colorado. A vizitat și Asociația Agențiilor de Turism din Statele Unite și a fost impresionată de profesionalismul și de modul în care erau promovate interesele membrilor.

La întoarcere, Marilena a înființat Asociația Națională de Turism Rural, Ecologic și Cultural, cunoscută de toată lumea ca ANTREC.

Consultații americani care au oferit asistența nou-formatei ANTREC, au elaborat un plan de afaceri și au publicat un ghid al pensiunilor agroturistice, membre ale asociației. Acum ghidul este disponibil și pe pagina web a asociației în limbile engleză, franceză, germană și română. Asociația are atât broșuri despre Bucovina, Maramureș și Sibiu, cât și un pliant despre "Drumul Ouălor Pictate" din Bucovina. ANTREC are acum 32 reprezentanțe județene și 3.500 de membri din 900 de sate, din Delta Dunării până la Cimitirul Vesel de la Săpânța în Maramureș. Asociația este membrul fondator al "Coaliției 3T" (Tourism for Today and Tomorrow-Turismul pentru azi și pentru mâine), care a devenit o susținătoare puternică a industriei turismului din România.

TURIȘTII SE BUCURĂ DE PATRIMONIUL CULTURAL AL ROMÂNIEI

În primii ani de după revoluție, locurile de interes din patrimoniul cultural al țării erau inaccesibile turiștilor. Nu existau hărți sau indicatoare care să semnaleze prezența locurilor demne de vizitat, iar odată ajuns la un astfel de loc, turiștii nu puteau găsi informații despre el sau importanța lui. Acum aceste situri de interes sunt mai accesibile grație proiectelor comune derulate de birourile locale de turism, ONG-urile active în domeniu și personalul care deservește obiectivele culturale respective. În cadrul acestor proiecte au fost realizate hărți multilingve, indicatoare, ghiduri audio, CD-uri și broșuri informative pentru vizitatori, cu sprijin din partea unor organizații americane.

În iunie 2006, Muzeul Satului din Suceava a fost renovat. Aleile din interiorul muzeului sunt acum pavate, iar panourile informative în română, engleză, franceză și germană sunt instalate în fața caselor tradiționale. Pentru Muzeul Civilizației Populare Tradiționale "ASTRA" din Sibiu au fost realizate ghiduri audio multilingve, iar alte trei muzee din județul Maramureș își pot prezenta acum exponatele într-un mod mult mai atractiv pentru vizitatori.

GRIJA PENTRU MEDIUL ÎNCONJURĂTOR

În ultimii ani, odată cu îngrijorarea crescândă la nivel mondial față de fenomenul de încălzire globală și apariția dezastrelor naturale, cum au fost inundațiile devastatoare din 2005 și 2006, românii au realizat că trebuie să ia urgent măsuri pentru a proteja mediul înconjurător. Cu sprijin oferit de experți americani, s-au derulat mai multe proiecte de mediu. Societățile comerciale au pus în practică proceduri de prevenire a poluării și de reducere a deșeurilor care au avut ca rezultat scăderea cu 90% a cantităților de deșeuri toxice, precum metale grele, nitrați și materii organice. Ministerul Mediului a instalat stații de monitorizare a poluării în zone cheie din întreaga țară și a realizat mai multe studii de fezabilitate pentru a îmbunătăți metodele de gospodărire a apelor și pentru a asigura accesul la surse de apă și sisteme de canalizare. S-a introdus și un program de studii post-universitare cu specializare în managementul protecției mediului.

În același timp, cu sprijinul oferit de consultanții americani, specialiștii de mediu din România au elaborat legile și reglementările necesare pentru a asigura reducerea poluării în viitor. S-au adoptat peste 20 de legi, ordonanțe de urgență și hotărâri guvernamentale care vizează problemele de protecție a mediului. Noua legislație a permis alinierea României la cerințele Uniunii Europene. În plus, Ministerul Mediului a înființat Fondul Național de Mediu pentru finanțarea proiectelor de mediu importante.

Echipament de măsurare a parametrilor meteo pentru monitorizarea inundațiilor

CURSURI DE PROTECȚIA MEDIULUI

În 1996, Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca și Universitatea din Minnesota au format un parteneriat pentru a organiza cursuri de eco-management. Obiectivele acestui program, finanțat de Statele Unite ale Americii și derulat în Cluj-Napoca, vizau dezvoltarea abilităților de predare, management și cercetare pe plan local, astfel încât programul să poată fi continuat ulterior de Universitatea Tehnică. Aceste obiective au fost atinse cu succes, iar în prezent programul de eco-management este viabil, remarcându-se în învățământul post-universitar din România prin profilul său unic. Programul de studiu combină discipline de mediu, management și economie pentru a asigura o bază de cunoștințe atât de necesară pentru a pune în aplicare proiecte de mediu. Până în prezent acest program numără peste 250 absolvenți.

Cei mai entuziaști susținători ai programului de eco-management sunt ONG-urile, care dobândesc competențe ce le asigură capacitatea de a deveni parteneri egali în negocierile cu companiile comerciale și autoritățile guvernamentale. De asemenea, programul a ajutat autoritățile locale să elaboreze, să implementeze și să asigure respectarea politicilor de protecție a mediului și a celor economice, să-și dezvolte aptitudinile de management, comunicare și relații publice.

PRIMUL GRUP DE FIRME ACTIVE ÎN DOMENIUL PROTECȚIEI MEDIULUI ÎNFIINȚAT ÎN ROMÂNIA

Asociația Națională a firmelor din domeniul protecției mediului din România a fost prima asociație de acest gen din Europa Centrală și de Est. Asociația s-a creat în urma Programului de Eco-Management și are în prezent peste 100 de firme membre. Acestea au învățat cum să obțină

finanțări nerambursabile, cum să acceseze credite și să facă investiții sigure pentru mediu. Cooperarea dintre firme a fost, de asemenea, în beneficiul tuturor părților, facilitând încheierea de acorduri de colaborare cu asociații internaționale de profil.

UN MEDIU ÎNCONJURĂTOR PURIFICAT

La începutul anilor '90, o mișcare pentru protecția mediului din România, aflată în plină formare, căuta soluții pentru a face rost de resursele necesare pentru purificarea apei din râuri, multe din ele fiind surse de apă potabilă pentru oameni și animale. România trebuia să îmbunătățească calitatea apei râurilor, poluate cu metale grele, reziduuri petroliere și alți poluanți de temut.

Pentru a micșora cantitățile de reziduuri, agențiile și industriile din România, cu sprijinul experților americani, au început să pună în aplicare soluții pragmatice pentru a reduce poluarea prin măsuri ce nu presupuneau cheltuieli, sau cheltuieli foarte mici. Un grup din Cluj a căutat soluții pentru a reduce poluanții industriali care ajungeau în noua stație de tratare a apei uzate din municipiu. Astfel, specialiștii au elaborat un plan de reducere a poluanților rezultați de la instalațiile industriale, inclusiv deșeurile toxice produse de o instalație de depuneri electrolitice care deteriorau sistemul de canalizare. Acest plan a adus beneficii financiare și de protecție a mediului atât pentru furnizorii municipali de utilități, cât și pentru instalațiile industriale. Ulterior, a fost extins pentru a include și alte tipuri de agenți de poluare, precum stațiile de service auto și garajele din oraș. Punerea în aplicare a unor practici corecte de management, cu costuri reduse, a prevenit contaminarea pânzei freactice cu scurgerile din rezervoare, poluarea solului cu ulei uzat de la motoarele mașinilor și a redus costurile datorate scurgerilor toxice pe care le înregistrau stațiile municipale de tratare a apei uzate.

Amenajare pentru captarea apei de râu în Vadu Crișului

FIRMELE REDUC NIVELUL POLUĂRII ȘI ECONOMISESC BANI

Proiectele implementate de mai multe firme cu asistența experților americani au avut ca rezultat realizarea unor economii semnificative și reducerea cantitativă a multor poluanți de temut, precum azotul, fosforul, acidul sulfuric și cianurii. Spre exemplu, ALPROM, o întreprindere specializată în prelucrarea lemnului și producția mobilei din județul Argeș, a economisit 203.000 dolari anual după ce a

instalat sistemele de control pentru reducerea cantității de acid sulfuric și a altor substanțe poluanțe din reziduuri. În mod similar, PROMEX, producător de mașini grele din județul Brăila, a modernizat procesul tehnologic de cromare, a optimizat consumul de apă și a economisit 115.000 dolari pe an, reducând în același timp substanțial poluarea.

Stația pentru tratarea apei uzate din Brăila

Publicul este acum mai informat iar problemele de protecția mediului devin din ce în ce mai importante. Guvernul României a demarat un plan ambițios de îmbunătățire a condițiilor de trai, în special în orașele mici și în sate. Programul vizează furnizarea unor cantități mai mari de apă purificată și, ca urmare, reducerea riscului de îmbolnăvire a locuitorilor din comunitățile respective.

Brăila, ca și majoritatea orașelor de pe Dunăre, nu avea nicio stație municipală pentru tratarea apei uzate. Ploile abundente inundau de multe ori două cartiere sărace din oraș, favorizând izbucnirea unor epidemii în rândul locuitorilor. Municipalitatea, cu sprijinul consultanților americani, a elaborat planurile unui sistem de scurgere a apelor reziduale, după care a obținut suma de 45 milioane euro de la Uniunea Europeană. Ca urmare,

s-a finalizat noul sistem de scurgere și în prezent se construiește stația de tratare.

Grație acestui proiect locuitorii orașului Brăila vor fi mai sănătoși și se vor înregistra mai puține îmbolnăviri în urma inundațiilor catastrofale. În plus, apa potabilă din Galați, un oraș important în aval de Brăila, va fi de calitate mai bună.

În județul Bihor, Statele Unite ale Americii au oferit sprijin pentru îmbunătățirea sistemelor de apă în comunitățile rurale. Proiectul a vizat aproape jumătate din populația care trăiește în comunitățile mai mici din județ. S-a asigurat accesul la surse sigure de apă și sisteme de canalizare. Proiectul a redus incidentele internaționale cauzate de deversarea apei poluate în râurile ce traversează granița cu Ungaria.

UN ORAȘ PUNE ÎN PRACTICĂ UN SISTEM MODEL DE MANAGEMENT AL DEȘEURILOR

Topoloveni este un oraș cu aproximativ 11.000 locuitori din județul Argeș, localnicii lucrând în special în agricultură și industria ușoară. După ce câțiva dintre locuitorii săi au participat la un program de instruire pe teme de protecția mediului, au ajuns la concluzia că aveau nevoie de un sistem pentru gestionarea deșeurilor din oraș. Cu sprijinul autorităților locale și a școlilor, au organizat târguri și concursuri pentru a atrage atenția și sprijinul publicului. S-a făcut un studiu de fezabilitate pentru ca groapa de gunoi a orașului să fie mai nepoluantă. Apoi, împreună cu zece comunități învecinate, s-a format un consorțiu care a aplicat pentru o finanțare UE în vederea realizării unei gropi de gunoi în care să se colecteze și sorteze deșeurile solide, pentru ca apoi să fie trimise la Pitești pentru reciclare.

Școlile din localitate au demarat propriile programe de colectare a deșeurilor. Elevii au preluat responsabilitatea pentru controlul deșeurilor, păstrând evidențe și raportând realizările. În urma activităților de colectare și sortare

făcute de elevi, firma de salubritate din localitate a hotărât să reducă valoarea facturilor pentru serviciile de colectare și depozitare a deșeurilor pe care le emitea școlilor.

Aceasta nu este doar o lecție importantă de eco-economie, ci mai mult, sumele economisite au intrat în fondul destinat lucrărilor de îmbunătățire ale școlii. Din moment ce firma de salubritate prelua deșeurile deja sortate, profiturile acesteia au crescut. Cu o parte din profitul astfel realizat, firma a oferit elevilor jucării și obiecte de papetărie drept premii pentru inițiativa lor. Elevii au început să își antreneze și familiile în activitățile de reciclare a deșeurilor la domiciliu.

PROGRAMUL NAȚIONAL PENTRU GESTIONAREA RESURSELOR DE APĂ

Unul dintre cele mai importante parteneriate româno-americane a fost programul de îmbunătățire a gospodăririi cursurilor de apă și a râurilor din România, derulat împreună cu Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor. Ministerul a solicitat asistența consultanților americani pentru realizarea unui sistem integrat care să asigure o prognoză meteo mai bună, un sistem de gospodărire a apelor și pregătirea pentru situații de urgență prin intervenții rapide. Programul a permis o abordare pro-activă pentru gestionarea situațiilor de urgență cauzate de fenomenele naturii.

Sistemul integrat de gospodărire a apelor centralizează informații despre cantitatea și distribuția apei de ploaie, despre nivelul apei râurilor și lacurilor de acumulare, despre efectele topirii zăpezii, precum și despre cantitățile de apă folosite pentru irigații, industrie și consumul casnic. Sistemul calculează, de asemenea, cantitățile de apă din lacurile de acumulare și canalele artificiale, multe dintre acestea fiind vechi, prost întreținute și înregistrând scurgeri.

Fără expertiza tehnică americană nu s-ar fi putut finaliza cele patru studii de fezabilitate menite să testeze proiectul sistemului național integrat și nu s-ar fi putut atrage fondurile necesare pentru o gospodărire a apelor mai bună. Aceste studii au condus la încheierea mai multor contracte cu firme americane pentru implementarea sistemului.

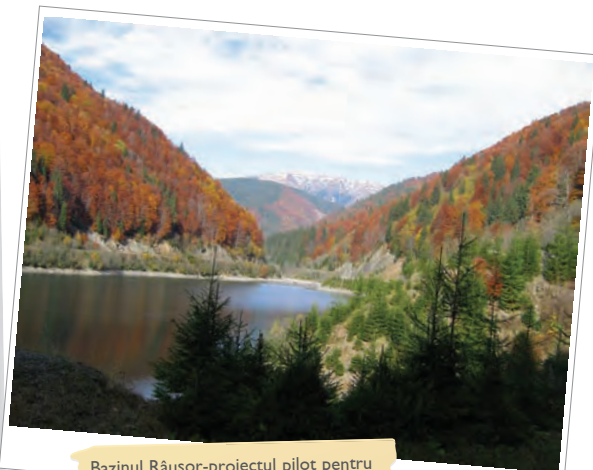
Odată finalizat acest sistem computerizat, va fi posibil să se anticipeze ce zone din țară ar putea fi afectate de situații de criză. Autoritățile locale și locuitorii vor avea posibilitatea să ia măsuri pentru protecția lor și a proprietăților lor. În același timp, administratorii resurselor de apă pot acționa pentru a preveni apariția dezastrelor sau pentru a micșora urmările acestora.

Monitorizarea apei într-un laborator specializat din Brăila

ASISTENȚA ACORDATĂ DE STATELE UNITE PENTRU SISTEMUL NAȚIONAL INTEGRAT DE GESTIONARE A APELOR

- Sistemul ultra-modern de monitorizare hidrologică în valoare de 46 milioane dolari care, odată finalizat, va reduce în mod semnificativ pagubele produse de inundații. Proiectul utilizează măsurători meteorologice și hidrologice în timp real și poate prognoza condițiile hidrologice.
- Patru studii de fezabilitate pentru o investiție suplimentară de 180 milioane dolari pentru sistemul național integrat de gestionare a apelor. Sistemul național încorporează pe lângă sistemul de monitorizare hidrologică și alte componente suplimentare importante, cum ar fi sistemele de alertă și comunicare pentru centrele regionale de pregătire și reacție rapidă.

Bazinul Râșor-proiectul pilot pentru sistemul de gestionare a apelor

REFORMA ÎN DOMENIUL ENERGETIC

La începutul anilor '90, Statele Unite au sprijinit Compania Națională de Electricitate (RENEL) pentru a asigura furnizarea curentului electric în numeroase sate care nu fuseseră niciodată electrificate. Contribuția americană a constat în asigurarea conductorilor, transformatoarelor și a stâlpilor electrice folosiți pentru a conecta 33 de sate din patru județe la rețeaua electrică națională.

Până la sfârșitul anilor '90, asistența oferită de Guvernul American s-a concentrat pe restructurarea sectorului energetic pentru a face față cerințelor pieței naționale și piețelor regionale în curs de dezvoltare. O atenție specială a fost acordată sprijinirii sectorului energetic în vederea adaptării la regulile unei economii de piață liberă și competitive. La acel moment, beneficiind de asistența acordată de specialiștii americani, românii au depus eforturi majore pentru a introduce o nouă cultură corporatistă. A

fost momentul unei schimbări radicale în atitudinea oamenilor care nu au mai privit guvernul ca pe deținătorul monopolului pieței și care au îmbrățișat treptat și cu tot mai mult entuziasm ideea unor firme care să vândă energie pe o piață liberă. Pasul următor a fost înființarea instituțiilor necesare pentru o piață a energiei care să favorizeze concurența.

DEZVOLTAREA UNEI PIEȚE CONCURRENTIALE A ENERGIEI

În 1998, consultanții americani erau deja implicați în eforturile de privatizare a companiilor de stat furnizoare de energie. Greoiul sistem energetic, aflat în monopolul statului, a fost spart într-o companie mare de producere a electricității și mai multe societăți mici de distribuție la nivel regional. Deși încă deținute de guvern, companiile au început să funcționeze independent și, într-o anumită măsură erau chiar concurente. Întrucât acest proces de descentralizare a reprezentat o schimbare majoră, românii au profitat pentru a colabora cu experții americani în vederea redactării noilor legi și norme ale sectorului energiei.

Mai mulți specialiști români din domeniu au participat la vizite de studiu în Statele Unite ale Americii și s-au întâlnit cu firme private de utilități și cu autorități de reglementare din domeniul energiei din cadrul comisiilor energetice. Aceștia au format un parteneriat cu comisiile pentru energie și utilități din Statul Maine,

Contor de gaze autorizat

pentru a putea beneficia de experiența nemijlocită a colegilor lor americani. A fost creat un program pe termen lung de schimburi de experiență între România și Statul Maine. Au lucrat împreună la elaborarea codurilor comerciale și tehnice, a indicatorilor de performanță, a tarifelor, etc. Toate acestea au condus, în 2000, la restructurarea producătorului de energie electrică și la apariția societății Transelectrica, compania de transport a electricității.

În următorii patru ani, Transelectrica a folosit în mod eficient donațiile de echipamente de generare, sisteme informatice și aplicații de ultimă generație, precum și asistența oferită de numeroși experți care au contribuit la creșterea eficienței organizaționale și tehnice. Personalul companiei a continuat să participe la programe de pregătire pe teme diverse precum piețele de energie, cogenerarea, energia regenerabilă și alte subiecte de interes.

În anul 2005, procesul de transformare a companiei Transelectrica ajunsese la punctul în care acțiunile transportatorului de curent electric puteau fi cotate la Bursa de Valori București. Aceasta a fost prima societate românească de furnizare a utilităților publice care a organizat o ofertă publică, iar într-un an, valoarea acțiunilor s-a dublat. Acum România se poate mândri cu cea mai sofisticată piață comercială a energiei electrice din regiune.

Spărgând monopolul din domeniul energiei, piața a început să se bucure de acces liber și concurență. A apărut însă și nevoia înființării unor agenții de reglementare care să stabilească reguli transparente și să monitorizeze piața.

ÎNFIINȚAREA A DOUĂ AUTORITĂȚI DE REGLEMENTARE

Legislația aprobată în 1998 a dus la înființarea Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei. Experții americani au lucrat cu membrii autorității pentru a elabora și revizui primele reglementări. Au mai analizat împreună codul comercial, contractele cadru și contractele pentru transportul de energie. Au fost formulate și adoptate numeroase coduri de etică și norme pentru industrie.

Printr-un parteneriat cu Statul Maine, autoritățile de reglementare din România au putut lua contact cu problematici diverse, precum licențe, coduri comerciale, protecția consumatorului, relații publice și aspecte tarifare. Participanții la activitățile derulate în cadrul parteneriatului vorbesc despre cum le-a crescut credibilitatea în România și astfel au devenit mai hotărâți să continue să aplice ceea ce învățaseră.

Urmând succesul autorității din domeniul energiei electrice, Guvernul României a hotărât în 2004 să înființeze o agenție similară pentru piața gazelor naturale. O parte mare din legislația de profil și cadrul legislativ de bază au fost împrumutate de la autoritatea în domeniul energiei electrice. Cei cinci membri ai consiliului Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Gazelor Naturale s-au concentrat asupra dezvoltării legislației secundare pentru a le permite ducerea la bun sfârșit a misiunii de liberalizare a acestei piețe. Au fost introduse noi mecanisme de stabilire a prețurilor, s-au adoptat reglementări tehnice pentru folosirea gazului natural lichefiat, s-a aprobat participarea a 58 de ofertanți la licitațiile organizate de Ministerul Economiei și Comerțului pentru distribuția gazelor naturale în municipii și orașe.

Statele Unite au sprijinit și înființarea Asociației Regionale a Autorităților de Reglementare din domeniul Energiei (ERRA), ai cărei membri sunt agenții de reglementare din foste țări comuniste. Autoritățile române de reglementare în domeniile energiei și gazelor naturale sunt membri activi ai acestei asociații, iar România a devenit un actor important pe piața de energie de la Marea Neagră.

IMPACTUL CREȘTERII PREȚURILOR LA ENERGIE ASUPRA POPULAȚIEI SĂRACE S-A ATENUAT

Pe măsură ce privatizarea industriei energetice a înregistrat progrese evidente, asistența americană a fost canalizată spre noi domenii de interes, incluzând analiza și soluționarea problemelor posibile ale pieței concurențiale, precum și adaptarea reformei la nevoile grupurilor sociale vulnerabile. Au fost introduse concepte de bază precum accesibilitatea energiei, canalizarea asistenței sociale pentru protejarea celor săraci vis-a-vis de creșterea prețurilor la energie și s-au introdus tehnologii superioare de economisire a energiei. Soluționarea acestor probleme a presupus o monitorizare mai bună a pieței, ajustarea tarifelor la energie și o metodă prin care fiecare consumator să aibă posibilitatea de a-și alege planul tarifar care răspunde cel mai bine nevoilor sale.

COSTURI DE ÎNCĂLZIRE REDUSE ÎN TIMPUL IERNII

Majoritatea orașelor din România folosesc sistemul de termoficare pentru a furniza apa caldă și căldura, sistem care funcționează pe baza apei calde generate de centralele termice ca produs secundar. Deși în mod normal acesta este un mod eficient de a furniza agentul termic necesar încălzirii apartamentelor de bloc, întreținerea slabă a rețelelor a condus la pierderi mari, ceea ce a indus costuri mai ridicate pentru consumatorii finali.

Asociațiile de locatari au găsit soluții ingenioase pentru a asigura încălzirea apartamentelor din blocuri reducând, în același timp, costurile. În Arad, 24 de familii care locuiesc într-un bloc au achiziționat propriul lor sistem de încălzire. De când se știau, locatarii de la scara D de pe Bulevardul Aurel Vlaicu suferiseră de frig în timpul iernii. Președintele asociației de locatari a propus să se cumpere un sistem de încălzire mai eficient, iar prima lor reacție a fost, "Nu avem bani pentru așa ceva!"

Deoarece factura lunară pentru încălzire creștea mult în lunile de iarnă, locatarii au început treptat să înțeleagă că era în avantajul lor să instaleze și să controleze propriul lor

sistem de încălzire. Deși nu aveau suficienți bani pentru a achiziționa un boiler nou, iar veniturile scăzute ale unora dintre locatari nu permiteau un program de economisire, prin eforturi comune, aducând dovada veniturilor salariale, membrii asociației au putut obține un împrumut în cadrul unui program susținut de Guvernul American. Instalarea boilerului a fost finalizată, iar în iarna următoare locatarii au constatat că suma facturii lunare de încălzire și a ratei la împrumut era mai mică decât costurile lunare de încălzire pentru vechiul sistem municipal.

Cornel Mot, președintele asociației de proprietari de la scara D, în încăperea unde a fost montat boilerul

MAI CALD ȘI MAI CURAT

Pentru a-și încălzi locuințele, mulți români folosesc sobe cu lemne, dar în fiecare an, case sunt distruse și oameni mor în incendiile provocate de acestea. În plus, lemnul este scump, iar folosirea acestuia are ca efect defrișarea pădurilor.

În satul Dumbrăvița a fost înființată cu sprijinul americanilor, o asociație a utilizatorilor de energie. Membrii asociației au dorit să achiziționeze o stație de pompare și să instaleze 26 kilometri de țevă de la o conductă magistrală de gaze până în satul lor. Dat fiind, însă, caracterul special al proiectului, nicio bancă nu era dispusă să îl finanțeze. Membrii asociației nu aveau cu ce să plătească partea ce le revenea din

costurile conductelor de distribuție și nici nu dețineau garanțiile pe care băncile le cereau pentru acordarea unui împrumut. Ca urmare, asociația a solicitat ajutorul consiliului local care a aplicat împreună cu aceasta pentru un împrumut. Inițial, 220 de gospodării au fost racordate la rețeaua de gaze. După un an, acestora li s-a alăturat un număr de alte 1.148 familii.

Mama a doi copii care anterior nu aveau nicio altă sursă de încălzire în afara unei sobe, relatează "Nici nu visam să avem vreodată gaze. Iarna trecută casa noastră a fost atât de curată și de caldă, de parcă trăiam într-un basm."

DE LA DICTATURĂ LA DEMOCRAȚIE

PARTENERIAT PENTRU O MAI BUNĂ GUVERNARE

Transformarea României din dictatură într-un stat bazat pe valori democratice a generat schimbări fundamentale ale întregii societăți. Cele mai puternice democrații sunt susținute de un dialog deschis între cele trei forțe principale: puterea politică, comunitatea de afaceri ce funcționează într-o piață liberă și deschisă, și societatea civilă alcătuită dintr-o varietate de asociații voluntare ale cetățenilor. O presă liberă și responsabilă este esențială pentru buna desfășurare a acestui dialog.

Imediat după revoluția din 1989, multe dintre instituțiile fundamentale pentru susținerea valorilor democratice nu existau în România. Guvernul fusese controlat de un singur partid politic timp de multe decenii, iar partidele de opoziție nu existau. Politicienii nu știau foarte multe despre cum ar trebui reprezentate interesele alegătorilor, fiind obișnuiți de atâția ani să raporteze doar superiorilor ierarhici din conducerea structurilor de partid.

Întreprinderile de stat dominau activitatea economică. Nu exista o piață liberă. Societatea civilă nu exista, iar oamenii erau suspicioși unii față de alții și foarte șovăielnici ori de câte ori se punea problema asocierii. Administrația de stat nu era interesată de drepturile și libertățile cetățenesti.

Cu sprijinul oferit de mai multe țări, donori și fundații internaționale, România a înregistrat progrese importante în cei 17 ani ce au trecut de la răsturnarea regimului comunist, progrese ce în alte țări au durat mult mai mult. Din 1989, românii au mers înainte, uneori cu convingere, alteori dezordonat. Cu sprijinul poporului american au reușit să își atingă țelul, să deschidă anumite segmente ale activității de guvernare validării publice, să limiteze intervenția autorităților de stat la domeniile esențiale în care aceasta trebuie să se facă, să înființeze organizații neguvernamentale (ONG-uri) - fundația societății civile. Au început să restabilească statul de drept reducând corupția, pregătind agențiile de aplicare a legii pentru protecția oamenilor și ajutând partidele politice să intre în contact cu cetățenii.

Capitolul de față prezintă câteva exemple de realizări pe care românii le-au obținut cu sprijinul oferit de Guvernul Statelor Unite ale Americii, pentru a construi o societate civilă

puternică, pentru a încuraja formarea unei prese independente, a deschide procesul politic în vederea participării cetățenilor, pentru a reinventa administrația publică locală și pentru a consolida statul de drept.

CONSTRUIND SOCIETATEA CIVILĂ

Pentru ca o societate să funcționeze, ea trebuie să aibă instituții care să asigure protejarea drepturilor omului, să plănuiască viitorul, să soluționeze disputele, să rezolve problemele de îndată ce apar, să îi ajute pe cei cu nevoi speciale, să implice oamenii de rând în dezbaterile organizate pe marginea chestiunilor publice, să

Incurajând dreptul la vot

Societatea civilă în acțiune

pregătească tânăra generație pentru responsabilitățile cu care urmează să se confrunte ca adulți și să ofere tuturor locuitorilor țării o viață mai bogată prin activități culturale.

Societatea civilă a dispărut cu totul în anii epocii comuniste. În acea epocă ONG-urile nu existau. Ca urmare, în primii ani de după revoluție românii erau sceptici atunci când li se vorbea despre avantajele pe care le-ar putea oferi organizațiile societății civile. Cu toate acestea, câțiva români perseverenți au înțeles că societatea civilă nu era doar necesară pentru o națiune democratică, ci și un mare beneficiu în sine.

Pe măsură ce ONG-urile au început să apară în primii ani de după 1990, angajarea cetățenilor în construirea societății civile a devenit tot mai amplă. Primele ONG-uri s-au concentrat asupra încurajării participării publice la activitățile guvernului, monitorizării transparenței și caracterului responsabil al autorităților locale și centrale și elaborării cadrului legislativ necesar pentru funcționarea societății civile.

SPRIJIN PENTRU EDUCAȚIA CIVICĂ

Elevii de liceu învață acum în școli cum funcționează guvernul, dar și cum să abordeze diferite probleme ale comunității. În clasa a douăsprezecea, cursurile de educație civică sunt obligatorii. Pentru ca acest lucru să fie posibil, era nevoie ca profesorii de liceu să fie pregătiți. Beneficiind de sprijinul acordat de americani, opt profesori au participat la cursurile de formare de la Universitatea din Massachusetts, Statele Unite ale Americii. Acolo, ei au învățat astfel care sunt responsabilitățile unui bun cetățean într-un stat democratic și, mai ales, cum să le transmită elevilor lor toate aceste cunoștințe. Ca urmare, în prezent în școli se predă după o programă nouă și îmbunătățită de educație civică.

La orele de educație civică, elevii elaborează proiecte pentru campanii împotriva fumatului, pentru ajutorarea celor cu dizabilități, pentru înființarea unor centre de informare despre Uniunea Europeană în școli, pentru obținerea de fonduri care să contribuie la rezolvarea unei probleme civice sau pentru a combate discriminarea și stigmatizarea celor infectați cu HIV/SIDA. Aceste proiecte asigură educația civică prin servicii pentru comunitate și oricine poate observa implicarea activă a elevilor în rezolvarea problemelor din școlile sau comunitățile lor. Manualul "Noi și comunitatea" este o culegere a celor mai bune dintre aceste proiecte (A se vedea prezentarea programului de reciclare a deșeurilor inițiat de elevi, pagina 25).

Mai multe ONG-uri au folosit sprijinul oferit de americani pentru a atrage în diverse activități tinerii ce învață despre drepturile și responsabilitățile lor ca cetățeni ai țării. Obiectivul acestor organizații este să contruiască societatea civilă promovând educația civică de înaltă calitate și acționând ca un adevărat catalizator pentru dezbateră și elaborarea proiectelor care să faciliteze schimburile de idei și experiențe democratice.

Un ONG a gândit un proiect electoral în cadrul căruia tinerii de 18 ani au avut posibilitatea să gândească un model de campanie politică, inclusiv să nominalizeze candidați, să organizeze activități specifice, să creeze afișe și clipuri TV. În baza aceluiași model, elevii au învățat "Următoarea lecție: Democrația", un proiect care le oferă tinerilor informații despre diverse activități, de la campanii radio la spectacole de teatru.

CAMPANIILE 'PRIMUL MEU VOT' ÎN ȘCOLI

În anul 2004, "Mesagerii sănătății", o asociație neguvernamentală, nonprofit ce are ca scop educația pentru sanatare-mediu-communicare, a beneficiat de sprijinul acordat de Statele Unite pentru a face un sondaj în rândul adolescenților despre opiniile lor politice și electorale. Organizația a realizat un set de produse multimedia, o pagină web dedicată și o campanie educațională pentru tinerii votanți.

Școlile au fost inundate de afișe, pliante, bannere cu "Primul

meu vot", în timp ce focus-grupuri diseminau informațiile. Strategia de campanie a fost extrem de coerentă. În săptămâna pre-electorală autobuzele au expus posterele dedicate ale campaniei, iar două posturi de televiziune au difuzat un clip care încuraja tinerii să își assume responsabilitățile civice și să meargă la vot.

Afișul cu "Primul meu vot"

SPRIJIN PENTRU ONG-URILE DE ADVOCACY: DÂND OAMENILOR UN GLAS MAI PUTERNIC

Puține realizări marchează tranziția României de la totalitarism la democrație atât de clar ca apariția a numeroase grupuri mici care, deodată, au început să își exprime opiniile cu privire la diferite chestiuni legate de viața socială. Românii au înțeles repede avantajul activității de advocacy și cât de puternice devineau, odată unite, vocile tuturor celor ce împărtășeau aceleași preocupări.

Pentru a participa efectiv la viața publică, ONG-urile trebuie să înțeleagă în primul rând mecanismul demersurilor de influențare a deciziilor și politicilor publice și să aibă abilitățile necesare pentru a se angaja în asemenea activități. Ele trebuie, de asemenea, să se organizeze și să își administreze propriile operațiuni pentru a-și putea susține contribuția la formarea unui cadru democratic mai puternic în România.

Consultanții americani le-au explicat ONG-urilor importanța activității de advocacy, cât și a rolului lor de susținători ai acestor demersuri. În plus, experții americani au elaborat mai multe manuale despre managementul organizațional și activitățile de advocacy, pentru a răspunde cerințelor interne de competență atât de necesare unei societăți civile active și sustenabile. Mai

mult, a fost elaborat un vocabular specializat pentru activitatea de advocacy care a fost în scurt timp adoptat de alte agenții din România, această activitate devenind extrem de importantă pentru multe dintre ONG-uri.

SUSTINEREA ALEGERILOR LIBERE ȘI CORECTE: ASOCIAȚIA PRO DEMOCRAȚIA

Asociația Pro Democrația s-a numărat printre primele grupuri de advocacy înființate cu sprijinul american. În timp a devenit una dintre cele mai respectate asociații din țară.

Fondată în anul 1990, asociația luptă pentru întărirea democrației, veghind ca alegerile să se desfășoare liber și corect și promovând educația civică. De asemenea, sprijină participarea cetățenilor la elaborarea politicilor publice, asigurarea transparenței instituțiilor publice și respectarea drepturilor omului.

Asociația este apolitică, are peste 30 de filiale în România și circa 1.200 de voluntari. A monitorizat alegerile locale, parlamentare și prezidențiale din anul 1992 până în prezent, a organizat primele forumuri ale candidaților, a facilitat întâlniri între politicieni și grupuri de interese pentru elaborarea unor proiecte de lege și a organizat seminarii pe tema educației și participării civice.

Dintre numeroasele sale publicații, cea mai importantă este Cartea Albastră a Democrației, un ghid al instituțiilor publice centrale care conține date despre parlamentari și informații despre cele mai importante organizații guvernamentale, precum și principiile de bază ale unei guvernări democratice.

Distribuind Cartea Albastră a Democrației

MILITÂND PENTRU LEGEA ACCESULUI LA INFORMAȚIE

Pentru ca o guvernare să fie cu adevărat democratică, mecanismele sale de funcționare trebuie să fie făcute publice pentru a putea fi validate de cetățeni. Ca urmare, una dintre cele mai importante legi adoptate din 1990 este Legea privind liberul acces la informațiile de interes public prin care cetățenii pot afla informații despre toate proiectele și hotărârile adoptate de guvern.

Articolul 31 din Constituția României din 1991 consfințește dreptul persoanelor de a avea acces la orice informație de interes public. Cu toate acestea, nu există niciun cadru legal care să permită exercitarea acestui drept. Eforturile pentru ca această lege să fie adoptată au durat nu mai puțin de 12 ani, având în vedere că vechile obiceiuri comuniste erau mult prea puternic înrădăcinate. Într-adevăr, în acei ani, guvernul a încercat în două rânduri să adopte legi care să limiteze accesul la informațiile de interes public.

Elaborarea, revizuirea și adoptarea legii au presupus o colaborare activă între membrii guvernului, partidele politice și societatea civilă. ONG-urile au jucat un rol extrem de important, iar impactul acestora a fost recunoscut de toți cei implicați. ONG-rile au criticat diferitele versiuni ale textului și au atras atenția mass-mediei asupra părerilor pro și contra față de liberul acces la informații. Reprezentanți ai ONG-urilor au militat în Camera Deputaților pentru principiul deschiderii totale, contribuind chiar la formularea legii prin experiența în domeniul juridic, drepturile omului, protecția jurnaliștilor și analiză academică.

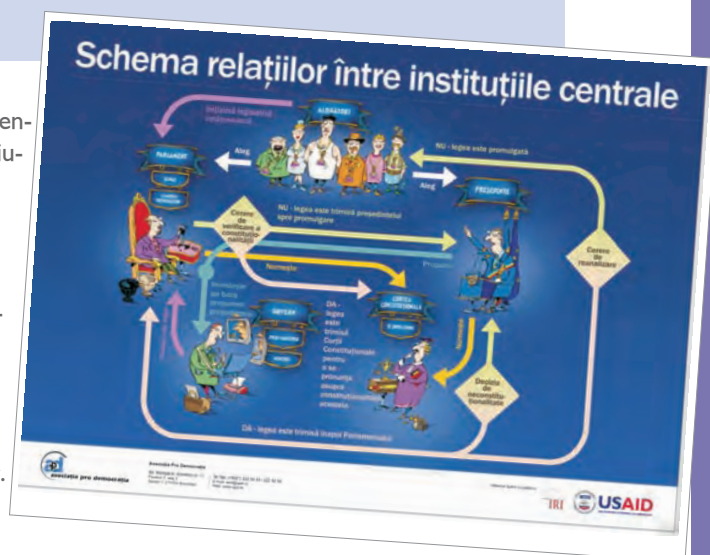
ONG-urile nu militează doar pentru o democrație mai solidă și pentru o guvernare mai transparentă. Ele sunt active în toate dimensiunile vieții sociale, exprimând preocupările și nevoile diferitelor grupuri. Exemple de astfel de asociații care au beneficiat de asistența acordată de Guvernul Statelor Unite sunt prezentate la pagina 5 - asociații de sprijin al afacerilor care luptă pentru susținerea întreprinzătorilor privați, pagina 51 și 61-ONG-uri care oferă servicii sociale celor dezavantajați, pagina 24 - grupuri care militează pentru un mediu înconjurător mai curat, pagina 56 - organizații care oferă servicii de planificare familială, pagina 28 - asociații care sunt active în sectorul energetic și pagina 31 - organizații care militează pentru drepturile cetățenilor.

SĂDIND SEMINȚELE FILANTROPIEI

Pe măsură ce oamenii au început să înțeleagă ce presupune dialogul public dintre guvern, comunitatea de afaceri și societatea civilă, numărul ONG-urilor de monitorizare a politicilor publice a crescut. Multe dintre acestea erau susținute de energia și angajamentul câtorva membri pasionați și de donori internaționali. Cei ce le contestau contribuția sugerau că reprezintă interesele unor organizații străine și nu ale grupurilor locale. Era evident că

Adoptarea legii a fost doar primul pas. Acum românii învață cum să o aplice, cât și modul în care această lege poate oferi importante surse de informații, iar guvernul, ca în majoritatea democrațiilor din lume, încearcă să submineze dispozițiile legii, adoptând reglementări restrictive.

ONG-urile care au contribuit la adoptarea legii își continuă eforturile pentru a se asigura că legea este respectată și încorporată ca un principiu de bază al organizării și funcționării guvernului. Ele și-au asigurat sprijinul asociațiilor de sprijin al afacerilor pentru a asigura aplicarea legii și a atenționa pe cei ce încearcă să îi eludeze dispozițiile. Aceste ONG-uri au admis că poate fi nevoie de încă 12 ani pentru ca oamenii să înțeleagă pe deplin legea și să o aplice efectiv. Ele cred că în timp accesul liber la informațiile de interes public va deveni o parte integrantă a modului în care guvernul și populația interacționează. Unul dintre membrii ONG-urilor implicate în acest efort precizează că "adoptarea legii a fost partea ușoară, implementarea ei este însă adevărata provocare."

dependența de sprijinul venit din exteriorul țării nu era o soluție viabilă pentru sustenabilitatea acestor organizații. ONG-urile și consultanții americani care le sprijineau se gândeau din ce în ce mai serios la alte modalități prin care cetățenii de rând să fie încurajați să ofere sprijin material organizațiilor societății civile pe care le preferau.

După lobby intens și negocieri între reprezentanții ONG-urilor și ai Ministerului de Finanțe, Codul Fiscal din 2005 a introdus o dispoziție care permitea contribuabililor individuali să aloce 1% din impozitul pe venit ONG-urilor pe care doreau să le sprijine, fără nicio creștere suplimentară a impozitului. În 2006 procentul a fost majorat la 2%.

Pentru a comunica mai bine publicului aceste noi posibilități de alocare, mai multe ONG-uri au organizat campanii de informare, cu sprijinul Guvernului Statelor Unite ale Americii. Astfel, contribuțiile cetățenilor au început să crească. În anul 2006, 8,6% din contribuabili au alocat o sumă de patru ori mai mare decât totalul contribuțiilor din anul 2005.

Asociația pentru Relații Comunitare din Cluj, la rândul său un ONG, învață alte ONG-uri cum să obțină fonduri prin acest mecanism. Membrii asociației ajută ONG-urile să identifice resursele din cadrul comunității, facilitând cooperarea reciprocă dintre organizațiile societății civile și cetățeni în beneficiul comunității. Printre activitățile lor se numără lansarea unui număr verde la care oamenii pot suna pentru a obține clarificări și a unei pagini web care oferă informații despre "Legea 2 %".

SMURD

Un accident mortal de mașină din satul Dumbrăveni, lângă Sibiu, a reprezentat imboldul care a dus la înființarea unui serviciu național de urgență pentru zonele rurale. Dumbrăveni are 10.000 de locuitori, însă, ca și alte mici comunități rurale, nu are un spital și nici un serviciu de ambulanță. Timpul de reacție în caz de urgențe poate ajunge chiar și la 40 de minute. În 2005, în urma producerii unui accident auto patru tineri au murit înainte ca ambulanța să ajungă la locul accidentului.

Serviciul Mobil de Urgență, Reanimare și Descarcerare (SMURD), un ONG din Târgu Mureș, a elaborat un nou model de servicii de urgență pentru zona Mureș. Organizația a solicitat asistență americană pentru a-și dezvolta programele de pregătire și pentru a-și îmbunătăți standardele de îngrijire medicală în caz de urgență. SMURD a obținut o finanțare în cadrul unui alt program susținut de Statele Unite pentru a-și extinde serviciile în Dumbrăveni și comunitățile învecinate. Au fost instruite două echipe de intervenție, iar parcul auto a fost îmbogățit cu o nouă ambulanță. Programul reprezintă rezultatul eforturilor comune ale autorităților locale, ale serviciilor de sănătate și a brigăzii de pompieri, cu sprijinul comunității.

Radu Dimitriu, în vârstă de 24 de ani, fratele unuia dintre tinerii ce au murit în accidentul din 2005, este acum membru al echipei SMURD. "M-am alăturat programului cu gândul la fratele meu. Vreau ca alții să aibă o șansă de a trăi."

Echipa SMURD mereu gata să salveze vieți omenești

SMURD a folosit cu succes dispozițiile "Legii 2%" pentru a strânge fondurile necesare pentru finanțarea programului său. Campania sa a fost derulată în 2005 în Târgu Mureș sub sloganul "Ajutați-ne ca să vă putem ajuta". Rezultatul a fost impresionanta sumă de 100.000 de dolari - cea mai mare sumă donată unui ONG. Bani au fost folosiți pentru a cumpăra o ambulanță nouă. Acum timpul de reacție în caz de urgență este mult mai mic.

În 2006, prefectul Municipiului București a lansat un program care încuraja oamenii să aloce 2% din impozitul pe venit serviciilor medicale de urgență, astfel încât capitala să devină un oraș mai sigur.

Noua cultură a filantropiei crește prin responsabilitate socială corporatistă, implicarea comunității și participare socială. În prezent se organizează din ce în ce mai multe evenimente pentru ajutorarea celor mai puțin norocoși. Aceste evenimente exercită o presiune subtilă asupra celor ce nu participă. Activitățile reunesc grupuri diferite ale societății, politice, religioase sau culturale recunoscând astfel în mod public contribuția acestora la o viață mai bună și pentru ceilalți români.

COMPANIILE SUSȚIN "FUNDAȚIA DE SPRIJIN COMUNITAR"

În Bacău, Fundația de sprijin comunitar este un model în ceea ce privește strângerea de fonduri de la societățile comerciale locale pentru a ajuta comunitatea. Fundația a înființat un centru de zi pentru copiii străzii, în special copii ai comunității Roma, dar și pentru persoanele vârstnice care nu beneficiază de sprijinul familiei sau al autorităților locale. Membrii fundației colaborează cu forțele de poliție din localitate, cu inspectoratul teritorial de muncă, inspectoratul școlar și departamentul pentru servicii sociale. Ei au înființat și servicii la domiciliu pentru bătrânii singuri, cu dizabilități sau bolnavi. Derulează și un program mobil de terapie prin muzică, teatru și artă pentru copiii și adulții instituționalizați, asigurând în același timp servicii de

formare profesională pentru părinți. Toate aceste activități sunt finanțate din contribuțiile pe care fundația le obține în urma evenimentelor de strângere de fonduri la care participă antreprenorii și donorii locali - sub sloganul "Împreună putem face mai mult!"

În 2002, fundația a organizat Gala Premiilor Comunității pentru a-și arăta recunoștința față de membrii comunității ce îi ajută pe vecinii lor dezavantajați, creând astfel legături reale între beneficiari și donori. Acum fundația folosește în mod activ "Legea 2%" pentru a beneficia de contribuția persoanelor fizice.

VOLUNTARIATUL ÎNCEPE ACASĂ

Unul dintre cele mai de succes programe filantropice este rezultatul unui parteneriat derulat cu Biserica Ortodoxă Română, după cum se pare, cea mai veche instituție socială din România. Biserica și-a demonstrat eficiența în asigurarea serviciilor sociale în zonele mai izolate ale țării unde nu există alte organizații active în domeniul social. ONG-urile sunt de obicei prezente în orașele mai mari, doar puține existând în zonele rurale. Biserica ajunge însă și în acele locuri unde oamenii au acces limitat la alte instituții. Mulți locuitori ai acestor zone nu își permit un televizor sau văd foarte rar un ziar. Cu toate acestea, orice comunitate are un preot.

În peste 60 de comunități, Biserica a înființat comitete filantropice cu sprijinul oferit de asistența americană. Aceste comitete sunt conduse de membri de vază ai comunității și alți dedicați. De multe ori, preotul sau preoteasa joacă un rol

important în succesul comitetelor.

Cu toate acestea, cel mai important factor este implicarea voluntarilor din rândul membrilor comunității. Parteneriatul dintre biserică și Statele Unite ale Americii a asigurat instruirea comitetelor și dezvoltarea capacității lor administrative, aceste cunoștințe fiind apoi transmise mai departe și comitetelor nou înființate.

Comitetele abordează problematici sociale, precum ajutorarea copiilor abandonati. Reintegrarea lor în familiile naturale a presupus de multe ori sprijinirea mamei sau a tatălui în găsirea unui loc de muncă. Unele comitete filantropice oferă sprijin victimelor violenței

Părintele Dorel Moțoc:

"În urma acestui program mixt, beneficiile pe care țara noastră le are sunt schimbarea de mentalitate, cât și faptul că programul ne-a împins să generăm propria acțiune pentru a ne ajuta comunitățile. Însă cel mai mare beneficiu al programului este încurajarea participării a numeroși voluntari."

Craiova- ceremonia fundiței roșii pentru sensibilizarea publicului cu privire la HIV/SIDA

domestice, altele acționează pentru a reduce discriminarea celor ce trăiesc cu HIV/SIDA și pentru a opri răspândirea acestei infecții.

Urmând modelul de succes al primelor comitete, biserica înființează acum astfel de grupuri folosind propriile sale resurse. Dată fiind complexitatea și diversitatea problemelor sociale, oamenii realizează din ce în ce mai mult că guvernul nu le poate rezolva pe toate. Este important ca membrii comunității să se implice și să nu mai fie simpli beneficiari pasivi ai asistenței. Un număr din ce în ce mai mare de români participă acum ca voluntari în programe sociale, o practică necunoscută înainte de 1990. Acum voluntarii reprezintă forța de susținere a unora dintre cele mai importante ONG-uri, cum este cazul organizației Special Olympics România. Mai multe detalii puteți găsi la pagina 65.

ÎNCURAJÂND INDEPENDENȚA MASS-MEDIEI

Liberul schimb de informații și idei prin intermediul știrilor difuzate de mijloacele de informare în masă reprezintă un element esențial într-o democrație. Odată cu înnoirea presei imediat după revoluția din 1989, mulți nu au înțeles ce rol important le revenea și nici responsabilitățile majore pe care le presupunea acest rol. Cu toate acestea, pe la mijlocul anilor '90, jurnaliștii și directorii media din România au început să caute metode prin care să îmbunătățească calitatea muncii lor, cât și oportunități de a obține o pregătire de specialitate.

Mulți dintre cei ce lucrau în zona de afaceri din mass media- management, publicitate, distribuție și altele - au participat la vizite de studiu în Statele Unite ale Americii și au putut urmări activitatea experților din această țară. Aceste vizite de studiu au fost urmate, în România, de consultări individuale cu experți americani în management editorial, marketing, publicitate, vânzări și cercetare de piață.

În acest timp, jurnaliștii, în special cei specializați în subiecte economice și politice, și-au finalizat vizitele de studiu în Varșovia și Budapesta. Ei au fost implicați în proiecte care ofereau informații despre diferite subiecte ce vizau democrația în regiunea Mării Negre și au participat la training-uri și ateliere de lucru despre cum să trebuie se transmită corespondențe și relatări cât mai exacte ale știrilor din țările învecinate ce traversau perioade similare de tranziție.

ÎNVĂȚÂND DESPRE LIBERTATEA PRESEI

Mai multe ONG-uri, cu sprijinul oferit de poporul american, au început să învețe tânăra generație cum să promoveze o mass-media democratică și independentă. Spre exemplu, "Liga tinerilor români de pretutindeni" i-a ajutat pe tinerii din una dintre cele mai sărace zone ale țării să înțeleagă importanța libertății presei și rolul important pe care aceasta îl joacă într-o democrație.

Proiectul a pus în legătură copiii din zonele rurale cu cei mai de seamă jurnaliști și agenții media. Astfel, marile trusturi media au trimis gratuit ziare pentru elevi. Mulți dintre aceștia, cu vârste între 9 și 15 ani, nu mai văzuseră niciodată un ziar.

În proiect au participat 3.500 de copii din 30 de școli din județele Galați și Tulcea, iar unii dintre ei au început deja să contribuie la emisiunile realizate de posturile locale de radio, devenind astfel cetățeni mai responsabili.

Tineri cititori ai presei naționale într-o școală din județul Galați

ASIGURÂND UN PROCES POLITIC MAI TRANSPARENT

Democrația se bazează pe schimbul de opinii despre cum ar trebui folosite resursele naționale pentru a asigura un trai mai bun cetățenilor. Într-o democrație cei cu vederi similare formează partidele politice, încercând apoi să convingă electoratul că agenda lor este cea mai bună soluție pentru guvernarea țării. După mai mult de

patru decenii petrecute sub dictatura unui singur partid în stat, doar comuniștii aveau experiența formării și conducerii unui partid. Nu existau manageri profesioniști care să reprezinte alte convingeri politice. Doar câteva dintre grupările politice au înțeles cum să organizeze un partid, cum să selecționeze personalul, cum să comunice cu electoratul, cum trebuie elaborată și susținută o platformă politică sau cum să devii mai vizibil și să intri în contact cu alegătorii.

Toate acestea erau aspecte extrem de importante pentru noua clasă politică din România, având în vedere faptul că votanții își exprimau preferințele electorale față de partidele politice și nu față de candidații individuali. Mai multe programe au oferit asistență americană partidelor, reprezentante ale întregului spectru politic, pentru a le ajuta să devină mai profesioniste și mai eficiente.

Idea unui purtător de cuvânt profesionist al partidului era nouă și a fost adoptată ulterior și la nivelul ministerelor în care erau numiți oamenii politici. S-au organizat schimburi de experiență în Statele Unite ale Americii, unde participanții au avut oportunitatea de a întâlni și asista la activitatea purtătorilor de cuvânt profesioniști care reprezentau partidele politice, agențiile guvernamentale, grupurile de advocacy sau politicieni individuali. Aceștia s-au întors cu o mai bună înțelegere a misiunii lor și o nouă abordare în comunicarea cu publicul.

Mai multe programe derulate și-au propus să creeze practica unei comunicări regulate dintre membrii parlamentului, alegători și ONG-uri. Multe ONG-uri civice au beneficiat de asistență americană pentru a-i ajuta pe cetățeni să își unească vocile și să se angajeze în discuții directe cu politicienii în timpul și în afara campaniilor electorale.

Responsabilizarea celor aleși și menținerea disponibilității lor de a asculta opiniile cetățenilor s-au dovedit a fi instrumente foarte eficiente cu ajutorul cărora votanții să evalueze activitatea politicienilor.

SĂ FIM DESCHIȘI TUTUROR

În 2004, Asociația pentru Implementarea Democrației a elaborat Inițiativa Națională pentru Transparență Parlamentară, cu sprijinul Guvernului american. Programul i-a ajutat pe cetățeni să înțeleagă mai bine platformele promovate de partidele politice în campaniile electorale. Succesul inițiativei a depășit așteptările. În urma programului a fost realizat un ghid on-line al procedurilor electorale și platformelor politice ale principalelor partide. În doar trei zile înaintea alegerilor pagina web a fost asaltată de 11.000 de vizitatori dornici să acceseze ghidul.

Asociația a înființat apoi grupurile pentru acțiune politică și a stabilit agenda fiecărui parlamentar. Grupurile monitorizează activitatea parlamentarilor vis-à-vis de agenda fiecăruia, publicând apoi rezultatele. Acum cetățenii și

votanții din 15 județe au mai multe subiecte de dezbatere și se bucură de o comunicare mai bună cu reprezentanții aleși.

În cadrul unei alte inițiative, Societatea Academică pentru Cercetare, Religii și Ideologii (SACRI) cu sprijinul consultanților americani, a organizat dezbateri publice în Iași, Timișoara și Cluj. La întâlniri au participat studenți care erau sceptici în ceea ce

Studenți participanți la seminarii pe tema democrației

Manuale privind participarea publică realizate de un ONG

privește politica, tineri politicieni, universtități, ONG-uri și membri ai guvernului. Proiectul a favorizat dialogul liber pe subiectele alese de tinerii participanți, precum sărăcie, marginalizarea tinerilor, obstacolele cu care se confruntă tinerii atunci când își doresc o carieră în politică, lipsa voluntarilor și multe altele.

Discuțiile au atras interesul mass-mediei locale și astfel a apărut cartea "Tinerii și Politica" ce a fost lansată în trei orașe și în București, fiind diseminată în rândul universităților, ONG-urilor civice și partidelor politice.

CONFRUNTAREA CU CANDIDAȚII

În satul Panaghia, județul Dolj, un ONG local a organizat primul forum de candidați. Au participat candidații tuturor partidelor politice, precum și 160 de localnici. Înaintea forumului, preferințele electorale ale sătenilor se îndreptau spre primarul în funcție. Cu toate acestea, atunci când acesta a fost întrebat despre realizările și angajamentele următoare, oamenii au remarcat faptul că promisiunile lui erau aceleași ca și cu patru ani în urmă, neîndeplinite până atunci. Ca urmare, cetățenii au hotărât că era momentul pentru o schimbare. Primarul a pierdut cursa electorală.

Campanie de informare și încurajare a dreptului la vot în comuna Pișchia, județul Timiș

REINVENTÂND ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ LOCALĂ

În timpul regimului comunist, existau pe plan local doar extensii ale autorităților centrale, iar oficialii desemnați- primarii- erau simpli executanți. Foarte rar aceștia puteau avea inițiative care nu necesitau aprobarea "organelor superioare de partid și de stat" ori pentru a asigura servicii de mai bună calitate. Cetățenii nu aveau la dispoziție mijloacele necesare pentru a contesta măsurile adoptate de autoritățile statului comunist. Însă toate acestea s-au schimbat după 1989.

Începând din anul 1993, chiar dacă nu aveau încă autonomie financiară, primarii din mai multe orașe au profitat de asistența acordată de consultanții americani pe probleme sofisticate de planificare bugetară. Pe măsură ce oficialii locali au început să înțeleagă fenomene precum contractarea de împrumuturi pentru finanțarea unor investiții publice, ei au început să pună întrebări care au deranjat pe unii reprezentanți ai ministerelor.

În 1995, guvernul a demis peste 100 de primari pe baza unor acuzații de infracțiuni care în multe situații erau nefondate. Primarii au invocat dreptul lor de a contesta aceste decizii. Din nefericire cea mai mare parte a mandatului era irosită făcând apel împotriva deciziilor de suspendare din funcție. Toate acestea au avut un efect negativ asupra inițiativelor autorităților locale de a schimba lucrurile.

În 1997, imediat după primul transfer democratic al puterii, liderii naționali au realizat că una dintre cerințele de bază ale reformei administrative era întărirea capacității autorităților locale de a oferi cetățenilor servicii de calitate. Primarii nu se mai simțeau vulnerabili. Noi metode de acțiune puteau fi acum puse în practică.

Evident, era nevoie de un sistem adecvat de finanțe publice, locale pentru a asigura finanțarea proiectelor de infrastructură. Autoritățile publice locale au colaborat cu experții americani pentru a elabora prima lege a finanțelor publice locale care să permită autorităților locale să contracteze împrumuturi. Ca o coincidență, Ministrul de Finanțe participase la o vizită de studiu în Statele Unite ale Americii pe tema împrumuturilor municipale. La întoarcere, ministrul a luptat cu hotărâre pentru a-i convinge de avantajele acestei soluții pe cei ce se opuneau cu vehemență ideii

După multe discuții, Legea nr. 189 privind finanțele publice locale a fost adoptată de Parlament în 1998. Legea a avut un impact extrem de puternic în ceea ce privește autonomia financiară la nivel local. Practic, însemna că toți primarii puteau lua din proprie inițiativă măsuri pentru a îmbunătăți calitatea vieții cetățenilor, fără a mai aștepta alocarea fondurilor necesare de către autoritățile centrale din București.

PRIMĂRIA PITEȘTI SE REINVENTEAZĂ

Pitești este doar unul dintre multele orașe care au beneficiat de asistența oferită de guvernul american pentru a îmbunătăți nivelul de administrare al autorităților publice locale.

Între 1995 și 2006, cinci echipe de consultanți americani au colaborat cu autoritățile locale din Pitești și mai multe orașe. Tudor Pendiuc, primarul Municipiului Pitești, un important centru industrial din sudul României, a participat la numeroase ateliere de lucru organizate de una dintre aceste echipe. El a realizat importanța acestor întâlniri și a făcut imediat aranjamentele necesare ca și alți membri ai echipei din Primărie să participe la aceste pregătiri. Astăzi, Pitești este un excelent exemplu al modului în care autoritatea publică locală se poate transforma și funcționa atât eficient, cât și transparent.

Liderii municipiului Pitești au contribuit la redactarea Legii 198/1998 privind finanțele publice locale și a Legii 215/2001 a administrației publice locale.

Pentru a avea o mai bună înțelegere a procesului de elaborare a legislației, echipa Primăriei Municipiului Pitești a participat la vizite de studiu în Statele Unite ale Americii și s-a întâlnit de multe ori cu experții americani veniți în România. Pragmatismul, flexibilitatea și profesionalismul americanilor în administrația locală l-au impresionat pe primarul Pendiuc. L-a atras, de asemenea, practica de brainstorming ("furtuna de idei") ca un prim pas pentru elaborarea unui plan.

Peste o treime din personalul Primăriei Pitești a participat la training-uri și formări profesionale. Teme precum planificarea bugetară, management financiar, prioritizarea investițiilor și responsabilitatea publică au fost incluse pe agenda atelierelor de lucru. Ca urmare, declară membrii echipei, procedura de fundamentare, elaborare și execuție a bugetului local la care participă toate compartimentele primăriei a fost mult îmbunătățită, la fel ca și gradul de colectare a taxelor și impozitelor. O mai mare parte din buget este alocată acum cheltuielilor de capital. Ei au

Tudor Pendiuc, primarul municipiului Pitești:
"Fără asistența Statelor Unite, autoritățile noastre locale n-ar fi putut realiza atâtea, iar în România administrația publică locală nu ar fi fost descentralizată."

deprins, de asemenea, abilități de negociere pentru a putea trata cu băncile atunci când solicită împrumuturi pentru dezvoltarea infrastructurii publice.

Într-un efort de a crește participarea publică la problemele municipalității, orașul a beneficiat de asistență americană pentru a învăța cum să conducă audieri publice, să țină dezbateri publice, să organizeze comitete consultative ale cetățenilor și să mențină transparența cu privire la toate chestiunile de interes public.

Printre rezultatele cele mai importante, în 1998 a fost înființat un Centru de Informare a Cetățenilor, precum și o linie telefonică directă pentru ca cetățenii să poată suna la consiliul local și să facă reclamații sau să solicite asistență. Mai mult, periodic se țin întâlniri ale cetățenilor în cartierele din oraș, nu doar la sediul Primăriei.

Odată cu întărirea autorităților publice locale a venit și dezvoltarea economică a orașului. Printr-un parteneriat public-privat, planificare strategică și marketing al zonelor urbane, Primăria Pitești a modernizat centrul, a refăcut

Cetățeni solicitând clarificări la centrul de informare a cetățenilor din Pitești

Dna. Mariana Boncea, director economic al Consiliului Local Pitești, explicând cu tristețe că "Singurul lucru rău la proiectele americane este că se apropie de sfârșit!"

pasajele pietonale subterane și a construit noi spații comerciale. Consiliul local a organizat expoziții comerciale împreună cu Camera de Comerț, cele două organizații jucând un rol important și în organizarea festivalului anual al lalelelor. Oficialitățile din Pitești spun că au învățat de la consultanții americani să își privească orașul ca pe un "organism viu" care trebuie să beneficieze în mod regulat

de îngrijire și dezvoltare. Echipa Primăriei înțelege că o comunitate prosperă și sănătoasă se bazează pe o relație deschisă de parteneriat între cetățeni și ONG-uri, afacerile private și asociațiile acestora, precum și autoritățile publice locale.

AUTORITĂȚILE PUBLICE LOCALE DIN GIURGIU

În timpul analizei amănunțite realizate în anul 2003, consultanții americani au constatat că unele dintre autoritățile locale cu care lucraseră se angajau în activități de planificare bugetară și dezvoltare a orașelor. Imediat, au elaborat un program prin care să le ofere asistență pe probleme de management financiar și tehnici de fundamentare a bugetului local.

Giurgiu, un important oraș de pe Dunăre, a fost printre primele municipii care au avut o strategie de dezvoltare și investiții de capital pe 15 ani. Programul a început cu pregătirea echipei Consiliului Local Giurgiu direct implicată în realizarea proiectelor de investiții pentru toate compartimentele locale. Au elaborat, ulterior, propuneri de investiții pentru anul 2004, le-au priorizat în funcție de nevoile comunității și au programat activitățile investiționale pentru fiecare an, până în 2008.

Vice-primarul din Giurgiu, Constantin Toma a declarat că experții americani "ne-au ajutat să îi pregătim pe cei ce sunt direct implicați în elaborarea propunerilor de investiții, încurajându-i să îndeplinească o misiune dificilă...

Consultanții americani nu erau doar foarte bine pregătiți, ci și foarte stăruitori și dedicați. Mai mult, ne-au învățat să fim competitivi și transparentți în tot ceea ce facem."

Lansarea programului e-Administrație la Primăria municipiului Giurgiu

SPRIJININD E-ADMINISTRAȚIA

Autoritățile locale au făcut investiții considerabile din resursele proprii pentru a demonstra modul în care telecomunicațiile pot fi utilizate în mod creativ pentru a îmbunătăți serviciile de bază. Aceste proiecte care pun în legătură autoritățile locale, spitale, biblioteci și agenți comerciali cu ajutorul internetului contribuie la dezvoltarea economică în unele dintre orașele mai mici din România. Telecentrele din zonele îndepărtate care sprijină dezvoltarea afacerilor private locale (v. pagina 16), asigurând, totodată, la un nivel mai înalt de calitate al serviciilor de bază furnizate de autoritățile publice locale.

PROIECTE DE E-ADMINISTRAȚIE DIN ROMÂNIA:

- 2003 - Sistem informatic de gestionare a serviciilor de asistență socială prin internet pentru departamentele de servicii sociale din cadrul Consiliului Județean Sibiu
- 2003 - Sistem informatic integrat pentru managementul documentelor și automatizarea taxelor pentru Primăria Giurgiu
- 2004 - Rețea info-socială pentru Consiliul local Slatina și Agenția Județeană pentru Ocupare a Forței de Muncă din județul Olt
- 2004 - Dezvoltare economică prin facilități de eLearning pentru Consiliul Local Calafat și mediul local de afaceri
- 2004 - Catalogul național partajat și biblioteca națională virtuală pentru bibliotecile județene din Brăila, Sălaj și Biblioteca Națională a României
- 2004 - Sistem informatic integrat pentru gestionarea activității Spitalului Municipal din Târgoviște
- 2004 - Sistem informatic integrat de mediu pentru Agenția pentru protecția mediului din Vâlcea

Arhiva Agenției pentru Ocuparea Forței de Muncă din județul Olt înainte...

...și după implementarea rețelei info-sociale

Un proiect de e-administrație, spre exemplu, a conectat prin internet toate departamentele din cadrul Consiliului Județean Giurgiu. Cetățenii au astfel în orice moment acces la informațiile primăriei. Plata taxelor se poate face on-line, eliminând timpul și resursele cheltuite pentru deplasări la diversele casierii. Primăria a realizat o pagină web care asigură liberul acces la servicii pentru cetățeni și mediul local de afaceri. Nevoile antreprenorilor pot fi astfel rezolvate mai rapid și mult mai eficient. Posibilitatea apariției actelor de corupție în timpul interacțiunilor cu funcționarii publici a fost astfel redusă considerabil.

În anul 2004, Consiliul local Calafat a început implementarea sistemelor de instruire on-line pentru funcționarii publici, antreprenori, profesori și simpli cetățeni. Sistemul presupune modele informatizate de pregătire pe probleme economice și administrative de bază. Rezultatul este acum capacitatea crescută a instituțiilor locale de a elabora și implementa programe de planificare strategică și de dezvoltare a afacerilor, stimulând ca urmare dezvoltarea mediului antreprenorial și economic local.

Un proiect care conectează Biblioteca Națională a României cu bibliotecile din două județe îndepărtate a fost repetat în mai puțin de un an de bibliotecile din alte 12 mici comunități. Tinerii în special, au fost extrem de fericiți să poată avea acces la cărți și materiale ale Bibliotecii Naționale. Conexiunea la informațiile bibliografice din întreaga țară permite acum directorilor de biblioteci și cetățenilor să aibă acces la aceste resurse în câteva minute. Într-un spital din Târgoviște baza de date și fișele pacienților fuseseră anterior informatizate. Însă aceste date

puteau fi accesate doar de pe sistemul informatic intern al spitalului. Acum toate aceste informații sunt disponibile pe un sistem securizat on-line accesibil medicilor și altor servicii medicale. La început medicii nu au înțeles adevărata valoare a acestei aplicații, însă după ce au început să o folosească pentru a avea acces la informațiile permanent actualizate despre pacienții lor, au devenit susținători înflăcărați ai inițiativei. Foile de internare, rapoartele de radiologie, fișe de tratament, anatomie patologică, rezultatele analizelor de sânge, precum și modulele administrative, de comunicare, financiare și de resurse umane, cât și multe altele pot fi acum accesate de medici, indiferent de locul în care se află aceștia. Mai mult, inițiativele de e-sănătate din Târgoviște s-au extins, facilitând schimbul de date cu medicii de la Spitalul Cantacuzino din București.

Unul dintre cele mai importante rezultate ale proiectelor din domeniul telecomunicațiilor s-a înregistrat în județul Sibiu, unde cele 62 de consilii locale din județ au fost conectate cu Primăria Municipiului Sibiu pentru a schimba informații despre alocarea către populație a fondurilor destinate să asigure venitul minim garantat. Dosarele locuitorilor din toate zonele județului pot fi acum centralizate, iar serviciile oferite sunt de calitate superioară. În plus, cei ce încasează în mod necuvenit ajutorul social pot fi acum identificați și penalizați.

Telecentrele prezentate în capitolul anterior dezvoltate cu sprijinul oferit de Guvernul Statelor Unite ale Americii au avut, de asemenea, un puternic impact asupra modului în care autoritățile publice locale asigură serviciile de bază către populație, astfel după cum se poate vedea în exemplul următor.

UN TELECENTRU SALVEAZĂ VIAȚA UNUI BEBELUȘ

Telecentrul din satul Iana lângă orașul Brăila, a salvat viața micuței Silvia Ciobanu, născută prematur în timpul unui viscol puternic. Fetița cântărea mai puțin de 1,2 kg, iar mama ei nu o putea hrăni. Furtuna de zăpadă blocase toate drumurile, iar familia disperată nu putea ajunge la o clinică sau un spital. Însă telecentrul le-a oferit o soluție.

"Am sunat la spital și i-am întrebat ce să facem", își amintește Constantin Codreanu, primarul din Iana. "Părinții vroiau să îi dea fetiței lapte de vacă. Însă pentru un nou-

născut laptele de vacă poate fi periculos. Când am vorbit cu cei de la spital, ne-au explicat care este formula de lapte adecvată și cum trebuie preparat, astfel încât fetița să poată fi hrănită în siguranță."

Grație posibilității de comunicare oferită de telecentru, situația gravă în care ar fi putut ajunge micuța Silvia a fost evitată, iar acum ea poate crește în siguranță într-o comunitate ce nu mai este izolată de restul lumii.

ÎNAINTE: Primarul din Frecăței folosind unicul telefon din comună

DUPĂ: Localnici folosind noul telecentru deschis în Frecăței

CONTRIBUIND LA O MAI MARE DESCHIDERE ȘI TRANSPARENTĂ A ADMINISTRAȚIEI PUBLICE

Legea 52 din 2003, privind transparența decizională în administrația publică, prevede ca cetățenii să fie informați asupra propunerilor legislative și de reglementare înainte de a fi aprobate. Legea oferă mecanismele unei participări efective a cetățenilor la luarea deciziilor care îi privesc. Această lege, împreună cu Legea accesului la informații, stabilește instrumentele de bază de care societatea civilă și cetățenii au nevoie pentru a se asigura că activitățile autorităților, la nivel central și local, sunt mai deschise participării publice și mai transparente.

O echipă de specialiști români, cu sprijinul consultanților americani, a început să lucreze la Legea transparenței în anul 2000. Echipa a avut mai multe întâlniri cu Grupul pentru sprijinirea sectorului privat, Ministerul Informațiilor Publice, Ministerul pentru întreprinderi mici și mijlocii, comerț, turism și profesii liberale, Ministerul Dezvoltării și Prognozei, și Ministerul Administrației Publice, împreună cu grupuri pentru cercetare interdisciplinară, partidele politice, ONG-urile și donori internaționali. A fost un proces extrem de complex care a încercat să îi reunească pe toți cei competenți.

Legea a facilitat intrarea României în Alianța Nord-Atlantică și aderarea la Uniunea Europeană. Unul dintre beneficiile majore aduse de lege este faptul că acum informațiile sunt disponibile on-line, inclusiv proiecte de legi, evidențele voturilor din Parlament, reglementări guvernamentale și informații generale despre multe alte subiecte de interes, chiar și numerele de telefon de la birourile celor aleși pentru ca cetățenii să îi poată contacta și să își poată exprima îngrijorările ori pentru a solicita informații.

Aceste legi au avut un impact deosebit de important asupra autorităților locale, astfel după cum se prezintă în exemplul următor.

ASCULTÂND OPINIILE CETĂȚENILOR

După adoptarea Legii transparenței în 2003, autoritățile locale au fost nevoite să organizeze audieri publice pentru adoptarea bugetului. Aceasta era o practică nouă pentru oficialități și cetățeni în egală măsură.

Cu sprijinul consultanților americani, multe dintre autoritățile locale din România au găsit modalități eficiente de a-i implica pe cetățeni în procesul de aprobare a bugetului. În Vârșag, 117 cetățeni au participat și au votat pentru includerea unora dintre prioritățile lor în bugetul final. "Sugestiile" cetățenilor l-au impresionat într-o asemenea măsură primarul din localitate, încât acesta s-a hotărât să repete procesul și la adunările asociației celor unsprezece comunități care reprezentau satele din împrejurimile Vârșagului. Procesul aprobării publice a bugetului continuă și în prezent.

Audiere publică în Vârșag pentru aprobarea bugetului local

SUSTINÂND ASOCIAȚIILE PROFESIONALE DIN ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ LOCALĂ

Pe măsură ce funcționarii publici din consiliile locale au deprins noile tehnici și au adoptat noile abordări ale administrației locale, ei au început să caute omologi din cadrul altor autorități publice locale din țară cărora să le împărtășească experiențele. Au început să apară asociațiile profesionale din consiliile municipale, cu sprijinul acordat de americani, în domenii precum finanțarea investițiilor municipale, centrele de informare ale cetățenilor, planificare bugetară și tehnologia informației.

În 2001, beneficiind de asistența acordată de Guvernul Americii, a fost înființată Federația Autorităților Locale din România, o organizație-umbrelă care le permite aleșilor locali să aibă o voce mai puternică atunci când militează pentru resurse adecvate la dispoziția autorităților locale sau pentru o mai mare autonomie. Ca un exemplu în ianuarie 2002, Federația și-a folosit influența pentru a modifica Legea privind impozitele și taxele locale.

Principiul descentralizării în organizarea autorităților publice a fost îmbrățișat cu mare entuziasm în România. Pe măsură ce acest principiu continuă să fie aplicat, dialogul dintre funcționarii publici și cetățeni se

îmbunătățește. Aceasta a fost una dintre realizările majore ale românilor, cu o contribuție esențială la aderarea țării la Uniunea Europeană.

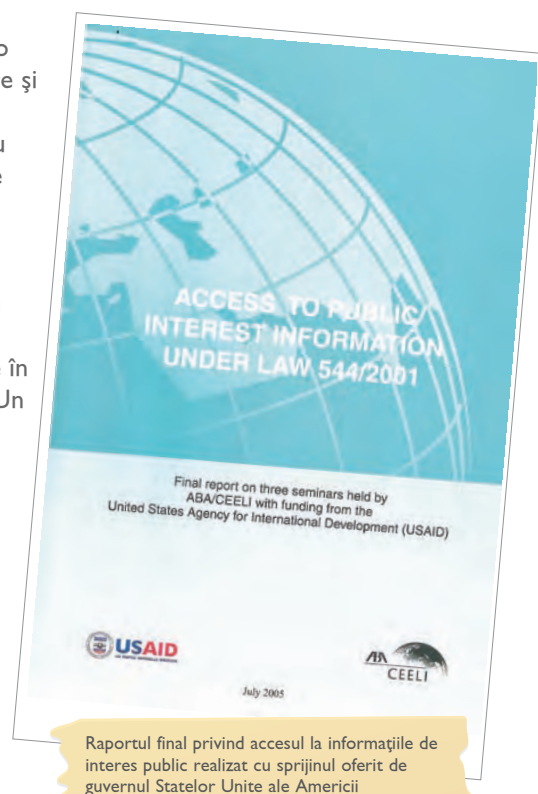
ÎNTĂRIRIA STATULUI DE DREPT

După ce România s-a eliberat de totalitarism, întregul sistem al statului de drept trebuia transformat. Un sistem de justiție transparent și corect, precum și o interpretare justă a legislației erau absolut necesare. Reforma din justiție era imperativă. Forțele de poliție, ce serviseră ca instrument al terorii în timpul dictaturii, trebuiau să devină un instrument al protecției cetățeanului. Dezvoltarea rapidă a mediului privat de afaceri avea nevoie de noi legi comerciale și de instanțe de judecată corespunzătoare care să le poată aplica.

MODERNIZAREA SISTEMULUI DE JUSTIȚIE

În 1997, românii au hotărât că dezvoltarea unui nou sistem de justiție era o prioritate majoră. Cu sprijinul mai multor donori internaționali, printre care și Guvernul Statelor Unite ale Americii, ei au înființat Institutul Național al Magistraturii și școala de Grefieri. Au elaborat manuale de pregătire pentru noile generații de magistrați, dar și pentru a le oferi judecătorilor în funcție informațiile de care aveau nevoie în vederea unor deliberări corecte și în conformitate cu noua constituție și legislația în vigoare.

În 2001, o echipă de specialiști români și din alte țări, inclusiv americani, au elaborat Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor și ulterior au organizat o serie de seminarii cu judecătorii. În baza recomandărilor făcute în timpul acestor seminarii, acesta a fost revizuit și ulterior adoptat în 2005. Un proces similar a condus la adoptarea Codului deontologic al personalului auxiliar în același an.

Raportul final privind accesul la informațiile de interes public realizat cu sprijinul oferit de guvernul Statelor Unite ale Americii

JUDECĂTORII ÎȘI SCHIMBĂ MENTALITATEA

Raluca Moroșanu a devenit judecător la vârsta de 24 de ani. Era în anul 1999, iar România se lupta să creeze un sistem de justiție care să elimine orice urmă a moștenirii comuniste. Cea mai bună metodă pentru a realiza acest obiectiv era să fie atrași tineri magistrați în sistem. Aceștia nu aveau însă experiența profesională sau personală care să îi ajute atunci când dădeau verdicte.

Raluca Moroșanu a participat, alături de alți tineri judecători, la o vizită de studiu în Statele Unite ale Americii. "Am văzut cum funcționează întreg sistemul de justiție," spune ea, subliniind cuvântul "întreg". "Am fost la Curtea Supremă a Statelor Unite, la închisoarea de stat din Arlington, la instanțele districtuale de judecată, la instanțele locale pentru familie."

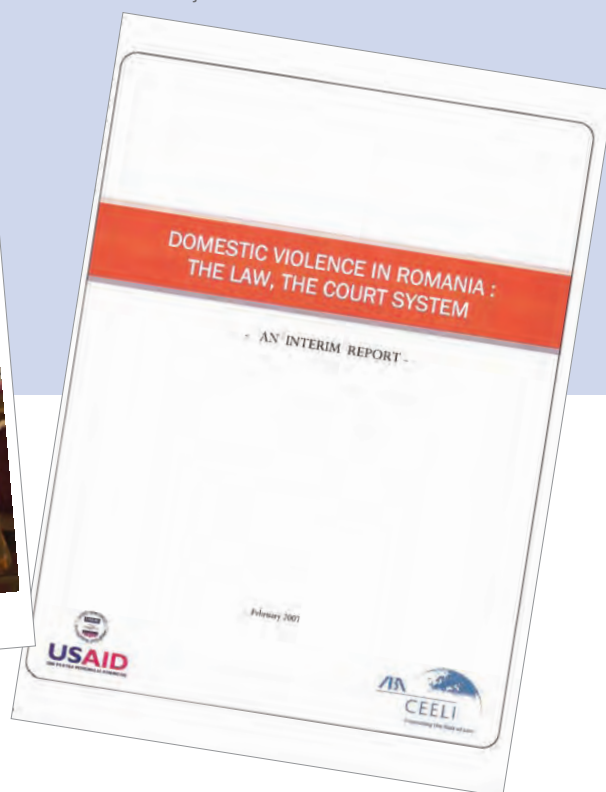
Ea crede că numărul mare de tineri magistrați care au fost în Statele Unite au contribuit la

reformarea continuă a sistemului din ultimii șase ani. Aceștia sunt mai deschiși și mai puțin cinici decât unii dintre colegii lor mai vârstnici. Deși admite că încă există corupție din moment ce politicienii încearcă să se amestece în problemele justiției, Raluca Moroșanu spune că astfel de situații apar din ce în ce mai rar.

Ea face parte și dintr-un grup de lucru format din judecători, procurori și membri ONG, grup susținut de experți americani, care încearcă să identifice modalități pentru crearea unei legislații mai puternice care să asigure protecția victimelor violenței domestice. Raluca Moroșanu este, de asemenea, membru al echipei juridice ce organizează seminarii pentru pregătirea judecătorilor din întreaga țară privind aplicarea Legii pentru prevenirea și combaterea violenței în familie din 2003.

Raluca Moroșanu și alți 75 de tineri judecători au participat la o vizită de studii în Statele Unite ale Americii, sponsorizată de Ambasada SUA

REFORMAREA PROCEDURILOR INSTANȚELOR

Restabilirea încrederii cetățenilor în sistemul juridic a reprezentat un factor esențial pentru procesul de tranziție din România. Una dintre practicile care au contribuit la restabilirea încrederii și promovarea transparenței sistemului juridic este repartizarea aleatorie a cauzelor către judecători.

Anterior, cauzele erau repartizate de judecătorii de serviciu unui anumit complet de judecată sau altuia. Părțile insistau pe lângă aceștia să direcționeze dosarele către anumiți judecători de la care sperau să obțină soluții favorabile. Repartizarea se făcea cu mult timp înaintea termenului de judecată, dând astfel posibilitatea atât reclamanților cât și părților să încerce să influențeze ori să mituiască judecătorii.

Un grup de consultanți americani a colaborat cu Judecătoria sectorului 3 din București, o instanță care judecă

aproximativ 25 000 de cauze anual, pentru a dezvolta un sistem de repartizare aleatorie a cauzelor. După modelul unei inițiative aplicate cu succes de Curtea de Apel de la Timișoara, Judecătoria sectorului 3 a elaborat un sistem prin care judecătorii erau selecționați în ordine alfabetică și, astfel, nici reclamanții și nici pârâții nu știau cărui judecător îi fusese repartizată cauza până în chiar ziua termenului de judecată.

Sistemul computerizat de repartizare aleatorie a cauzelor implementat la Judecătoria sectorului 3 în București

Inițial, avocații s-au arătat total împotriva acestei noi inițiative, întrucât vechile lor practici profesionale erau perturbate considerabil. Judecătorii au fost și ei încurcați la început. Cu toate acestea, în scurt timp, au început să vadă beneficiile noului sistem. După ce echipa de consultanți americani le-a pus la dispoziție computerele și aplicațiile necesare, repartizarea manuală a fost înlocuită cu cea informatizată, iar sistemul a devenit mai eficient și mai transparent.

Acest sistem a avut rezultate atât de bune, încât a fost implementat în scurt timp și la Judecătoria sectorului 4.

Acum noul sistem se aplică la nivel național, în avantajul

comun al judecătorilor și cetățenilor. Introducerea lui face parte din reforma generală a procedurilor de lucru din instanțe, judecătorii fiind astfel degrevați de o mare parte din activitățile administrative ce sunt acum preluate de grefieri.

DEZVOLTAREA UNUI SISTEM DE MEDIERE CA MODALITATE ALTERNATIVĂ DE SOLUȚIONARE A CONFLICTELOR ÎN VEDEREA DEGREVĂRII INSTANȚELOR JUDECĂTOREȘTI

Instanțele din România sunt supra-aglomerate cu dosare deoarece ele oferă singura cale de soluționare a aproape tuturor litigiilor. Multe dintre acestea sunt relativ minore și ar putea fi soluționate mult mai rapid și cu cheltuieli mai mici prin mediere. Pentru a reduce volumul dosarelor din instanțele de judecată, mai mulți avocați au fost pregătiți pentru a deveni mediatori. Acum există peste 400 de avocați-mediatori în întreaga țară, iar opt centre regionale asigură formarea profesională a celor interesați în medierea non-juridică ca o soluție facultativă de soluționare a conflictelor pe cale amiabilă.

Primul centru a fost înființat cu sprijin american în Craiova, în anul 2003. De atunci, centrul a mediat peste 600 de conflicte, de la dispute între vecini, cazuri de divorț și încredințare minori, până la litigii de muncă, comerciale sau chiar plângeri prealabile pe drept penal.

Participanții la procedura de mediere și-au exprimat satisfacția cu privire la eficiența și rapiditatea acesteia. "Problemele pe care noi nu le-am fi putut rezolva de unii singuri au fost discutate și rezolvate datorită ajutorului mediatorului. Ne-a ascultat și ne-a ajutat să găsim singuri soluții în timp ce a rămas neutru. Am fost foarte mulțumit de rezultatul medierii"

În urma succesului înregistrat de centrul din Craiova, alte 17 orașe și-au deschis propriile centre de mediere. În 2006, centrul a format Uniunea Centrelor de Mediere din România pentru a promova și milita pentru drepturile noii profesii.

Instruire cu mediatorii din centrul de mediere de la Craiova

SPRIJININD AGENȚIILE DE APLICARE A LEGII

De-a lungul transformării sale într-o organizație liberă, poliția s-a confruntat cu noi tipuri de infracțiuni, în special în domenii precum traficul ilicit de droguri și de persoane sau criminalitatea informatică. Pentru a fi eficiente, forțele polițienești au beneficiat de asistența oferită de numeroase agenții europene și americane. Acestea au contribuit la restructurarea poliției, reducând controlul structurilor centrale și întărind puterea administrativă la nivel local.

Folosind asistența acordată de Guvernul Statelor Unite ale Americii, poliția a trimis un număr de 280 de directori din organizația sa pentru a participa la stagii de pregătire în cadrul academiilor de poliție și al departamentelor locale de poliție din Statele Unite, cât și la Academia Internațională de Poliție din Budapesta (ILEA). Polițiștii români au dobândit nu doar noi competențe, ci au și stabilit relații personale cu omologii lor americani, relații care deja s-au dovedit extrem de utile în lupta lor împotriva criminalității organizate.

Inițiativa de Cooperare în Sud-Estul Europei SECI, centrul Regional pentru combaterea infracționalității transfrontaliere cu sediul în București, a beneficiat de asistența și expertiza observatorilor permanenți americani în domenii precum combaterea traficului de droguri, combaterea traficului de mașini furate, combaterea traficului de ființe umane, cât și combaterea fraudei financiare și informatice.

LUPTÂND ÎMPOTRIVA CORUPȚIEI

Corupția era adânc înrădăcinată în vechiul sistem comunist și continuă să existe în România. Pentru a lupta cu acest flagel, în septembrie 2002 a fost înființată Direcția Națională Anticorupție (DNA), ca un parchet specializat în combaterea infracțiunilor de corupție la nivel înalt și mediu.

Procurorilor anticorupție li s-a pus la dispoziție o diversitate de instrumente cu ajutorul cărora să își îndeplinească misiunea. Guvernul Statelor Unite ale Americii a asigurat echipamente sofisticate care să permită echipei de la DNA obținerea probelor necesare pentru a putea pune sub acuză persoanele urmărite.

Anca Jurma, Procuror șef în Direcția Națională Anticorupție, a explicat că această instituție a beneficiat de sprijinul guvernului american încă de la înființare. Dna. Jurma apreciază că DNA nu s-ar fi putut lăuda cu cel puțin 45 de operațiuni soldate cu succes dacă nu ar fi beneficiat de echipamentele tehnice puse la dispoziție de Statele Unite.

În urma participării la vizite de studiu în Statele Unite Procurorii au dobândit și abilitățile necesare pentru desfășurarea investigațiilor, având posibilitatea de a se familiariza cu sistemul judiciar american și de a vedea cum funcționează acesta.

Poliția română în acțiune

LUPTÂND ÎMPOTRIVA CRIMINALITĂȚII INFORMATICE

România a cunoscut o creștere a criminalității informatice, de multe ori cu ramificații internaționale. Grupuri de tineri se organizează pentru a folosi internetul pentru a fura bani de pe cărțile de credit. Se țin licitații false pentru obiecte scumpe: participanții licitează și transferă banii, de bună credință, însă nu mai primesc niciodată obiectul "achiziționat". Baniile sunt luați cu mult înainte să își dea seama ce s-a întâmplat. "Phishing"-ul este o altă infracțiune prin internet des întâlnită, apărută în România.

Comisarul Virgil Spiridon este șeful Serviciului de Combatere a Criminalității Informatice din cadrul Inspectoratului General al Poliției. Acest serviciu a fost înființat în anul 2003, pe fondul unei îngrijorări crescânde a autorităților de aplicare a legii față de amploarea la care a ajuns fenomenul. În același an a fost aprobată o lege care încorporează toate dispozițiile convențiilor Uniunii Europene în materie de criminalitate informatică.

Comisarul Spiridon își amintește că "Aveam idei cum să stopăm acest tip de infracțiune, însă nu aveam resursele necesare". Ca urmare, el și alți opt polițiști din cadrul serviciului au primit cu căldură invitația făcută de Ambasada Statelor Unite de a participa la un curs de pregătire avansată pentru combaterea infracțiunilor informatice. Astfel, agenții din cadrul mai multor agenții federale ale Statelor Unite ale Americii au susținut o serie de seminarii pentru polițiștii români.

Instruire organizată la Serviciul pentru Combaterea Criminalității Informatice

Pe lângă cursurile la care s-a vorbit despre metode de a stopa răspândirea fenomenului, americanii au donat aplicații informatice sofisticate pentru a se asigura că și colegii lor din România au instrumentele necesare pentru a combate aceste infracțiuni. Un aspect la fel de important menționat de comisarul Spiridon este că au înființat un sistem prin care cele două agenții pentru aplicarea legii să poată colabora în vederea stopării criminalității informatice din cele două țări.

Nu au trebuit să aștepte prea mult pentru a-și pune în practică metoda. În 2003, patru companii din Statele Unite s-au confruntat cu acte de intruziune în sistemele lor informatizate, iar agențiile americane au stabilit că aceste infracțiuni originau în România. Intrusul obținuse documente extrem de importante și solicita bani în schimbul returnării lor. Statele Unite au solicitat asistența Serviciului Român de Combatere a Criminalității Informatice, care a arestat și pus sub acuzație un suspect în doar câteva zile.

De atunci, echipa Serviciului de Combatere a Criminalității Informatice s-a mărit la 20 de agenți, dintre care patru sunt criminaliști specializați în folosirea aplicației donată de Statele Unite ale Americii. Specialiștii și-au împărtășit experiența și tehnicile dobândite cu peste 70 de agenți de poliție din întreaga țară care acum pot identifica și investiga infracțiunile locale înainte de a le trimite la sediul central din București.

REDUCÂND TRAFICUL DE PERSOANE

Exploatarea sexuală și economică a tinerilor a devenit o problemă neașteptată și alarmantă care a apărut în Europa de Est în urma războaielor din zona Balcanilor.

De obicei un membru al unei rețele de traficanți oferă unei fete naive și sărace dintr-un sat sau o zonă urbană defavorizată "un loc de muncă" într-o țară străină. Traficantul se oferă să suporte costurile de transport și alte mici cheltuieli pentru fată. Unele dintre aceste fete au fugit din instituții sau din familii unde au suferit abuzuri intolerabile. Ele nu au niciun mijloc de trai și nici vreo abilitate profesională. În general au între 13 și 25 de ani și devin astfel o pradă ușoară pentru traficanții internaționali.

Confruntate cu creșterea rapidă a traficului de persoane, autoritățile române au solicitat sprijinul experților americani pentru a lupta împotriva acestei probleme. În 2001, o echipă româno-americană a început redactarea unei legi privind traficul de persoane. Aceasta a adus o schimbare importantă de mentalitate în sistemul de justiție. Beneficiind de mai multe vizite de studiu în Statele Unite ale Americii, personalul Agenției Naționale împotriva Traficului de Persoane a introdus în sistem coordonatori pentru victimă-martor. Aceștia lucrează direct cu procurorii și oferă ajutor de urgență victimelor traficului de ființe umane.

Odată ce victima este identificată, coordonatorul se asigură că aceasta primește asistența necesară și menține contactul cu victima. Coordonatorul îi oferă informații despre procedurile legale ce urmează să fie îndeplinite pe durata audierii.

Mai multe instanțe din România beneficiază acum de echipamente și facilități video pentru înregistrarea mărturiilor, instalate cu sprijinul acordat de Statele Unite ale Americii. Echipamentul joacă un rol important în rezolvarea cazurilor de trafic de persoane. Acesta permite victimei să depună o mărturie în instanță fără a fi nevoită să stea față-în-față cu autorul presupusei infracțiuni. Martorul și acuzatul se află în camere diferite. În plus, cu sprijinul acordat de Centrul SECI, această facilitate permite unui număr din ce în ce mai mare de victime din România să depună mărturii în instanțe din alte țări balcanice. În acest fel victimele nu mai re trăiesc trauma reînțarcerii în țara în care au fost abuzate.

AJUTÂND VICTIMELE TRAFICULUI DE PERSOANE

"Reaching Out" este un ONG unic. El oferă un adăpost sigur, consiliere, formarea deprinderilor de viață, pregătire profesională și asistență în vederea reintegrării sociale tinerelor ce au fost forțate să se prostitueze în alte țări. Programul ajută victimele traficului de ființe umane să se vindece de trauma suferită, să își reclădească, treptat, încrederea în propria persoană și să se reintegreze în societate.

Femeile și fetele din adăpostul "Reaching Out" sunt ajutate să își găsească un loc de muncă și să își facă planuri de viitor. Când trebuie să părăsească adăpostul, personalul le ajută să își găsească o locuință și le oferă sprijinul pentru o perioadă de tranziție, până la reintegrarea în societate.

Pe măsură ce își recapătă independența, fetele sunt încurajate să le ajute prin exemplul lor pe fetele nou-intrate în program. Două dintre actualele asistente sociale sunt foste victime care, după ce au "absolvit" programul, s-au reîntors în adăpost gata să își folosească propria experiență pentru a le ajuta pe celelalte fete. Unele dintre aceste femei și-au continuat viața, s-au căsătorit și au lăsat în urmă experiențele nefericite prin care au trecut.

Fetele de la adăpostul Reaching Out lucrând la suporturi pentru cești în cadrul unei campanii organizate la nivel european pentru înființarea unui hotline internațional la care să se poată raporta cazurile de trafic de persoane

DIN GRIJA STATULUI ÎN GRIJA FAMILIEI

PARTENERIAT PENTRU PROTECȚIA COPILULUI ȘI ÎNGRIJIREA SĂNĂTĂȚII FEMEILOR

Regimul comunist pleca de la premisa că în România nu existau probleme sociale. În consecință, nu s-au dezvoltat programe coerente în acest domeniu. Probleme grave precum abandonul copiilor și violența domestică, nevoile persoanelor cu dizabilități și a celor afectate de HIV/SIDA erau fie negate, ignorate, fie, în cel mai bun caz, se căutau soluții minimale care în niciun caz nu răspundeau gravității situației.

Cu toate acestea, în ultimii 15 ani, cu sprijinul programelor de asistență tehnică ale mai multor țări, românii au căutat soluții la aceste probleme. Au folosit asistența Guvernului Statelor Unite ale Americii, pentru a înregistra progrese semnificative în cinci arii extrem de importante din:

- dezvoltarea unui sistem coerent și bine structurat de protecție a copilului și închiderea marilor instituții de stat,
- îmbunătățirea sănătății femeii și a serviciilor de planificare familială,
- schimbarea mentalității generale față de persoanele cu dizabilități sau cele afectate de HIV/SIDA,
- reducerea discriminării celor ce trăiesc cu HIV/SIDA și
- lupta împotriva violenței domestice.

Acest capitol prezintă câteva exemple, selectate dintre multele parteneriate formate pentru a găsi soluții care să răspundă acestor probleme sociale.

ÎNCHIDEREA ORFELINATELOR DE STAT - ÎNTOARCEREA COPILOR ÎN COMUNITATE

Zecile de mii de copii ce trăiau în condiții atroce în sute de centre de plasament mamut au reprezentat una dintre cele mai dificile moșteniri ale regimului comunist. Politica pronatalistă a guvernului și interzicerea metodelor de planificare familială au dus la creșterea numărului de sarcini nedorite, în special în rândul populației sărace. Părinții nu puteau întreține familii numeroase și, ca urmare, își lăsau unii dintre copii în îngrijirea statului. Măsurile economice de la sfârșitul anilor '70 și din anii '80, îndreptate într-o direcție greșită, au generat crize profunde, manifestate prin lipsa alimentelor,

raționalizarea consumului de energie, iar sărăcirea populației a dus la instituționalizarea a peste 170.000 de copii.

Guvernul comunist a încercat cu disperare să ascundă problema copiilor abandonați. Orfelinatele erau ascunse de cele mai multe ori în locuri izolate, departe de zonele populate și de ochii iscoditori. Copiii cu dizabilități erau și mai izolați, în instituții aflate în zone rurale unde atenția publică și îngrijirea medicală erau minimale. În anul 1989 erau peste 700 de instituții în care erau îngrămădiți copii, de la sugari la tineri de 18 ani.

În anul 1989 în întreaga țară erau peste 700 de instituții în care erau îngrămădiți copii, de la sugari la tineri de 18 ani

În 1990, întreaga lume a aflat din imaginile transmise de posturile de televiziune internaționale despre condițiile de trai din orfelinatele românești. Aproape imediat, donatori internaționali, biserici și ONG-uri din numeroase țări, printre care și Statele Unite ale Americii, au sărit în ajutorul României cu fonduri și grupuri de voluntari pentru a salva copiii înghesuiți în clădiri dărăpănate de la înfometare, boală și traume emoționale, și poate chiar de la moarte.

Primele reacții ale poporului american s-au materializat în asistență medicală de urgență și programe care să asigure condițiile necesare pentru supraviețuirea copiilor, inclusiv ajutoare constând în alimente, îmbrăcăminte, dar și reabilitarea clădirilor aflate în pragul prăbușirii.

Multe dintre inițiativele donatorilor publici și privați nu au putut fi susținute după încheierea asistenței. În multe dintre cazurile înregistrate până în anul 1995, de îndată ce asistența externă înceta, situația revenea la stadiul anterior. Statisticile indicau faptul că, deși numărul copiilor instituționalizați înregistrase o ușoară scădere în primii ani de după revoluție, în 1996 numărul de copii instituționalizați înregistra o nouă tendință ascendentă.

Statele Unite ale Americii au jucat un rol important în îmbunătățirea situației copiilor abandonați din România. În strânsă colaborare cu Guvernul României și ONG-urile active în acest sector, consultanții americani au căutat soluții pentru înființarea unui nou sistem de protecție a copilului, capabil să înlocuiască instituțiile rezidențiale. În timp ce sistemul anterior anului 1990 era centrat pe menținerea gradului de ocupare a paturilor din instituțiile de stat, noul cadru legislativ și politicile de protecție a copilului au vizat o schimbare radicală, pentru a construi un sistem de servicii de protecție de tip familial integrate în comunitate.

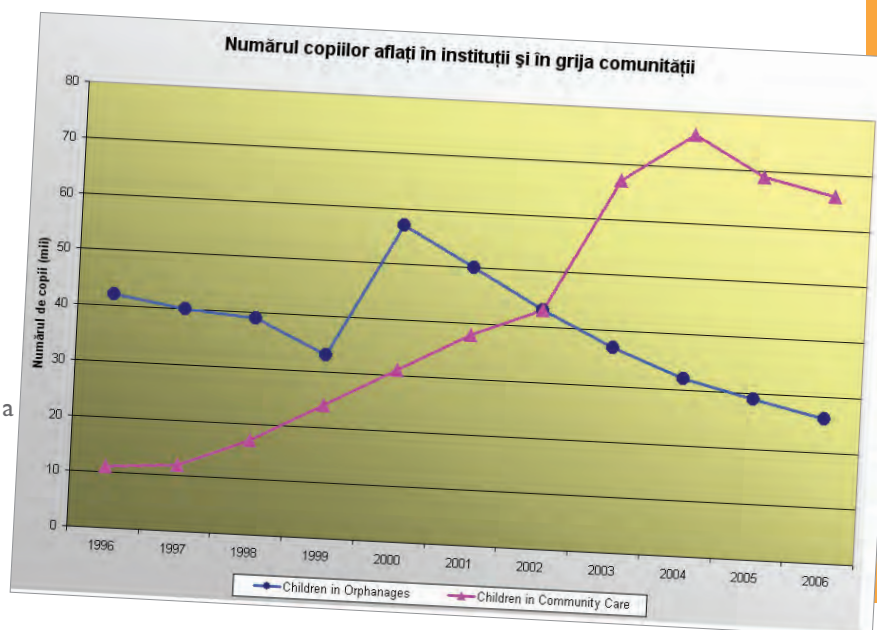

Copiii dintr-un centru de zi din județul Vrancea

În 1997, guvernul a înființat o instituție centrală care să coordoneze eforturile de reformă a sistemului, instituție care a devenit Agenția Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului. Mulți dintre membrii personalului acestei agenții și liderii de la nivel județean au participat la vizite de studiu în Statele Unite ale Americii. Toți s-au întors cu o nouă viziune, cu entuziasm și o mai mare deschidere spre schimbarea sistemului. Unii dintre membrii ONG-urilor care se luptau cu vechile mentalități ale autorităților locale din domeniul protecției copilului își amintesc că au rămas surprinși de schimbarea radicală de mentalitate a personalului agenției și disponibilitatea acestuia de a

accepta diferitele servicii alternative pe care organizațiile societății civile le propuneau pentru îmbunătățirea situației copiilor instituționalizați.

Sistemul s-a transformat dintr-unul controlat la nivel central de șase ministere într-un sistem descentralizat, în cadrul căruia serviciile erau coordonate la nivel de județ. Au fost înființate direcții generale de asistență socială și protecția copilului în toate județele țării și au fost operate schimbări legislative și de reglementare importante în domeniul protecției drepturilor copilului. Obiectivul principal a fost reducerea numărului mare de copii instituționalizați și a orfelinatelor de stat în favoarea creării de servicii centrate pe familie, în cadrul comunității. În 2001 a luat naștere programul ChildNet, un parteneriat româno-american, care a oferit cadrul necesar pentru continuarea reformelor în sistemul de protecție a copilului și pentru dezvoltarea de servicii noi de protecție integrate la nivelul

comunității locale. O schimbare revoluționară a fost înregistrată atunci când fostul sistem de protecție a copilului controlat exclusiv de stat a lăsat locul unuia în care sunt implicate sute de organizații neguvernamentale. Programul ChildNet a oferit finanțări nerambursabile și a pus la dispoziție asistența experților pentru a sprijini dezvoltarea celor mai active ONG-uri din acest important sector social.

Statisticile naționale indică faptul că numărul copiilor din instituții a scăzut de la 170.000 în 1990 la aproximativ 26.000 în 2007, în timp ce numărul copiilor care primesc servicii sociale integrate în comunitate a crescut de la zero la 65.000 în aceeași perioadă. Numărul copiilor instituționalizați în scădere dramatică și condițiile de trai oferite celor rămași în aceste instituții considerabil îmbunătățite, demonstrează că România face progrese semnificative, ca țară ce pune bunăstarea copiilor și sprijinirea familiei în vederea prevenirii abandonului în centrul politicilor sale sociale.

REÎNFIINȚAREA PROFESIEI DE "ASISTENT SOCIAL"

Serviciile sociale de calitate presupun, mai presus de toate, personal calificat care să poată elabora și implementa programe adecvate și eficiente, care să poată conduce agenții guvernamentale competente, sau să îndrume ONG-urile și reprezentanții comunității în domeniul asistenței sociale. În anii '30, în România a existat un bun sistem de formare a specialiștilor în asistență socială. Însă acest sistem a funcționat doar până în 1969, atunci când comuniștii au desființat atât învățământul de specialitate cât și profesia de asistent social. Lipsa specialiștilor din domeniul social a avut un impact major asupra fenomenului abandonului, asupra modului în care copiii erau tratați

în instituțiile de stat, sau a soluțiilor identificate pentru copiii aflați în asemenea situații.

În 1991, cu ajutorul universităților din Statele Unite ale Americii și Europa, trei facultăți din România au început să organizeze programe de specializare în asistență socială pentru tinerii doritori să contribuie la reformarea sistemului românesc de asistență socială. În scurt timp programul a fost extins la nivel universitar. Universitatea din București a organizat mai multe programe de studii aprofundate în acest domeniu, dintre care unele pun accent pe management și politici publice, precum și un program de doctorat în sociologie pentru asistenții sociali. În prezent, zece facultăți de stat și particulare oferă programe de studii superioare, în fiecare an absolvind peste 900 de specialiști în asistență socială.

Voluntarii înscriși într-un comitet comunitar reabilitând un centru de zi

Cu sprijinul oferit de guvernul american, asistenții sociali au înființat în anul 2002 Federația Națională a Asistenților Sociali din România.

Statutul acesteia include elaborarea și revizuirea periodică a codului etic pentru activitatea de asistență socială. În prezent, asistenții sociali joacă un rol din ce în ce mai important în asigurarea serviciilor de protecție socială pentru toți românii.

ÎNFIINȚAREA SERVICIILOR SOCIALE PENTRU COPII LA NIVEL COMUNITAR

În întreaga țară au fost înființate la nivel de comunitate peste 400 de servicii care oferă asistență copiilor abandonați sau aflați la risc de separare de familie. Diversitatea acestor servicii este impresionantă și demonstrează încă o dată faptul că serviciile sociale integrate la nivel comunitar sunt nu doar mult mai bune pentru copii, dar presupun și cheltuieli mai mici decât sistemul rezidențial de protecție a copilului.

Încă din 2002 în peste 1000 de comunități au fost înființate comitete comunitare consultative care sprijină serviciile sociale oferite copiilor și familiilor acestora. Unele dintre aceste comitete au fost înființate de ONG-uri, altele de Biserica Ortodoxă Română. Comitetele aduc laolaltă oameni de afaceri locali, medici, profesori, polițiști, funcționari publici, dar și numeroase alte resurse locale care pot preveni separarea copilului de familia sa. Mii de familii au fost ajutate în acest mod.

Numai în primii doi ani de activitate comitetele comunitare din județele Tulcea și Vâlcea au intervenit pentru a împiedica instituționalizarea unui număr de 532 de copii. Toți acești copii au rămas împreună cu familiile lor. Comitetele au contribuit și la reintegrarea în familie a aproximativ 100 de copii instituționalizați. Prin rezultatele obținute, aceste comitete au devenit un model de organizare a comunității pentru susținerea asistenței sociale pentru copil și familie.

La nivel local, alături de comitetele comunitare, activează ONG-urile, multe dintre ele relativ nou înființate. Acestea, cu sprijinul guvernului american, au dezvoltat o gamă largă de servicii comunitare, inclusiv de prevenire a abandonului copilului. Unele dintre aceste ONG-uri facilitează tranziția de la marile centre de plasament la module mai mici, de tip familial, ca o etapă intermediară a reformei sistemului și a închiderii marilor instituții de stat. Altele oferă consiliere familiilor care se confruntă cu riscul de a-și abandona copiii, sau femeilor însărcinate care prezintă acest risc, recomandându-le servicii de planificare familială după naștere. ONG-urile au înființat centre de zi, centre maternale, centre rezidențiale, grupuri de consiliere și sprijin pentru părinți, precum și programe educaționale pe probleme de sănătate. Adolescenții cu vârste cuprinse între 16 și 18 ani pe cale să părăsească sistemul de protecție pot beneficia de programe de formare a deprinderilor de viață independentă oferite de ONG-uri. Aceste programe oferă viitorilor adulți posibilitatea de a se integra ușor și de a deveni membri utili ai comunității, reducând astfel riscul ca acești tineri să devină victime ale traficului de persoane ori ale consumului de substanțe stupefiante.

O NOUĂ VIAȚĂ PENTRU O TÂNĂRĂ FAMILIE

În Dealu Mare, un sâtc din județul Botoșani, o mamă de 15 ani se afla într-o situație disperată din care nu vedea nici o soluție de ieșire. În 2003, Elena, elevă în clasa a zecea, tocmai născuse o fetiță. Tatăl, în vârstă de 23 de ani, locuia într-o altă zonă a țării și refuzase să le ajute. Familia Elenei le respinsese pe tânăra mamă și bebelușul ei, cele două ajungând astfel să locuiască într-o casă ce stătea să se prăbușească. Cuprinsă de disperare, Elena a solicitat autorităților locale să îi ia copilul în îngrijire. La trei săptămâni de la naștere, fetița a intrat într-un centru de plasament de stat, iar Elena s-a reîntors la părinții ei și a reînceput școala.

Elena împreună cu familia ei

În luna octombrie 2004, un ONG local a primit o finanțare sub programul ChildNet pentru a oferi servicii de prevenire a abandonului nou-născuților și copiilor mici. Autoritatea locală pentru protecția copilului le-a menționat cazul Elenei. Imediat, echipa ONG-ului a căutat-o pe Elena. Deși provine dintr-o familie cu probleme, tânăra s-a dovedit extrem de afectuoasă, dorindu-și să locuiască cu fetița ei și să aibă o viață diferită de cea a părinților ei. Ea a acceptat consilierea și ajutorul oferite de ONG.

Această licărire de speranță a sporit atunci când tatăl s-a întors pe neașteptate pentru a locui cu familia lui. Cu ajutorul ONG-ului, tânăra familie și-a construit o cameră separată în casa părinților Elenei. După ce direcția pentru protecția copilului a văzut camera, s-a decis că fetița se poate reîntoarce acasă alături de părinții ei. Acum familia trăiește fără sprijin financiar, iar Elena și soțul ei muncesc la o fermă agricolă din localitate.

AJUTÂND COPIII SĂ RĂMÂNĂ ÎN FAMILIILE NATURALE

În satul Pungghina din județul Mehedinți, mulți copii sunt subnutriți. Tinerele mame nu au experiență în îngrijirea copiilor. Cu finanțarea obținută în cadrul programului ChildNet, o organizație neguvernamentală a înființat un centru de zi în care 24 de tinere mame dobândesc acum deprinderile de bază pentru îngrijirea copiilor.

Centrul mai oferă și servicii de zi, astfel încât tinerele mame să poată munci.

După cum declară coordonatorul acestui program, "parteneriatul pe care noi l-am format cu Biserica Ortodoxă și autoritatea locală reprezintă un mod eficient de

reintegrare a copiilor în familiile lor naturale. Rețeaua noastră de asistenți sociali și grupurile de sprijin comunitar oferă soluții alternative la plasament pentru copiii abandonați și cei aflați la risc de separare de părinți."

Ca urmare, procentul copiilor abandonați plasați în instituții a scăzut cu 90% în doar doi ani.

TINERI ÎN TRANZIȚIE, IAȘI

Când adolescenții care au trăit toată viața în centre de plasament devin adulți, trebuie să se descurce pe cont propriu. Din păcate, ei nu sunt pregătiți pentru a putea traversa perioada de tranziție spre o viață adultă. Ca urmare, mulți dintre ei se implică în activități dubioase și intră în conflict cu legea.

Un ONG din Iași, beneficiind de o finanțare oferită de Guvernul American și în parteneriat cu autoritatea locală pentru protecția copilului, a creat o rețea de familii care găzduiesc tineri crescuți în instituții de stat. Gazdele le învață deprinderile de bază atât de necesare pentru a se integra în comunitate. Angela Chiran, gazda a două fete de 18 ani, vorbește despre progresele făcute de acestea. "Când au venit nu știau nici să dea drumul la aragaz. În doar câteva luni au învățat să gătească, își pregătesc pachetul pentru

serviciu, își spală și își calcă hainele. "ONG-ul a sprijinit-o pe dna. Chiran să le găsească fetelor un loc de muncă.

După ce tinerii încep să câștige un salariu, ei încep să contribuie la cheltuielile de hrană și locuință. Treptat, ei reușesc să se întrețină singuri, învățând să își chibzuiască bugetul și să se adapteze la viața de adult.

Marilena, o tânără care participă la acest program povestește cum a învățat să facă croitorie, a găsit un loc de muncă și acum contribuie la cheltuielile casei. Își calcă hainele, își pregătește masa și face cumpărături, având preocupări pe care tinerii de vârsta ei le apreciază.

CÂTEVA DINTRE REZULTATELE PARTENERIATULUI ROMÂNNO-AMERICAN DIN DOMENIUL PROTECȚIEI COPILULUI

- Numărul copiilor instituționalizați a scăzut de la 170.000 în 1990 la 26.000 în 2007.
- Numărul instituțiilor de stat care adăposteau peste 100 de copii a scăzut de la peste 700 în 1990 la 27 în anul 2007.
- Peste 65.000 de copii beneficiază acum de servicii în cadrul familiei sau în familiile asistenților maternali profesioniști.
- Peste 10.000 de specialiști în protecția copilului au fost pregătiți, acum contribuind la serviciile de protecție integrate în comunitate.
- Finanțarea oferită de guvernul american a asigurat servicii la nivel comunitar unui număr de peste 25.000 de copii și familiilor lor în 38 de județe și în municipiul București.
- În peste 1.000 de comunități au fost înființate comitete comunitare pentru sprijinirea serviciilor de protecție socială.
- Douăzeci de standarde minimale de calitate pentru prestarea serviciilor de protecție a copilului au fost legiferate și au devenit obligatorii.
- ONG-urile sprijină familiile a peste 600 de copii seropozitivi, mulți dintre aceștia reîntorcându-se în școlile publice.

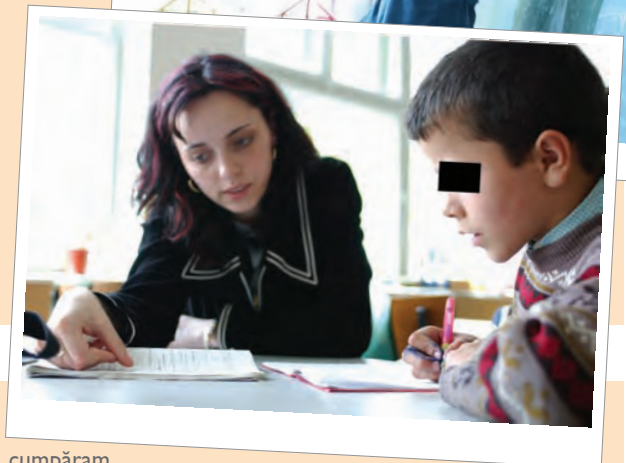
Printre grupurile sociale aflate la risc și care beneficiază de sprijinul oferit de ONG-uri se află comunitatea romă, care se confruntă cu cele mai grave probleme sociale. Printre acestea se numără nivelul redus de educație al copiilor comunităților roma. Conform unora dintre estimări, nu mai puțin de 90% din copiii de etnie romă abandonează școala înainte de a încheia clasa a cincea. Fără educație, copiii roma sunt dezavantajați atunci când, ajunși la vârsta adultă, sunt în căutarea unui loc de muncă. Se perpetuează astfel un ciclu al sărăciei în care trăiesc majoritatea membrilor acestei minorități etnice.

Cu sprijinul oferit de Statele Unite ale Americii, mai multe organizații române depun eforturi susținute pentru a aduce copiii minorității romă în școli. Prejudecățile sunt încă mari, la fel ca și reticența comunității roma. Însă primii pași au fost deja făcuți.

DE PE BĂNCILE UNUI PARC PE BĂNCILE ȘCOLII

Claudiu, un băiețel de 13 ani care trăia împreună cu familia sa prin parcuri publice, stații de autobuz și adăposturi improvizate, își amintește de primele sale zile în școală. "Învățam bine și ar fi trebuit să iau și premiu. Vroiam să fiu primul în clasă. Însă dorința nu mi s-a împlinit. Nu am mai putut merge la școală pentru că nu mai aveam bani deloc și am fost evacuați din camera în care locuiam cu toții."

Un asistent social a aflat despre Claudiu de la paznicul unui parc. Asistentul social a ajutat familia lui să găsească o nouă locuință. Acum Claudiu este elev în clasa a cincea și foarte fericit că s-a putut reîntoarce la școală. "Am prieteni care vorbesc cu mine. Vreau să fiu un elev model și să devin constructor de mașini."

DE LA SĂRĂCIE LA AUTORITATE

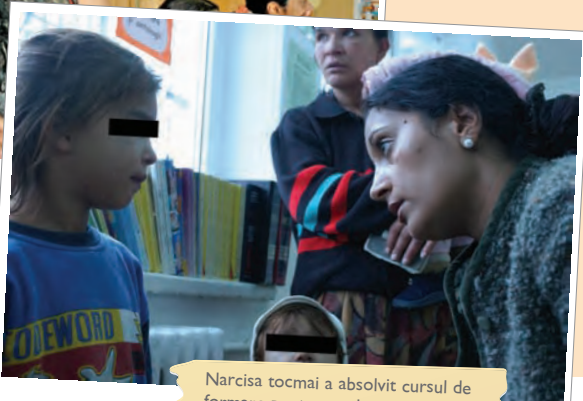
Narcisa Cumpăna, cea mai mare dintre cei opt copii ai unei familii roma, a fost forțată să se mărite la vârsta de 16. A avut proprii ei copii pe când era doar o adolescentă.

"Uneori cerșeam, alteori adunam fier vechi", își amintește cu tristețe Narcisa. "Cu banii pe care îi strângeam le

cumpăram fetițelor mele lapte și pâine." Având doar opt clase, orizontul ei era limitat.

La vârsta de 23 de ani a intrat într-un program derulat de Fundația Ovidiu Rom (un ONG ce a beneficiat de finanțare americană) care ajută femeile de etnie romă să deprindă abilități profesionale de bază. Pentru Narcisa, pregătirea i-a asigurat primul său loc de muncă ca ajutor-profesor. "Când am văzut pentru prima dată clasa de copii, mi-a venit să plâng. Am simțit că ceva mi s-a rupt înlăuntrul. Văzusem acei copii cerșind pe stradă, iar acum erau la școală." Când a văzut ce făceau acei tineri, Narcisa a hotărât să urmeze aceeași cale. S-a înscris la un liceu ce organiza la sfârșit de săptămână cursuri pentru adulți și care, la fel ca și primul ei program de pregătire la care a participat, funcționa grație sprijinului american. Nu numai că se descurca foarte bine la școală, dar a învățat și limba engleză și a obținut un post de asistentă medicală la un spital din orașul ei natal, Bacău.

Pe măsură ce nivelul ei de educație a avansat, poziția în

Narcisa tocmai a absolvit cursul de formare pentru mediatori sanitari

comunitate a devenit din ce în ce mai importantă - pentru unii. Alții, cei care credeau că femeile de etnie romă trebuie să se dedice doar familiei, au făcut tot posibilul ca Narcisa să afle ce înseamnă a fi disprețuit și batjocorit. Ea însă nu s-a lăsat și a devenit mediator sanitar pentru comunitățile de romi, asigurând astfel o legătură între familiile sărace și școlile sau centrele de sănătate.

În 2007, ea a fost admisă la Facultatea de Pedagogie de la Universitatea din Bacău. Acum este primul membru al familiei sale care frecventează cursuri universitare. Odată absolvită această facultate, Narcisa își dorește să devină profesoară.

"În clasa mea de la liceu eram singura de etnie romă. Am simțit atunci că trebuie să îmi demonstrez mie și celorlalți că sunt în stare de mai mult."

În același timp, în București, o altă femeie provenind dintr-un mediu similar, a beneficiat de avantajele oferite de același program pentru a ieși din sărăcie.

Alina Stoican creștea un fiu de șase ani și un nepot de 15 ani când s-a înscris la un curs de pregătire profesională. Cu ajutorul unui consilier, a reușit să obțină un post de cameristă la Hotelul Hilton din București. După 10 luni, a

văzut un anunț pentru un post de centralistă, disponibil în companie. Având o înclinație specială pentru limbi străine, a aplicat pentru postul respectiv, a susținut un interviu în limba engleză și a fost promovată ca telefonistă. Un an mai târziu a

fost din nou promovată recepționistă, dărâmand astfel zidul prejudecăților care ținea membrii comunității de romi departe de posturile din cele mai bune hoteluri.

Acum ea întâmpină cu mândrie vizitatori din întreaga lume și reprezintă un model de succes pentru alți tineri de etnie romă care sunt hotărâți să nu accepte limitele impuse uneori de sărăcie sau rasism.

Alina lucrează acum la Hilton ca operator telefonist

ÎMBUNĂTĂȚIND SERVICIILE MEDICALE PENTRU FEMEI

În 1990, presiunea pe care fostul regim comunist o exercita asupra femeilor pentru a avea cât mai mulți copii a încetat. Cu toate acestea, metodele contraceptive nu erau disponibile pe scară largă; erau destul de scumpe și puteau fi prescrise doar în spitale, de medici specialiști. Ca urmare, apăreau multe sarcini nedorite, iar consecutiv, numărul avorturilor a crescut semnificativ. Creșterea numărului de avorturi a contribuit la înregistrarea unei rate foarte ridicate a mortalității materne la începutul anilor '90. În același timp, numărul de decese înregistrate în populația infantilă depășea cu mult procentele raportate în alte țări europene. Femeile și copiii continuau să poarte povara unor servicii de sănătate necorespunzătoare și inaccesibile.

Consultanții americani au contribuit la reforma sistemului de sănătate încă din primii ani de după revoluție. Aceștia au făcut parte din echipe de profesioniști care au lucrat în diferite domenii, precum drepturile pacienților, servicii integrate de sănătate a familiei, asistență medicală

Asigurând sănătatea mamelor

Contraceptive gratuite disponibile la cabinetul medical

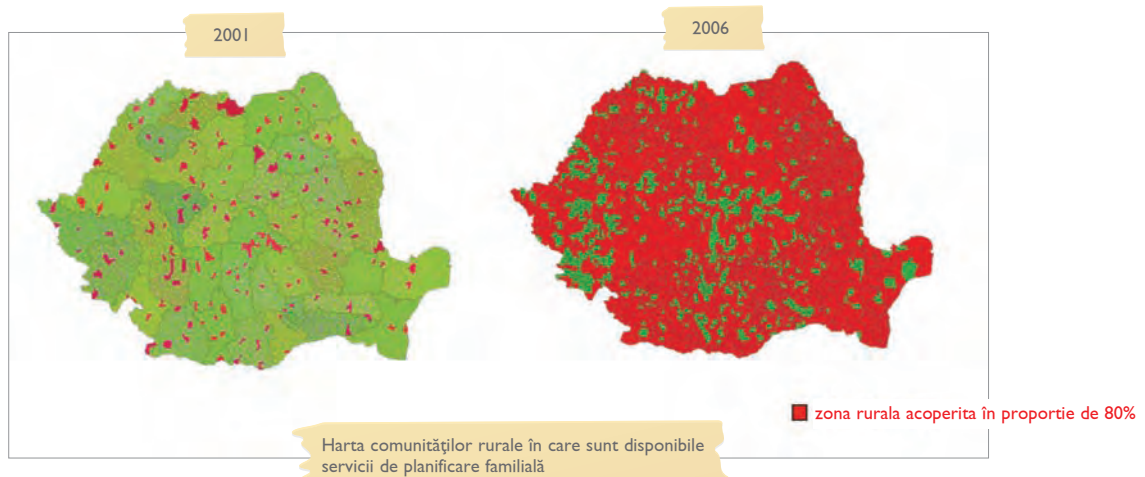
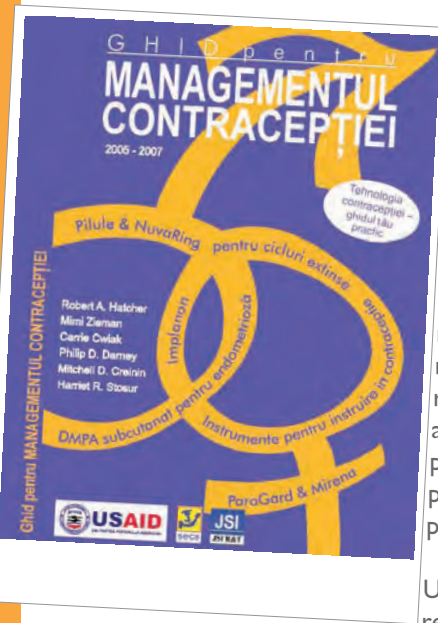
primară, costurile serviciilor din spitale, rolul asistenților medicali. Una dintre echipele de consultanți a contribuit la reforma Sistemului de sănătate, prin dezvoltarea normelor tehnice care legiferează sistemul asigurărilor de sănătate private și întăresc serviciile de asistență primară a sănătății. Proiectele finanțate de Guvernul American au promovat, în același timp, comportamente sănătoase și măsuri de prevenire menite să reducă răspândirea infecției HIV, a tuberculozei și a altor boli infecțioase.

INTRODUCEREA SERVICIILOR DE PLANIFICARE FAMILIALĂ

La începutul anilor '90, majoritatea femeilor nu aveau niciun fel de cunoștințe despre serviciile de planificare familială și nici acces la astfel de servicii. Ca urmare, ele au continuat să se confrunte cu aceeași situație, respectiv de a avea copii pe care nu își permiteau să îi crească, fiind forțate să îi lase în grija statului în marile instituții de stat. Deși îngrijirea acestor copii era o problemă în sine, adevărata problemă ce trebuia rezolvată era rata crescută a mortalității materne în urma sarcinilor nedorite sau a avorturilor.

În 2001, Ministerul Sănătății și Ambasada Statelor Unite ale Americii au semnat un memorandum prin care lua ființă Inițiativa pentru Sănătatea Familiei în România, un program ambițios care și-a propus să implementeze o strategie integrată în domeniul asistenței medicale primare, axată în principal pe creșterea accesului la și folosirea metodelor contraceptive moderne. Programul a beneficiat de contribuția ONG-urilor române din domeniu, SECS fiind un partener constant implicat în domeniul sănătății reproducerii. Inițial, programul s-a adresat în special zonelor rurale în care populația avea acces limitat la mijloacele de informare și la serviciile medicale. Ulterior, programul s-a extins pentru a cuprinde și zonele urbane sărace din orașele mari, precum și comunitățile de romi din zonele rurale. În cele din urmă, consilierea pe probleme de planificare familială a fost introdusă în maternități și în clinici.

Unul dintre cele mai importante obiective a fost integrarea serviciilor de sănătate a reproducerii și de planificare familială în sectorul asistenței primare, ca parte integrantă a serviciilor oferite în mod regulat. În urma tuturor acestor eforturi susținute, 80% din zonele rurale din România au în prezent cel puțin un cadru medical specializat - fie un doctor, fie un asistent medical - care oferă nu doar consiliere pe probleme de planificare familială, dar distribuie și contraceptive subvenționate de Guvernul României. Contraceptivele gratuite sunt disponibile pentru cei ce nu și le pot permite. Consilierea și accesul la cele mai noi informații le permit acum cuplurilor să își aleagă metoda de planificare familială dorită.

NOI MODALITĂȚI DE PLANIFICARE FAMILIALĂ

În cadrul Inițiativei pentru Sănătatea Familiei în România, mii de medici de familie, asistenți medicali, asistenți comunitari și asistenți sociali au participat la pregătiri pe tema metodelor moderne de contracepție și a problemelor pe care le ridică sarcinile nedorite.

Una dintre asistentele sociale care le explica pacienților despre metodele de planificare familială, Ionela Baișău, ne povestește: "La început femeile erau sceptice. Se temeau că dacă folosesc anticoncepționale ar putea să se îngrașe sau că

acestea nu ar fi sigure. De asemenea, multe dintre femei nu știau despre ce le vorbeam, pentru că tot ce știau până atunci se limita la avort. Acum ele înțeleg foarte bine, iar eu sunt extrem de fericită când revin la mine."

Un formator pentru populația masculină, Benone Dobre, lucrează cu mulți bărbați și le spune, "Dacă vă doriți un copil, atunci e bine să îl aveți. Însă dacă nu vi-l doriți, ar trebui să puteți controla acest lucru, nu să aveți copilul iar apoi să nu îl puteți să îl îngrijiți așa cum trebuie."

Inițiativa pentru Sănătatea Familiei în România a oferit finanțare și instruire ONG-urilor din domeniu, astfel ca ele să poată elabora și implementa campanii prin care să informeze femeile din grupuri sociale defavorizate asupra serviciilor de sănătate a reproducerii disponibile pe plan local. Campaniile publice au inclus materiale informative, broșuri, pliante, afișe, cât și sesiuni de consiliere pentru a le putea oferi sfaturi importante femeilor din maternități, din clinicile în care se efectuează întreruperi de sarcină și în dispensarele din zonele rurale.

O TELENOVELĂ PRIMEȘTE PREMIUL GLOBAL MEDIA

Jumătate de milion de femei au urmărit serialul: "Femei adevărate". Aceasta a fost prima telenovelă din România care trata subiecte de sănătate a reproducerii. Inițiativa pentru Sănătatea Familiei în România a creat și lansat serialul în care au fost abordate aspecte tipice de sănătate din viața unei femei, începând cu primul ciclu menstrual și continuând până la menopauză. Fiecare dintre cele șase episoade a fost urmat de o discuție în direct la care au participat

invitați speciali ce analizau mesajele-cheie ale telenovelei, întărindu-le cu exemple din propria experiență.

Telenovela a primit premiul Global Media 2006 pentru excelență, având un deosebit impact asupra femeilor de toate vârstele și contribuind la o importantă schimbare de mentalitate față de propria sănătate.

O ALTERNATIVĂ LA AVORT

Mariana are 29 de ani și trăiește într-o mică comunitate din nordul țării. "După ce l-am născut pe fiul meu, care nu poate merge și nici vorbi, însă nu are niciun handicap intelectual, nu am mai vrut să mai am copii".

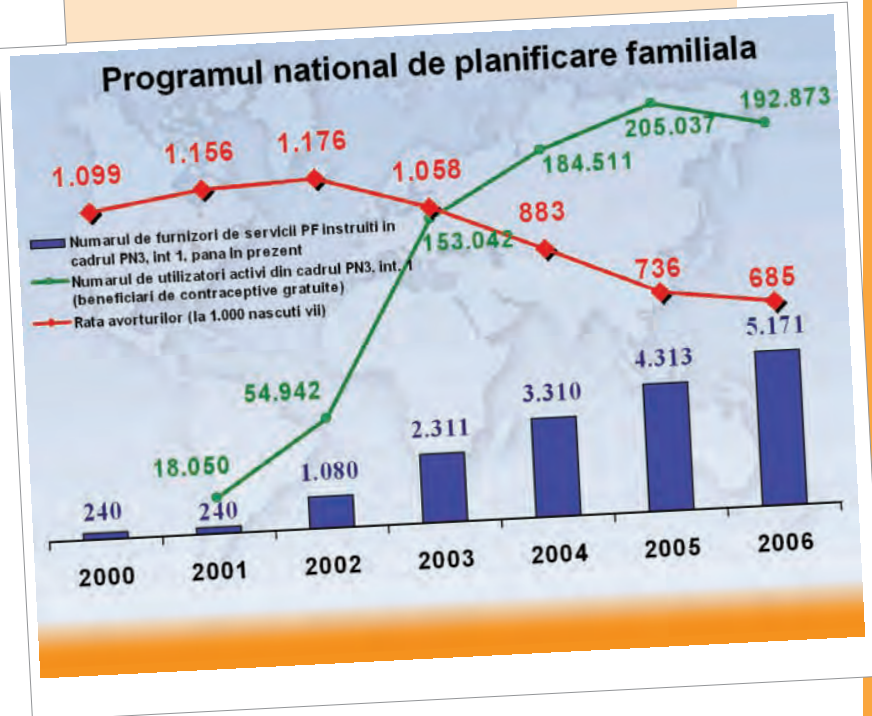
Oferind o alternativă la avort

Când a descoperit că era din nou însărcinată, a făcut un avort. Abia după avortul din 2004 a aflat că se ofereau metode contraceptive gratuite. "Nu vroiam să le iau", spune ea "pentru că mi-era teamă să nu mă îngraș."

Când Mariana a descoperit că era iarăși însărcinată, ea și soțul ei au decis să păstreze copilul. "Îmi doream un copil sănătos. Îmi era teamă, pentru că nu ne propusesem să mai avem un alt copil". Nou-născutul a fost sănătos și a împlinit visul Mariane de a-și auzi propriul copil plângând. Cu toate acestea, Mariana s-a hotărât că nu mai vrea să riște să rămână din nou însărcinată.

Ca urmare, a decis să încerce metodele contraceptive oferite gratuit la clinica din localitate. După ce i-au fost prezentate opțiunile, s-a hotărât să i se facă injecții lunare. Ea este recunoscătoare că sunt gratuite, precizând că "altfel nu mi le-aș fi putut permite."

Pe măsură ce tot mai multe cupluri folosesc acum metodele contraceptive moderne, numărul de sarcini nedorite și de avorturi este în continuă scădere.

DEPISTAREA PRECOCE A PROBLEMELOR DE SĂNĂTATE ALE FEMEILOR

În România, femeile mor de cancer de col uterin într-un număr mai mare decât în orice altă țară europeană. Inițiativa pentru Sănătatea Familiei în România, sponsorizată de Guvernul American, s-a concentrat asupra depistării precoce și prevenirii cancerului de sân și de col uterin.

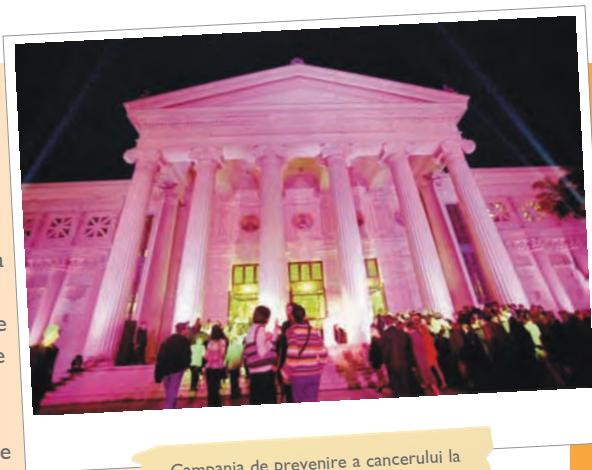
Rolul deosebit de important al prevenirii a fost prezentat sătenilor astfel încât aceștia să ajungă la medic înainte de a deveni grav bolnavi.

DEPISTARE PRECOCE

Marinela, de 40 de ani, trăiește într-o localitate îndepărtată din Poeni, în apropiere de Cluj. Ea trebuie să meargă cinci kilometri până la cel mai apropiat sat. Când a auzit despre seminarii pe probleme de sănătate care se țineau duminică, după slujbă ea s-a hotărât să participe. Într-unul dintre aceste seminarii s-a discutat despre depistarea precoce a cancerului de sân și de col uterin. Femeile au aflat astfel că în sat avea să sosească în curând o clinică mobilă pentru a le face teste de cancer de col uterin și pentru a le învăța cum să se controleze lunar pentru a depista eventuale noduli mamari.

Testele Marinelei indicau posibile probleme. Doctorul a îndrumat-o spre un medic specialist ginecolog, iar două săptămâni mai târziu țesutul afectat de pe col a fost îndepărtat. Un nodul mamar s-a dovedit a fi benign, însă medicul de familie continuă să o monitorizeze îndeaproape.

Marinela vorbește deschis despre diagnosticul și tratamentul ei. Ea reprezintă un model pentru alte femei din sat care acum se prezintă în mod regulat la examene medicale ce pot depista din timp posibile cancere.

Campania de prevenire a cancerului la sân - la Ateneul Român din București

ÎMBUNĂTĂȚIND SERVICIILE MEDICALE PENTRU COMUNITATEA ROMĂ

Populația romă este estimată oficial la 500 de mii de locuitori. Alte estimări indică însă faptul că numărul real depășește 2 milioane. Deși familiile roma au beneficiat de numeroase schimbări după înlăturarea regimului comunist, studiul privind sănătatea reproducerii efectuat în 2004 a indicat faptul că starea sănătății acestora era mult mai precară decât a restului populației. Mulți dintre membrii comunității romă nu au acces la serviciile medicale pentru că nu sunt înscrși în sistemul asigurărilor de sănătate, neavând un domiciliu stabil, acte de identificare sau un loc de muncă, iar mulți nici nu știu că există astfel de servicii de sănătate. Femeile roma rar folosesc metode de contracepție sau servicii de îngrijire prenatală. Mai mult de jumătate din femeile de etnie romă nu au fost niciodată la un control ginecologic.

Ministerul Sănătății Publice a recunoscut aceste probleme și, cu asistența oferită de Guvernul American, a înființat un corp de mediatori sanitari pentru comunitatea roma care să comunice aceste aspecte de îngrijire a familiei comunităților de romi. Mediatorii sanitari sunt femei de etnie romă plătite de autoritățile locale pentru a menține legătura dintre comunitatea lor și autoritățile locale de sănătate publică sau direcțiile de asistență socială. Însă de multe ori li se solicită să îi ajute pe oameni la rezolvarea cu totul altor probleme, cum ar fi obținerea actelor de identitate necesare pentru a putea beneficia de servicii medicale gratuite. Medicii, de asemenea, au început să înțeleagă cât de important este rolul mediatorilor sanitari pentru a încuraja romii să profite de măsurile de prevenire, precum vaccinarea, cât și de posibilitatea de a identifica și îndruma pacienții către medicii de familie pentru a-și rezolva problemele de sănătate.

Au fost pregătiți aproximativ 200 de mediatori sanitari pentru comunitățile de romi, activând acum în aproape toate județele din România. Peste 100 de medici români au participat la atelierile de lucru organizate pe tema comunicării și diversității interculturale.

Două dintre femeile roma vorbesc despre munca lor ca mediator sanitar:

Jenica Ganea, mediator sanitar - Ialomița

Din anul 2002, sunt mediator sanitar și formator pe sănătatea reproducerii și pe mediere sanitară. Până acum am format trei grupuri de mediatore din trei județe. La început a fost foarte dificil pentru că oamenii nu vroiau să vorbească despre problemele lor de sănătate. De exemplu, multe femei din comunitate nașteau acasă, la fel ca mamele sau bunicile lor. Ele nici nu vroiau să accepte posibilitatea de a merge la spital. Cu toate acestea, după un timp, oamenii au devenit mai deschiși și au început să

discute despre problemele lor. Astfel, le-am convins pe mai multe dintre femeile roma să nască la maternitate.

Într-o zi m-am hotărât să merg la Vlașca, o comunitate de romi din apropiere. Când am ajuns acolo, am observat imediat că oamenii mă priveau suspicioși. Am început să le explic despre planificarea familială și am convins câteva dintre femeile tinere să vină la școala din localitate ca să stăm de vorbă. Am fost foarte surprinsă să văd că s-au strâns aproximativ 30 de femei. Am descoperit o lume nouă, care mă fascina și care, în același timp, avea nevoie de ajutorul meu. Le-am spus că în Fetești există un cabinet de planificare familială care oferă servicii și consiliere în mod gratuit. În următoarele noastre întâlniri le-am prezentat avantajele și dezavantajele utilizării metodelor de contracepție.

Spre deosebire de ceea ce se întâmpla la început, când femeile nu aveau încredere în mine, astăzi pot spune cu mândrie ca sunt foarte respectată de ele și îmi cer părerea pentru orice problemă ar avea.

Mariana Toma, mediator sanitar- Constanța

La începutul activității mele ca mediator sanitar am întâlnit o familie de rromi musulmani cu nouă copii. Mama și fiica mai mare încercau să mă întrebe ce pot face ca să nu mai aibă copii. În timp ce eu le vorbeam despre metodele moderne de contracepție, tatăl a intrat în cameră și mi-a spus să încetez. Nu am mai avut ce să fac și a trebuit să părăsesc casa.

După un timp am avut o întrunire în comunitate ca să discutăm despre probleme de sănătate. Acolo l-am întâlnit pe același bărbat și am rămas surprinsă să aud că își schimbase atitudinea. Înțelese că era de preferat să poți preveni o sarcină nedorită decât să treci printr-un avort.

Pentru comunitățile rurale există acum mai multe opțiuni

Serviciile de planificare familială sunt disponibile din luna ianuarie 2002 în satul Sânpaul, de lângă Cluj, o localitate cu o populație numeroasă de rromi. "Se poate vedea cum existența acestor servicii a dus la scăderea numărului de avorturi," declară Laura Hâncu, unul dintre cei doi medici de familie din Sânpaul.

Maria, o femeie rroma în vârstă de 39 de ani, are un fiu și trei fiice. Maria a fugit cu iubitul ei când avea doar 14 ani. "Pe atunci nu vroiam să am copii", spune ea. "Sunt dintr-o familie săracă și știam cât de greu e să îi crești. "Cu toate acestea "copiii sunt viața mea," adaugă Maria. "Eu nu am putut merge la școală deoarece mama a murit, însă copiii mei merg la școală."

După nașterea ultimei fetițe, acum patru ani, Maria a început să ia anticoncepționalele oferite de clinica din Sânpaul. Maria este atât de convinsă de beneficiile planificării familiale, încât a devenit un susținător înflăcărat în comunitatea sa. "Majoritatea prietenelor mele iau acum anticoncepționale, însă eu am fost prima", povestește ea cu mândrie.

Mediatoare sanitare pentru comunitățile de romi în timpul prezentărilor

Oferind soluții pentru cei dezavantajați

SCHIMBÂND ATITUDINEA POPULAȚIEI FAȚĂ DE CEI MAI PUȚIN NOROCOȘI

În timpul comunismului, copiii și adulții cu dizabilități fizice sau intelectuale au fost închiși în instituții în care de cele mai multe ori erau total neglijați. Dar, după căderea fostului regim, au fost implementate noi sisteme de îngrijire pentru aceste persoane, fiind pregătiți specialiști în îngrijire medicală și psihologi. Criza a început să se atenueze. Mentalitățile oamenilor au început să se schimbe, deși destul de lent. La fel s-a întâmplat și cu cei ce suferă de HIV/SIDA.

ACCEPTÂNDU-I PE CEI AFECTAȚI DE HIV/SIDA

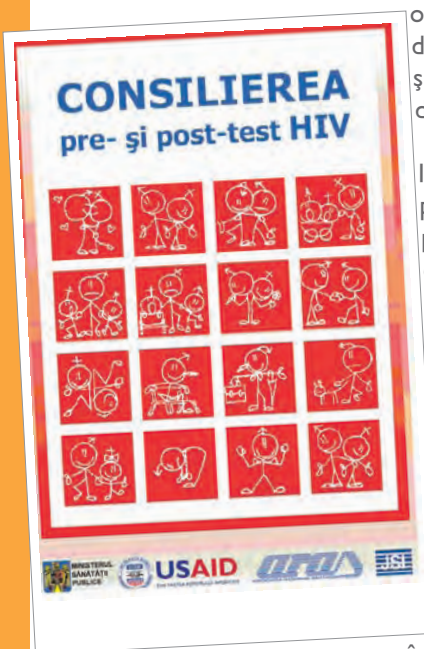
Primul caz de SIDA a fost înregistrat în România în anul 1985. Cu toate acestea, informațiile privind răspândirea acestei boli necruțătoare au fost păstrate secret timp de mulți ani. Mii de copii au fost contaminați în spitale și orfelinate. În anii '90, copiii seropozitivi erau stigmatizați și evitați de cei ce nu știau multe despre această boală. În prezent peste 7.500 de adolescenți trăiesc cu SIDA. Discriminarea și stigmatizarea la care sunt supuși le îngreunează și mai mult situația. Educația și metodele de prevenire reprezintă prima linie de apărare împotriva acestei maladii.

Inițiativa pentru Sănătatea Familiei în România a lansat mai multe campanii de informare publică pe radio și televiziune pentru a le comunica oamenilor cum trebuie să se protejeze, ei înșiși, cât și pe cei pe care îi iubesc, și cum să lupte împotriva discriminării celor infectați cu HIV. Asociația Română AntiSIDA, o organizație neguvernamentală, în colaborare cu Ministerul Sănătății și beneficiind de sprijinul experților americani, a elaborat un manual pentru Consilierea pre- și post-testare HIV. Manualul este acum folosit în cadrul mai multor programe derulate în întreaga țară.

Un alt parteneriat format între Biserica Ortodoxă Română și consultanți americani promovează un comportament social responsabil în rândul tinerilor, întărind capacitatea grupurilor constituite la nivelul comunității pentru a putea aborda mai eficient probleme precum HIV/SIDA, violența domestică și alte subiecte conexe. Biserica se implică activ în combaterea stigmatizării celor infectați cu HIV. Biserica din România a inițiat activități la care participă deopotrivă copii seropozitivi și copii sănătoși. Astfel, ei cântă împreună în corul bisericii sau iau parte la activități extrașcolare. Unul dintre participanți a remarcat:

"Nu am observat nicio diferență între noi, niciun pericol: cu toții împărtășim aceleași visuri, suntem cu toții binecuvântați cu darul vieții, iar faptul că unii dintre noi au această boală se datorează unui accident nefericit."

De asemenea, Biserica și școlile au înființat în întreaga țară cluburi IMPACT pentru tineret pentru a încuraja voluntariatul și serviciul în slujba comunității. Cluburile inițiază acțiuni pentru prevenirea HIV/SIDA, a violenței domestice sau pentru rezolvarea altor probleme sociale, ajutând astfel tinerii să ia decizii responsabile, să reziste presiunii anturajului dar și să aibă compasiune și toleranță față de cei cu care soarta a fost mai aspră.

INFORMAREA COMUNITĂȚII DESPRE HIV/SIDA

Părintele Florea Aurel din satul Ocolna, județul Dolj, ne spune: "Este un sat cu o numeroasă populație de romi și un nivel foarte scăzut de educație. Practic suntem izolați și astfel nu avem contact cu niciun fel de informații despre HIV/SIDA. În comunitate există mai multe cazuri de HIV/SIDA."

Satul are un comitet filantropic activ înființat cu sprijinul oferit de Statele Unite ale Americii. Comitetul reunește preoții din zonă și membrii Centrului Județean pentru Prevenirea Bolilor cu Transmitere Sexuală, precum și alți voluntari dornici să organizeze acțiuni pe tema HIV/SIDA. Printre voluntari se numără directori de școală, profesori,

reprezentanți ai consiliului local, medici de familie, polițiști și alți membri ai comunității. În luna noiembrie 2006, voluntarii au cules date, au analizat situația pe plan local, au distribuit materiale informative și au organizat mai multe discuții cu familiile de romi. Pentru mulți dintre voluntari aceasta a fost prima întâlnire cu vecinii de etnie romă.

"Am dorit să ne informăm consătenii despre HIV și stigmatizarea celor infectați cu SIDA", spune Părintele Aurel. "Mulți dintre cetățeni au fost dezinformați. Le era frică că virusul se poate transmite prin simpla atingere a unei persoane infectate. Acum știm mai multe despre această boală și cum trebuie să ne protejăm."

Vorbind oamenilor despre HIV/SIDA - pe plajă și în zonele rurale

LUMEA VĂZUTĂ PRIN OCHII MEI

Uniunea Națională a Organizațiilor Persoanelor afectate de HIV/SIDA a organizat un inedit concurs de fotografii pentru tinerii care trăiesc cu SIDA, pentru a-i ajuta să își spună poveștile lor nerostite. "Lumea văzută prin ochii mei" a combinat aceste mesaje cu fotografiile surprinse de adolescenții afectați de HIV/SIDA.

În concurs au fost înscrise 166 fotografii realizate de peste 100 de participanți din întreaga țară. Zece dintre aceștia au fost premiați, fiindu-le astfel recunoscută valoarea mesajului și a fotografiei. Evenimentul a reprezentat o oportunitate pentru tineri să își dezvolte abilități de comunicare și, în același timp, să primească recunoașterea creativității lor.

Câteva dintre fotografiile câștigătoare ale concursului:

Singurătatea poate fi cea mai grea povară

Oprește-te înainte să tragi o concluzie și să etichetezi o persoană fără vină!

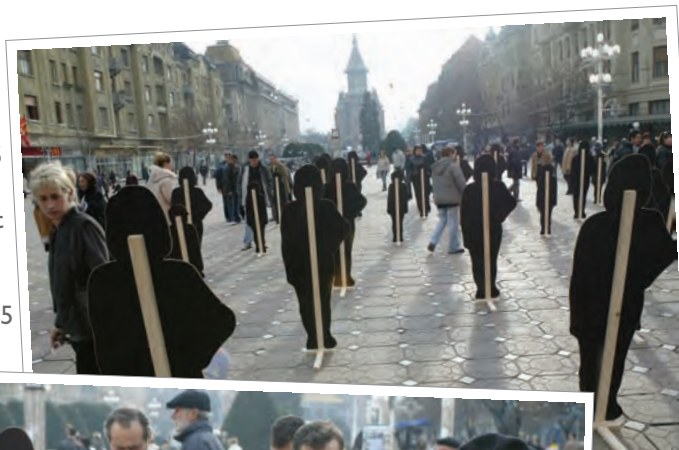

Diversitatea personalităților creează liniștea și ambianța societății

LUPTÂND CU VIOLENȚA DOMESTICĂ

Peste un sfert dintre femeile căsătorite cu vârste cuprinse între 15 și 44 de ani, intervievate în cadrul studiului privind sănătatea reproducerii efectuat în 2004 la nivel național, au indicat că au fost victimele abuzurilor verbale, fizice sau sexuale din partea partenerului pe tot parcursul vieții. Același studiu menționează că peste jumătate dintre bărbații căsătoriți, cu vârste cuprinse între 15 și 49 de ani și-au agresat verbal partenerele de viață în cursul aceluiași an. Violența domestică reprezintă o problemă generalizată în România, însă cazurile de violență sunt rar raportate sau discutate public.

În anul 2003, 30 de ONG-uri din România, beneficiind de sprijin american, au format Coaliția Națională pentru prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor. Această coaliție și-a propus să facă mai mult să ajute victimele actelor de violență domestică. Obiectivul a fost să lupte împotriva violenței domestice prin susținerea reformei legislative. În cadrul unui alt proiect, un grup de judecatori, procurori, avocați, precum și reprezentanți ai Guvernului României și ai Coaliției, cu sprijinul consultanților americani, au format un grup de lucru care a evaluat dificultățile cu care se confruntă instanțele, organele de poliție, avocații, în aplicarea legislației menite să pună capăt violenței domestice. Au fost solicitate opiniile specialiștilor din întreaga țară, pentru a obține o imagine generală și completă asupra problemelor. Discuțiile s-au finalizat cu propunerea unei noi legi privind violența domestică.

Expoziția martorelor tăcute în sprijinul victimelor violenței domestice

Violența domestică văzută prin ochii unui copil

ASISTENȚA ACORDATĂ CELOR CU DIZABILITĂȚI FIZICE ȘI INTELLECTUALE

Pe măsură ce persoanele cu dizabilități fizice și intelectuale au ieșit din umbra în care fuseseră ascunse timp de aproape jumătate de secol, un număr din ce în ce mai mare de organizații și grupuri constituite la nivel de comunitate le oferă ajutorul.

O astfel de organizație se află în localitatea Bragadiru, una dintre suburbiile Bucureștiului. În fosta casă de cultură construită în timpul regimului comunist, Fundația Motivation din România operează un centru bine pus la punct pentru cei ce nu se pot deplasa fără un scaun rulant. În clădirea în care odinioară cei aflați în scaune rulante nu puteau intra, o mulțime de tineri în scaune rulante participă acum la diferite activități, la ședințe de terapie, unii îndeplinind sarcini administrative, iar alții având funcții de conducere în Fundația Motivation.

Un tânăr care în urma unui accident auto nu își mai poate folosi partea inferioară a trupului, vine în mod regulat la sala de terapie a Fundației pentru a-și putea recăpăta mobilitatea prin exerciții riguroase executate sub supravegherea unui kinetoterapeut. Mama tânărului îl însoțește de fiecare dată, pentru a învăța exercițiile și a-și putea ajuta fiul acasă. Doi tineri nedeplasabili învață cum să manevreze scaunul rulant pentru a urca și coborî o rampă. Cel mai experimentat îl învață pe novice. În preajma lor, sportivi în scaune rulante se strâng în jurul unei mese de ping pong, trimițând cu forță mingiile de la unul la altul.

La Motivation persoanele cu dizabilități fizice vin din întreaga țară și locuiesc în module de tip familial unde reușesc să dobândească deprinderile necesare pentru o viață independentă. Sub îndrumarea unui instructor, ei gătesc, spală vasele, fac curat și îndeplinesc diverse alte treburi casnice. Trecerea de la o viață total dependentă de cineva la un trai independent reprezintă de cele mai multe ori o schimbare dramatică.

Pentru a învinge prejudecățile și a reuni întreaga comunitate, Fundația a încurajat copiii din Bragadiru, cei care nu au dizabilități, să participe la cursuri de informatică, la ore de dans, ori să joace tenis de masă sau biliard. Toate aceste activități au devenit în scurt timp o obișnuință a locului, copiii povestind cu entuziasm familiilor lor despre "o doamnă drăguță în fotoliu rulant care ne învață cum să lucrăm la calculator." Toate acestea au schimbat atitudinea localnicilor față de cei ce înainte erau ignorați cu o dureroasă consecvență.

Întrucât mulți dintre cei cu dizabilități fizice nu dispun de facilitățile de bază necesare pentru a putea ieși din casă, respectiv un scaun rulant, Fundația Motivation a deschis un atelier pentru producția scaunelor rulante, beneficiind de sprijinul oferit de Guvernul American. Lucrătorii din atelier sunt ei înșiși utilizatori de scaune rulante, proiectând și construind echipamentele indispensabile pentru cei cu dizabilități motorii. În atelier se produc circa 60 de scaune rulante lunar, iar până în prezent au fost distribuite peste 1,500 în România și în Republica Moldova.

CONTRIBUIND LA RECUPERAREA COPILOR CU NEVOI SPECIALE

Bethany/România, un ONG din Timișoara, în parteneriat cu Direcția locală de asistență socială și protecția copilului, oferă soluții de recuperare pentru copiii cu nevoi speciale din centrele de plasament de stat. Cu sprijinul oferit de poporul american, Fundația a înființat o rețea de asistenți maternali ce participă la cursuri speciale de pregătire pentru a putea lucra cu micuții ce au nevoie de o îngrijire specială. În timpul zilei, copiii și asistentele maternale participă la activitățile desfășurate în centrul de zi, unde fizioterapeuți profesioniști îi învață să facă exerciții de stimulare senzorială. Apoi copiii se întorc acasă, în familiile

asistenților maternali, ce sunt gata să răspundă nevoilor lor și să îi înconjoare cu dragostea și protecția oferite de o familie adevărată.

Una dintre asistentele maternale de la centrul de zi are în îngrijire un băiețel de trei ani cu dizabilități intelectuale. Ea remarcă importanța exercițiilor pe care le face micuțul. "Acest program le oferă copiilor șansa unei vieți mai bune. Venim aici pentru a-l ajuta pe micuț să aibă acces la îngrijire profesională. Acasă încercăm să îi oferim dragostea și grija de care are atâta nevoie."

Tineri exersând pentru a-și recăștiga mobilitatea

Persoane cu dizabilități fizice construind scaune rulante la atelierul Fundației Motivation din Bragadiru

ASOCIAȚIA SFÂNTA ANA ARE GRIJĂ DE PERSOANELE CU HANDICAP SEVER

În 1996, familiile copiilor cu autism și dizabilități intelectuale severe ce nu sunt acceptați în alte forme de îngrijire, au înființat Asociația Sf. Ana în parteneriat cu școala specială nr. 10 din București. Programul ChildNet a acordat asociației două finanțări nerambursabile pentru a putea dezvolta mai multe servicii inovatoare.

Cu primul grant, asociația a lansat programul "Împreună la șfârșit de săptămână". Copiii și părinții lor au mers în excursii la munte, la restaurant ori în parc, unde au putut să se joace împreună într-un mediu diferit. Acest program a ajutat părinții să depășească reținerile de a-și scoate copiii din casă și să aibă activități normale ca toate celelalte familii. Cel de-al doilea grant a fost folosit pentru finanțarea serviciilor de zi și a cursurilor speciale pentru tineri.

Copiii de la centrul de zi al Asociației "Sf. Ana" sub stricta supraveghere a asistenților sociali

Unul dintre beneficiarii programului, un băiat de 16 ani cu retard sever și paralizie cerebrală nu putea interacționa cu alte persoane. Însă în câteva luni a putut să comunice cu ceilalți elevi și cu personalul asociației. Un alt băiat cu autism nu putea merge la școală pentru că nu suporta prezența altor copii. Cu toate acestea, după un an și jumătate petrecut la Sf. Ana, el a putut fi transferat la o școală specială.

Personalul de la Sf. Ana vorbește însă cu o mândrie specială despre progresele făcute de o fată de 19 ani. Ea fusese la o școală specială, însă după ce a împlinit 18 ani și a ieșit din sistem, nu mai beneficia de ajutor de specialitate. La centru ea și-a dezvoltat încrederea în forțele proprii devenind "purtătorul de cuvânt" neoficial al Asociației. Centrul dispune de 32 de locuri pentru copii, însă echipa de specialiști are cea mai mare satisfacție la "absolvire", atunci când elevii lor pot merge la o școală specială sau să se integreze în comunitate.

SPRIJININDU-I PE SPORTIVII CU NEVOI SPECIALE

În 2001, un grup de români a înființat Fundația Special Olympics România pentru a le oferi și persoanelor cu dizabilități din România aceleași oportunități de care se bucurau beneficiarii programelor Special Olympics din întreaga lume. În 2004, fundația a primit un grant din partea Guvernului Statelor Unite ale Americii.

Competițiile sportive sunt extrem de importante pentru participanți și părinții acestora, dar în aceeași măsură sunt importante și pentru marele public, oferindu-i astfel ocazia de a vedea ce pot face de fapt cei denumiți cu cinism și obtuzitate "handicapați". Schimbarea mentalității publicului a fost una dintre cele mai importante realizări ale programului Special Olympics.

În scurta sa existență, Special Olympics România a înflorit, organizând numeroase evenimente și devenind bine-cunoscută în întreaga țară, în ciuda resurselor sale limitate. În cadrul mișcării internaționale Special Olympics, România participă la dezvoltarea de noi inițiative ce reunesc copiii cu dizabilități și copiii normali în diferite activități sportive. În iunie 2007, Special Olympics România a organizat la București prima competiție sportivă de atletism unificat din regiune, care a reunit aproape 100 de sportivi cu și fără dizabilități pentru trei zile de întreceri sportive între prieteni.

JOCURILE PRIETENIEI, CONSTANȚA 2005

Peste 500 de sportivi din nouă țări au participat în anul 2005 la Jocurile Prieteniei Special Olympics organizate la Constanța. La ceremonia de deschidere au participat nu doar sportivi, antrenori, organizatori și voluntari, dar și 1000 de elevi de liceu și studenți care au reprezentat o adevărată punte de legătură între copiii și tinerii cu dizabilități și cei fără dizabilități, cât și familiile acestora. Competițiile au fost apreciate de antrenorii, membrii familiilor participanților și echipele Special Olympics din Europa și Eurasia ca cele mai bune întreceri sportive ce au avut loc în Europa în ultimii ani. La organizarea jocurilor și-au adus contribuția peste 600 de voluntari.

Flacăra olimpică a Jocurilor Naționale Special Olympics de la București, 2004

Sărbătorind victoria în Jocurile de larnă de la Nagano, Japonia- 2005

Jocurile Prieteniei, Constanța-2005

SALUTÂNDU-I PE SPORTIVII SPECIAL OLYMPICS

Înainte ca mișcarea Special Olympics să ajungă în România, tinerii cu sindrom Down precum Șerban Nicolescu și Ioana Ciobanu nu aveau nicio posibilitate să își demonstreze numeroasele aptitudini. În timpul regimului comunist erau de multe ori izolați și ridiculizați. Însă de atunci mentalitatea oamenilor s-a schimbat încet.

Șerban, în vârstă de 25 de ani, locuiește cu familia sa în București. În anul 2002 el a participat pentru prima dată la activități organizate în cadrul programului Special Olympics. Fiind un tânăr viguros, a descoperit că este un bun alergător, în special în cursa de 50 de metri. O nouă lume i s-a deschis, schimbându-i viața. În anii ce au urmat a descoperit schiul. El spune că a câștigat mai multe medalii decât își poate aminti și se antrenează pentru competiția de bocce din cadrul Jocurilor Mondiale Special Olympics 2007 de la Shanghai.

Cu toate acestea, Special Olympics înseamnă pentru Șerban mult mai mult decât doar întreceri sportive. El ocupă acum funcția de asistent coordonator de proiect în cadrul Fundației Special Olympics România. Șerban are program regulat de lucru la biroul Fundației, utilizând un computer pentru a îndeplini diverse sarcini secretariale pentru mica echipă de profesioniști. Șerban este singura persoană cu sindrom Down din România încadrată în muncă.

În același timp, Ioana, ale cărei preferințe sportive sunt tenisul de masă și baschetul, a fost aleasă să reprezinte Europa ca mesager global Special Olympics. Timp de doi ani ea va călători în Europa și în lume pentru a-și împărtăși experiența sa despre ceea ce înseamnă să fii sportiv Special Olympics. Ioana spune, "M-am simțit cu adevărat aleasă." Acest cuvânt înseamnă foarte mult pentru ea. De când este mesager global, ea a apărut pe mai multe posturi de televiziune și se simte "ca un fel de vedetă".

Ioana vine din Oradea. Mama ei spune că atunci când a auzit de Special Olympics au venit la București să afle mai multe, fiind printre primii participanți la activitățile Special Olympics în România. "Suntem atât de recunoscători pentru șansa pe care Special Olympics i-a oferit-o Ioanei", spune cu lacrimi în ochi dna. Ciobanu.

Ioana oferind medalii la concursul Special Olympics "Participa" organizat la București, 2007

Șerban vorbind în fața spectatorilor adunați la concertul organizat cu ocazia cursei de rățuște Special Olympics

Ioana și Șerban la sediul Fundației Special Olympics România

SĂ FIM PREGĂTIȚI

PARTENERIAT ÎN PREGĂTIREA PENTRU DEZASTRE NATURALE

SPRIJINUL ACORDAT ÎN URMA INUNDAȚIILOR DEVASTATOARE

Apariția unor inundații de proporții în unele zone ale României nu reprezintă un fenomen neobișnuit. Guvernul răspunde de obicei prin măsuri de urgență și cu eficiență în aceste situații. Cu toate acestea, atunci când arii extinse ale țării au fost afectate în repetate rânduri de ploi abundente și furtuni puternice, așa cum s-a întâmplat în 2005 și în 2006, când multe râuri s-au revărsat, iar malurile Dunării au fost inundate în mai multe locuri, gravitatea situației a atins cote tragice. Bilanțul inundațiilor a numărat multe pierderi de vieți omenești, mii de oameni strămutați, sute de case distruse, mai multe sate ce au trebuit mutate, sute de mii de hectare de teren agricol inundate, drumuri și sute de poduri rase de pe fața pământului, alunecări de teren ce au izolat comunități întregi. Mii de oameni din întreaga Românie și-au văzut distrusă în doar câteva ore toată agoniseala de-o viață. Pagubele totale au fost estimate la câteva miliarde de dolari. Două rapoarte ale Ambasadei Statelor Unite scrise în 2005, în luna aprilie, după primul val de inundații, și respectiv în luna august, după cel de-al cincilea val prezintă gravitatea dezastrelor.

1. "Între 21-24 aprilie, 2005, ploile torențiale au lovit șapte județe din România. Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor a raportat că viiturile au distrus peste 3.700 de case din 175 de comunități și aproximativ 43.000 hectare de culturi agricole. De asemenea, 339 de poduri au fost distruse, iar 340 kilometri de drumuri județene au devenit impracticabile. ... apa potabilă și curentul electric au fost întrerupte. Drumurile și căile ferate sunt, de asemenea, inundate... O persoană a decedat, iar alte 3.350 au fost evacuate din locuințe."

2. "Ploile căzute la sfârșitul săptămânii (23 august) au lăsat în urmă dezastru... 31 din 42 de județe au fost afectate de vânturi puternice, inundații și ploi torențiale; în întreaga țară se înregistrează pagube. ... inundațiile din august au afectat 547 de comunități din întreaga țară și s-au operat 1.473 evacuări până la această dată. Din cele 11.205 de gospodării afectate de ultimele inundații, 342 au fost distruse, iar la 2.751 structurile de rezistență au fost avariate. Viiturile au acoperit 47.000 de hectare de teren arabil și au distrus 1.542 poduri în întreaga țară. În plus, 24 kilometri de drum național, 344 kilometri de drum județean și 1.242 kilometri de drumuri rurale au fost acoperite de apă..."

Ajutoare de urgență distribuite în județul Dolj

O RAZĂ DE SOARE DUPĂ PUHOAIE

"Era pe la miezul nopții când au venit apele. Ne-am speriat îngrozitor. Apa venea umflată și repede," își amintește Liliana Tinca din satul Golesti, județul Galati. Viitura a distrus podeaua și partea de jos a pereților din casa în care locuia și a trebuit să se refugieze împreună cu familia în gara din localitate, pe un teren mai înalt.

"Când au venit apele, ne-au luat absolut totul, chiar și speranța. Însă acum ne-am recăpătat speranța!" spune Liliana. Cu materialele și asistența oferită în cadrul programului de reconstrucție locală, susținut și cu sprijinul oferit de Guvernul Statelor Unite, familia Tinca a reparat și a vărut pereții și a montat o podea nouă în casă.

În județele Olt și Dolj asistența a vizat în special copiii din zonele afectate de inundații, unii dintre ei fiind strămutați timp de peste un an. Copiii din satul Rast, cel mai grav afectat de inundațiile produse prin revărsarea Dunării au primit rechizite școlare, iar pentru cei mai mici s-a înființat o grădiniță. Mai multe școli în zonă au fost renovate și dotate cu bănci și alte articole noi de mobilier.

În primăvara anului 2006, ploile torențiale și zăpada topită din Europa Centrală și România au condus la revărsarea fluviului Dunărea și a altor cursuri de apă ce au produs inundarea a numeroase sate și sute de hectare de teren agricol.

Ambasada SUA a răspuns imediat la fiecare dintre aceste situații de urgență, oferind asistență în valoare de peste 5 milioane dolari constând atât în provizii și adăposturi, cât și asistență financiară pentru ca primăriile din satele afectate să poată reface școlile și dispensarele medicale.

Bucătărie renovată și sobă oferită prin programul de asistență al Statelor Unite

În județul Cluj, aproximativ 200 de copii din satul Iclod au acum o școală renovată și dotată cu un nou sistem de apă potabilă și grupuri sanitare. Școala din satul Moldoveni a fost, de asemenea, renovată. "Acum copiii vor putea învăța în condiții mai bune, iar nivelul de educație va crește", spune Nelu Popa, primarul din Moldoveni.

Activități organizate pentru copiii strămutați din Rast, județul Dolj

Case distruse lângă Comănești

COMĂNEȘTI REVINE LA VIAȚĂ

În 2005 și 2006 inundațiile devastatoare au lovit în repetate rânduri localitatea Comănești și satele din împrejurimile Bacăului. Sute de case au fost grav avariate sau distruse. Unele familii au fost strămutate în case noi în cartierele învecinate pentru a fi nevoite să se mute încă o dată atunci când valul de viitură a lovit din nou.

Guvernul Statelor Unite ale Americii s-a numărat printre primii donori care au răspuns situației de criză apărute, oferind alimente, articole de igienă personală, paturi, saltele și tablete pentru purificarea apei potabile. Primarul din localitate a folosit toate aceste ajutoare pentru a facilita supraviețuirea victimelor inundațiilor în adăposturile de urgență instalate în oraș.

Guvernul României, Primăria județului Bacău și multe alte organizații, printre care Biserica Ortodoxă, Crucea Roșie, ONG-urile și oameni de afaceri locali au reacționat oferind asistență de urgență în zona Comănești. Primarul a fost, din nou, cel care a coordonat desfășurarea proiectelor și a facilitat implementarea acestora. După sosirea primelor ajutoare de urgență trimise de Guvernul Statelor Unite, eforturile ulterioare s-au concentrat asupra îmbunătățirii condițiilor de locuit. Un ONG româno-american administrat fondurile necesare și, în strânsă colaborare cu consiliul local, s-a reușit reabilitarea a peste 200 de locuințe avariate și construirea a 37 de noi case pentru familiile nevoiașe ale căror locuințe fuseseră distruse de inundații.

Valoarea proiectului a fost de 770.000 dolari americani, din care suma de 220.000 dolari a fost acordată de Guvernul României, 42.000 dolari de Consiliul local din

Comănești, 490.000 dolari au fost asigurați de Guvernul Statelor Unite ale Americii, iar 16.000 dolari au fost donați de un om de afaceri local.

Unul dintre proprietarii noilor case a declarat "Imediat după ce casele noastre au fost șterse de ape de pe fața pământului vroiam să ne construim alte case tot în aceeași zonă, să fim aproape de prietenii noștri. Însă primarul ne-a spus că ne poate da pământ doar pe dealul acesta, deasupra orașului. Acum casa noastră este gata și suntem foarte fericiți pentru că locuim într-un cartier nou și curat...iar aici, sus, nu vor mai ajunge niciodată apele. Suntem foarte norocoși."

Noile case construite în Comănești în cadrul Programului pentru înlăturarea efectelor inundațiilor din România

Partenerii din Comănești reuniți pentru a înmâna cheile celor 37 de proprietari ai caselor nou construite

O SOLUȚIE SALVATOARE

Inundațiile din 2005 și 2006 au lovit de fiecare dată la sfârșitul primăverii și au distrus arii întinse din suprafețele cultivate cu cereale și alte plante tehnice. Agricultorii din zonele afectate nu sperau să mai obțină vreo recoltă și erau disperați la gândul că nu vor avea cu ce să își hrănească animalele. Două societăți americane de distribuție de semințe având filiale în România au hotărât să doneze semințe de porumb hibrid cu termen redus de recoltare pentru a-i ajuta pe cei afectați să obțină recolta la timp și un venit cu care să-și întrețină familiile și să-și hrănească animalele. Guvernul Statelor Unite ale Americii a dublat donația și, ca urmare, 6.000 de agricultori au putut replanta o suprafață de peste 8.000 de hectare.

Dorina Balan din satul Conop, județul Arad își amintește: "Când au sosit noile semințe, nu prea îmi venea să cred că vom avea o recoltă în așa scurt timp. Nu puteam observa nicio diferență față de semințele noastre obișnuite. Cum puteau să fie ele mai bune? Nu ne-a venit să credem, mie și

Un hambar plin cu porumb înseamnă suficiență hrană pentru animale pe timp de iarnă

vecinilor, că plantasem semințele cu două luni mai târziu și totuși am avut recolta la timp, și, mai mult, am avut o recoltă de 10 tone la hectar- mult mai bine decât scoteam cu porumbul nostru obișnuit."

Livius Buta, funcționar la biroul pentru agricultură din Arad, a exprimat pe scurt reacția agricultorilor din zona sa: "Practic toți cei pe care i-am vizitat sunt extrem de încântați de recolta obținută, atât din punct de vedere al calității, cât și al cantității. Cei mai mulți agricultori au scos o recoltă suficientă pentru hrana familiei și a animalelor pentru întregul an, tocmai când își pierduseră orice speranță de a mai obține ceva."

Campaniile publice pentru îmbunătățirea serviciilor medicale inițiate de autorități după apariția valurilor repetate de inundații au fost sprijinite prin programe de sănătate sponsorizate de guvernul american. Afișe, broșuri de informare și educare, precum și tablete pentru purificarea apei au fost distribuite în zonele în care fântânile au fost contaminate de apele revărsate. Personalul din centrele de intervenție rapidă ale Administrației Naționale "Apele Române" din zonele cel mai grav afectate a beneficiat de instruire și a fost dotat cu echipamente speciale, precum bărci gomflabile, pompe și generatoare pentru a întări capacitatea de reacție a instituției în situații de urgență.

Stație pentru dezinfecția vehiculelor care tranzitează județul Tulcea

Găini într-o gospodărie din Delta Dunării

PREGĂTIȚI SĂ LUPTĂM CU GRIPA AVIARĂ

Delta Dunării, cea mai întinsă rezervație de zone umede din Europa, este extrem de importantă datorită numărului mare de păsări migratoare care o tranzitează în drumul pe care îl parcurg între Asia Centrală și Africa. În octombrie 2005, păsările migratoare au adus cu ele în România și virusul ucigaș H5N1 al gripei aviare, infectând păsările domestice aflate în zona Deltei Dunării sau aproape de alte cursuri de ape. În ciuda măsurilor prompte luate de autoritățile române, virusul s-a răspândit la păsările domestice, dar nu și la oameni. Până în iunie 2006, se semnalaseră deja 170 de focare atât în Deltă, cât și în județele din centrul, estul și sudul țării.

Autoritățile aveau însă nevoie de asistență pentru a îmbunătăți atât nivelul de funcționare al laboratoarelor de testare, cât și pentru pregătirea personalului format din laboranți și medici veterinari, pentru intervențiile de urgență, obiectivul principal fiind creșterea capacității de depistare a virusului H5N1. Sprijinul acordat de Statele Unite ale Americii a constat în organizarea de sesiuni de instruire cu experți americani, donarea de echipamente pentru laboratoarele de supraveghere, contribuții la campaniile de informare publică, cât și la elaborarea unei strategii naționale de gestionare a unei posibile pandemii de gripă aviară. Valoarea totală a asistenței oferite de Guvernul american s-a ridicat la 2,4 milioane de dolari.

REZULTATE ALE PARTENERIATULUI PENTRU COMBATAREA GRYPEI AVIARE

- Două laboratoare veterinare au fost dotate cu aparatură specială pentru depistarea rapidă a genomului viral prin testul de reacție de polimerizare în lanț în timp real RT-PCR
- O sută de medici veterinari la nivel de județe au fost pregătiți pentru a putea elabora planuri de intervenție și pentru a gestiona situațiile de criză
- Două sute douăzeci de medici epidemiologi și medici veterinari din cadrul sistemelor publice de sănătate și sanitar-veterinare au participat la pregătiri pe probleme de epidemiologie, supraveghere și intervenție în caz de apariție a focarelor de gripă aviară
- De asemenea, cinci sute de primari au fost instruiți cum să împiedice răspândirea gripei aviare la nivelul comunităților din localitățile lor de origine
- Centrul Național de Referință pentru Diagnosticarea Gripei Aviare și trei centre regionale pentru boli infecțioase au fost dotate cu echipament de laborator pentru depistarea virusului gripei de origine aviară (aparatură RT-PCR și reactivii necesari), iar personalul acestora a participat la instruire de specialitate
- Personalul de supraveghere din județele cu risc ridicat de contaminare cu virusul H5N1 a fost dotat cu 4,000 de echipamente personale de protecție, fiind instruit cu privire la modul de utilizare al acestora; de asemenea au fost donate 5 aparate mobile pentru incinerarea echipamentului personal de protecție
- Campanii de educare - informare asupra măsurilor de protecție și metodelor corecte de manipulare a păsărilor domestice au fost derulate în județele afectate, grupul țintă fiind părinții și copiii din zonele rurale
- Crescătorii de păsări din principalele ferme comerciale avicole din țară au fost instruiți pentru a deprinde și aplica metode îmbunătățite de bio-securitate.

Echipament RT-PCR utilizat în laboratorul veterinar regional din Tulcea

Laboratorul veterinar pentru depistarea gripei aviare din Tulcea

Ministerul Agriculturii, responsabil pentru supravegherea păsărilor sălbatice și domestice, a solicitat asistență pentru a îmbunătăți performanțele laboratoarelor sale de testare și pentru instruirea personalului. Guvernul Statelor Unite a pus la dispoziție două sisteme de testare rapidă, RT-PCR, precum și kiturile și reactivii necesari, unul pentru laboratorul Institutului de Diagnostic și Sănătate Animală din București, iar al doilea pentru Laboratorul Veterinar Regional din Tulcea, în Delta Dunării. Mai mulți angajați ai Autorității Naționale Sanitar-Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor au participat la cursuri de formare în Statele Unite și în România. Personalul agenției, precum și crescători și producători de carne

de pasăre au fost, de asemenea, pregătiți pe probleme de bio-securitate. Au fost organizate două vizite de studiu în Statele Unite, în timpul cărora participanților le-a fost prezentat modelul de gestionare a îmbolnăvirilor la păsări aplicat în statul Delaware. Cu aceasta ocazie s-a conștientizat nevoia unei relații bazată pe încredere și strânsă colaborare între agențiile guvernamentale, industria de profil și oamenii de știință din domeniu.

Pentru a contribui la eforturile românilor de a preveni contaminarea oamenilor cu virusul gripei aviare și pentru a pregăti personal pentru gestionarea unei posibile pandemii de gripă, inclusiv de origine aviară, Statele Unite ale Americii au oferit asistență Ministerului Sănătății Publice. Personalul de specialitate din cadrul sistemului de supraveghere și din cadrul centrelor regionale de boli infecțioase au participat la programe de pregătire pe probleme de supraveghere. Centrele au fost dotate cu sisteme de analiză RT-PCR și aparate mobile destinate distrugerii echipamentului personal de protecție după utilizare. Cu sprijinul oferit de Guvernul Statelor Unite, autoritățile de sănătate publică județene au luat măsurile de prevenire necesare pentru protecția copiilor, familiilor. Au fost produse materiale de prezentare a metodelor de limitare a răspândirii virusului ce au fost distribuite medicilor de familie, primarilor și personalului din școli. S-au realizat și distribuit sute de afișe și broșuri despre măsurile de igienă care asigură protecție împotriva gripei aviare. Au fost organizate campanii speciale pentru educarea copiilor din regiunile rurale afectate precum și în orașele învecinate, comunicându-le în principal să nu se joace cu păsările moarte și cum să se protejeze în cazul izbucnirii unui focar.

MARIONETE NE AJUTĂ SĂ COMBATEM GRIPA AVIARĂ

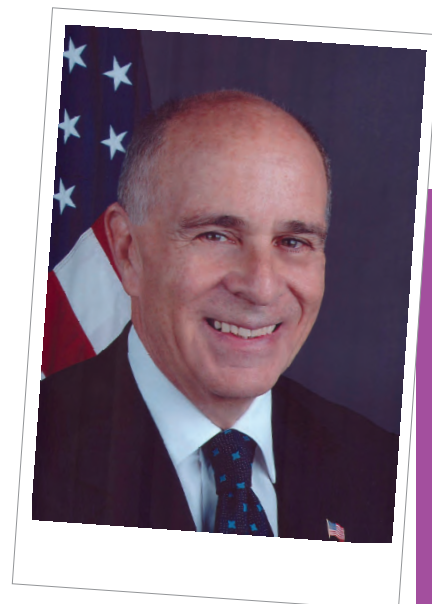
În zonele rurale, medicii, asistentele și mediatorii sanitari pentru comunitățile române colaborează strâns pentru a prezenta tinerilor programe care îi învață cum să se protejeze împotriva gripei aviare. Studenții de la Academia de Teatru și Film din București li s-au alăturat pentru a prezenta un atractiv spectacol muzical cu păpuși. Spectacolul itinerant a fost special creat pentru a se adresa grupurilor sociale în rândul cărora este greu de transmis un mesaj: de exemplu copiii care nu merg la școală și cei care nu știu să citească. Teatrul de păpuși a ajuns în 60 de sate din opt județe.

"Am fost foarte mulțumit că am primit informații despre gripa aviară", a declarat Laurențiu, elev în clasa a cincea la școala dintr-un sat din județul Ialomița. "Eu și prietenii mei nu știam nimic despre gripa aviară. Acum știm cum să ne

protejam. Le vom explica și familiilor noastre, în special că trebuie să ne spălăm mâinile după ce ne jucăm pe afară."

VIITORUL PARTENERIATULUI: DE LA TRANZIȚIE LA INVESTIȚII

Statele Unite au în România un prieten foarte apropiat. Această prietenie între popoare s-a conturat din ce în ce mai mult în ultimii șaptesprezece ani, pe măsură ce România și-a încheiat impresionanta sa tranziție spre un stat democratic și o economie de piață.

În timp ce deschidem un alt capitol al relației noastre, pot afirma că viitorul ne rezervă o relație de prietenie și mai strânsă între aceste două națiuni. România este acum pregătită pentru noi afaceri, iar companiile din Statele Unite ale Americii profită de numeroasele oportunități investiționale existente în România. Această creștere a investițiilor private americane va continua și în anii ce vor urma.

România are foarte multe valori, însă cea mai importantă dintre acestea este chiar minunatul său popor. De când mă aflu în România, am fost uimit de talentul și creativitatea poporului român. Am fost în mod special impresionat de energia, cunoștințele și determinarea tinerilor. Am întâlnit foarte mulți tineri și sunt sigur că ei reprezintă garanția viitorului strălucit al acestei minunate țări.

Această carte sărbătorește succesele obținute cu ajutorul asistenței externe oferite de Statele Unite ale Americii prin parteneriatul dintre popoarele noastre. Deși această asistență se apropie de final, Statele Unite vor continua să sprijine românii în realizarea obiectivelor pe care aceștia și le-au propus. Guvernul Statelor Unite va continua să sprijine programele de educație, organizațiile societății civile, cât și programul de asistență militară aflat în curs de implementare.

Aceste importante activități reprezintă doar o parte a relației noastre de viitor. Prin acțiunile întreprinse de cele două națiuni prietene în lupta globală împotriva terorismului, vom putea trăi cu toții într-o lume mai sigură. România, ca proaspăt stat membru al Uniunii Europene și important membru al NATO, va continua să fie un model pentru țările vecine. Relația noastră de prietenie se va dezvolta și pe viitor și se va consolida, România continuând să fie partener și lider în soluționarea a numeroase dintre cele mai importante probleme cu care statele lumii se confruntă în prezent.

Doresc să mulțumesc tuturor cetățenilor români și americani ale căror eforturi au transformat ultimii șaptesprezece ani într-un un real succes. Acum însă, să privim spre viitorul luminos ce ni se deschide!

Nicholas F. Taubman
Ambasador
București, România
27 iulie, 2007

Ambasadorul Taubman împreună cu echipa din cadrul Ambasadei SUA care a administrat programele de asistență pentru dezvoltare, București, iunie 2007

Departamentele și Agențiile Guvernului Statelor Unite care au gestionat programele de asistență pentru dezvoltare derulate în România în perioada 1990-2007

Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID)
Departamentul pentru Agricultură
Departamentul pentru Comerț
Departamentul de Justiție
Departamentul de Stat
Departamentul pentru Trezorerie
Biroul Federal de Investigații
Corpul Păcii
Agenția Statelor Unite pentru Informații (USIA)

ANEXĂ

PRINCIPALII PARTENERI CARE AU CONTRIBUIT LA IMPLEMENTAREA PROGRAMELOR DE DEZVOLTARE

Această anexă prezintă principalele organizații, companii și ONG-uri, care au colaborat cu agențiile guvernamentale americane la implementarea programelor lor de dezvoltare.

Ne cerem scuze pentru orice posibilă omisiune.

Din cauza spațiului limitat, nu au putut fi menționate în listă toate acele sute de ONG-uri românești și americane care s-au dovedit a fi participanți în fazele de dezvoltare a programelor noastre.

I. PARTENERIAT PENTRU DEZVOLTARE

Unda verde pentru afaceri în România

ACDI/VOCA
 Advanced Engineering Associates Inc. (AEAI)
 Academia de Advocacy, Timișoara
 Agland
 Aid to Artisans
 Asociația pentru Dezvoltarea Economică a României
 Camera de Comerț Americană în România
 Asociația Femeilor Antreprenor din România
 Asociația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului Feminin
 Asociația Femeilor de Afaceri din România (AFAR)
 Asociația Femeilor Manager din România (AFMR)
 Bioterra, România
 Booz Allen Hamilton
 Bursa de Valori București (BVB)
 Centrul de Excelență în Afaceri
 Center for International Private Enterprise (CIPE)
 Citizens Democracy Corps
 CHF International
 Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private
 Emerging Markets Group
 Federația Patronală Română din Industria Alimentară (ROMALIMENTA)
 Consiliul Investitorilor Străini
 Foreign Service Volunteers Corps
 George Mason University
 Hunton and Williams
 Internews
 IRIS Center, University of Maryland
 Iowa State University
 Land O'Lakes
 MASHAV - Israel
 Asociația Națională a Industriilor de Morărit și Panificație din România (ANAMOB)
 Ministeriele: Agriculturii și Dezvoltării Rurale; Economiei și Finanțelor; Comunicațiilor și Tehnologiei Informației;
 Justiției; Muncii, Familiei și Egalității de șanse
 Autoritatea Națională pentru Reglementare în Comunicații și Tehnologia Informației
 Asociația Națională a Exportatorilor și Importatorilor din România (ANEIR)
 Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Gazelor Naturale (ANRGN)
 Autoritatea Națională pentru Turism
 Banca Națională a României
 Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei (ANRE)
 Autoritatea Națională Sanitar-Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor (ANSVSA)
 Comisia Națională a Valorilor Mobiliare (CNVM)
 Agenția Națională pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii
 Nexant
 PA Consulting
 Price Waterhouse Coopers
 RASDAQ
 Fondul Româno-American pentru Investiții (FRAI)
 Asociația Română a Cărnii (ARC)
 Shorebank Advisory Services
 Uniunea Crescătorilor de Păsări din România (UCPR)

World Bank

Cum să acumulăm capital pentru a finanța întreprinzătorii

Asociația de Valorificare a Activelor Statului (AVAS)
 Bursa de Valori București (BVB)
 CARANA
 CHF International
 Domenia Credit
 Emerging Markets Group
 European Bank for Reconstruction and Development
 International Executive Service Corps (IESC)
 International Finance Corporation (IFC)
 Ministerul Economiei și Finanțelor
 Agenția Națională pentru Locuințe
 Banca Națională a României
 Fondul Româno-American pentru Investiții (FRAI)

Acordând împrumuturi micilor întreprinzători

CAPA-World Vision
 CHF International
 Express Finance
 Banca Națională a României
 Consiliul Național al IMM-urilor
 OMRO-Opportunity International
 Fondul Româno-American pentru Investiții (FRAI)
 Uniunea Națională a Cooperativelor de Ajutor Reciproc (UNCAR)
 Shorebank Advisory Services
 Small Enterprise Assistance Fund (SEAF)
 World Council of Credit Unions (WOCCU)

Stimularea agriculturii și dezvoltării rurale

ACDI-VOCA
 Aid to Artisans
 Asociația de Ecoturism din România
 Muzeul ASTRA, Sibiu
 Chemonics International Inc.
 Consiliile Județene Brașov, Maramureș, Sibiu, Suceava
 Delaware Technical Community College
 Development Alternatives Inc.
 Asociația Meșteșugarilor
 Iowa State University
 Land O'Lakes
 MASHAV, Israel
 Asociația Națională de Turism Rural, Ecologic și Cultural (ANTREC)
 Centrul Național de Conservare și Promovare a Culturii Tradiționale
 National Geographic Society
 Autoritatea Națională Sanitar-Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor (ANSVSA)
 Ohio Designer Craftsmen
 PA Consulting
 Muzeul Țăranului Român, București
 Fundația Pro Patrimonio
 Fundația Culturală Română
 Texas A&M University
 University of Kentucky
 University of Delaware
 University of Wisconsin
 Muzeul Satului, București

Grija pentru Mediul Înconjurător

Booz Allen Hamilton
 Camp, Dresser & McKee
 Center for Hazardous Waste Management, Pittsburg
 Chemonics International
 Centrul de Mediu și Sănătate Cluj
 Universitatea Tehnică din Cluj

Garda de Mediu
Fundația E.T.P. România
Institute for International Education
Institute for Sustainable Communities, Vermont
International Resources Group (IRG)
Metcalf & Eddy
Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor
Uniunea Națională a Industriașilor din România (UGIR)
Asociația Națională a Firmelor Private de Mediu
Agenția Națională de Protecție a Mediului
Institutul Național de Meteorologie și Hidrologie
Centrele Regionale de Mediu
Asociația Română a Apei
Administrația Națională "Apele Române"
The Communities Group International (TCGI)
University of Minnesota
World Environmental Center
World Wildlife Fund

Reforma în domeniul energetic

Advanced Engineering Associates Inc. (AEAI)
Alliance to Save Energy (ASE)
Bechtel
Operatorul Pieței de Energie Electrică (OPCOM)
Emerging Markets Group
Electrotek
Hagler Bailly
Harza Inc.
Hunton and Williams
International Resources Group (IRG)
Ministerul Economiei și Finanțelor
Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Gazelor Naturale (ANRGN)
Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei (ANRE)
Nexant
Resource Management Associates
Transelectrica SA
U.S. Energy Association (USEA)

II. PARTENERIAT PENTRU O MAI BUNĂ GUVERNARE

Construirea Societății Civile

Asociația pentru Relații Comunitare (ARC)
Asociația Pro Democrația (APD)
Biserica Ortodoxă Română
Centrul de Asistență pentru Organizații Neguvernamentale (CENTRAS)
European Center for Not-for-Profit Law (ECNL)
Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile (FDSC)
International Foundation for Election Systems (IFES)
International Orthodox Christian Charities (IOCC)
Management Systems International (MSI)
National Democratic Institute for International Affairs (NDI)
Partners for Democracy and Development (PDD)
Support Centers of America
World Learning for International Development

Încurajând independența mass-media

Agenția de Monitorizare a Presei
Centrul pentru Jurnalism Independent (CJI)
Centrul Român pentru Jurnalism de Investigație (CRJI)
Freedom House
International Research and Exchanges Board (IREX)

Asigurarea unui proces politic mai transparent

American Center for International Labor Solidarity (ACILS)

Asociația Pro Democrația (APD)
 Centrul de Resurse pentru Participare Publică (CeRe)
 International Republican Institute (IRI)
 National Democratic Institute for International Affairs (NDI)

Reinventarea administrației publice locale

Academy for Educational Development (AED)
 Associates in Rural Development Inc. (ARD)
 Asociația Comunelor din România (ACoR)
 Asociația Municipiilor din România (AMR)
 Asociația Națională a Informaticienilor din Administrația Publică (ANIAP)
 Chemonics International Inc.
 Consiliile Județene din Ialomița și Sibiu
 Development Alternatives Inc. (DAI)
 Federația Autorităților Locale din România (FALR)
 International City/County Manager Association (ICMA)
 Ministeriele Economiei și Finanțelor, Internelor și Reformei Administrative
 Planning and Development Collaborative International (PADCO)
 Primăriile din Bacău, Baia Mare, Brașov, Cluj-Napoca, Galați, Iași, Oradea, Pitești, Ploiești și Târgu-Neamț
 Research Triangle Institute (RTI)
 Urban Institute

Întărirea statului de drept

Agenția Națională împotriva Traficului de Persoane (ANITP)
 American Bar Association/Central European and Eurasian Law Initiative (ABA/CEELI)
 Centrul de Mediere Craiova
 Consiliul Superior al Magistraturii
 Institutul Național al Magistraturii
 Judecătoria Sectorului 3, București
 Ministerul Internelor și Reformei Administrative
 Ministerul de Justiție
 Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD)
 Școala Națională de Grefieri
 Southeast Europe Cooperation Initiative Regional Center for Combating Transborder Crime

III. PARTENERIAT PENTRU PROTECȚIA COPILULUI ȘI ÎNGRIJIREA SĂNĂTĂȚII FEMEILOR

Închiderea orfelinatelor de stat - Întoarcerea copiilor în comunitate

Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului (ANPDC)
 Bethany Christian Services
 Federația Națională a Asistenților Sociali
 Fondul Națiunilor Unite pentru Copii (UNICEF)
 Holt International Children's Services
 Pentru Copiii Noștri
 Universitatea București, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială
 World Learning
 World Vision International
 Sute de ONG-uri românești

Îmbunătățind serviciile medicale pentru femei

Agenția Națională pentru Romi
 American International Health Alliance (AIHA)
 Asociația pentru Emanciparea Femeilor Rome (AFER)
 Autoritățile Județene de Sănătate Publică
 Fondul Națiunilor Unite pentru Copii (UNICEF)
 Fondul ONU pentru Populație (UNFPA)
 Fundația Renașterea
 Fundația Tineri pentru Tineri
 Futures Group /Population Policy
 Institutul Est European pentru Sănătatea Reproducerii
 Institutul de Ocrotire a Mamei și Copilului "Alfred Rusescu"

JSI Research & Training Institute (JSI)
Organizația Mondială a Sănătății (OMS)
Management Sciences for Health (MSH)
Ministerul Sănătății Publice
Profit - Deloitte & Touche
Project Concern International (PCI)
Population Service International/România (PSI)
Romani Criss
Societatea de Educație Contraceptivă și Sexuală (SECS)
Societatea Română de Cancer
Societatea Română pentru Imagistica Sânului

Schimbând atitudinea populației față de cei mai puțin norocoși

Agencia Națională pentru Protecția Familiei
Asociația Română Anti-SIDA (ARAS)
Biserica Ortodoxă Română
Coaliția Națională a ONG-urilor pentru Combaterea Violenței în Familie
Fundația Alături de Voi România
Fundația Motivation România
Fundația Special Olympics România
International Orthodox Christian Charities (IOCC)
JSI Research & Training Institute (JSI)
Ministerele Educației, Cercetării și Tineretului, și de Sănătate Publică
New Horizons Foundation
Programul Comun al Națiunilor Unite pentru HIV/SIDA (UNAIDS)
Uniunea Națională a Organizațiilor Persoanelor Afectate de HIV/SIDA (UNOPA)

IV. PARTENERIAT ÎN PREGĂTIREA PENTRU DEZASTRE NATURALE

Sprijin acordat în urma inundațiilor devastatoare

Autoritățile Județene de Sănătate Publică
Biserica Ortodoxă Română
Chemonics International Inc.
CHF International
Crucea Roșie Română
Habitat for Humanity România
Institutul de Sănătate Publică București
International Orthodox Christian Charities (IOCC)
JSI Research & Training Institute
Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
Ministerul Sănătății Publice
Monsanto, România
Pioneer Hi-bred International, România
World Vision, România

Pregătiți să luptăm cu gripa aviară

Asociația Comunelor din România (ACoR)
Autoritățile Județene de Sănătate Publică
Autoritatea Națională Sanitar Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor (ANSVSA)
Crucea Roșie Română
Delaware Technical & Community College
Inspectoratul Național pentru Situații de Urgență
Institutul de Sănătate Publică București
Institutul Național de Administrație
JSI Research & Training Institute
Ministerele de Sănătate Publică și al Educației, Cercetării și Tineretului
PADCO
Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD)
University of Texas A&M

Această carte este realizată pentru Ambasada Statelor Unite ale Americii la București de Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) - Misiunea din România. USAID a fost înființată în anul 1961 pentru a implementa asistența acordată de Statele Unite ale Americii în întreaga lume.

USAID a contractat companiile Media One și Yon Communications în vederea realizării și tipării acestei cărți.

ECHIPA DE CREAȚIE: MEDIA ONE

Mihail Arghiropol	Team leader
Ruxandra Baker	Autor, editor și traducător al versiunii în limba română
Andreea Mogoșanu	Design, grafică și layout
Stephen Landrigan	Autor
Alexandru Paul	Fotograf

TIPAR: YON COMMUNICATION

Gabriela Popescu	Director general
------------------	------------------

USAID

Graham Kerr	Director de proiect, autor, senior editor
Letitia Pupazeanu	Persoana de contact pentru programele de dezvoltare economică
Daniela Farcas	Persoana de contact pentru programele de dezvoltare democratică și servicii sociale
Anca Ion	Expert achiziții

Întreaga echipă de producție mulțumește personalului agențiilor Statelor Unite, partenerilor implementatori și numeroșilor participanți la programe pentru importantul sprijin pe care l-au avut în obținerea informațiilor, interviurilor, fotografiilor și a altor materiale necesare pentru prezenta carte.

